

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
5. SJEDNICE DOMA NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 14.6.2001.godine sa početkom u 10:10

PREDSJEDAVAJUĆI
ILIJA ŠIMIĆ

Poštovani izaslanici, dragi prijatelji, vaše ekscelencije, poštovani gosti, uvažena sredstva informiranja. Sve vas lijepo pozdravljam i ovim otvaram 5. sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Koliko ja vidim svi izaslanici su na današnjoj sjednici, naravno da imamo kvorum i to vrlo kvalitetan. Moram reći da smo juče kao što znate imali zasjedanje, zdajedničko zasjedanje, drugo zasjedanje u ovom sazivu oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i imali smo, naravno, veliki broj gostiju. Evo Vijeće ministara dolazi u brojnom, jakom sastavu i ja ih srdačno pozdravljam. Dok gospoda ministri i tri ministrice zauzmu mjesta, ja vas želim izvijestiti da Predsjedništvo BiH danas zasjeda u istom terminu kao i mi, dakle u 10 sati i članovi Predsjedništva su se ispričali zbog odsustvovanja sa ove sjednice, naravno da zato imamo puno razumijevanje. Vi ste dnevni red za današnje zasjedanje dobili. Ja ću vam ga sada, mada vi imate taj materijal pročitati radi stenograma, onda ćemo otvoriti raspravu o dnevnom redu. Prva točka današnjeg dnevnog reda je:

1. Usvajanje zapisnika sa 3. i 4. sjednice Doma naroda Parlamentarne skupštine;
2. Izvješće Komisije kolegija Doma naroda o usuglašavanju o pet, odnosno 6 zakona. Prvo je Prijedlog zakona o Sudu BiH, prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici BiH, prijedlog zakona o administrativnim taksama i tarifama administrativnih taksi, Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o administrativnim taksama BiH, Prijedlog zakona o osnivanju instituta za akreditacije BiH i na kraju Nacrt zakona o sportu;
3. Prijedlog izbornih zakona u prvom čitanju:
 - a) Prijedlog Vijeća ministara,
 - b) Prijedlog izaslanika gospodina Nikole Špirića,
4. Prijedlog zakona o pravima etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina, predlagač Ibrahim Spahić – zakon je u drugom čitanju;
5. Prijedlog zakona o vanjsko-trgovinskoj komori BiH – prvo čitanje;
6. Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vanjskom dugu – inovirani tekst – prvo čitanje;

7. Okvirni sporazum između BiH i Evropske investicijske banke kojim se reguliraju aktivnosti u BiH;
8. Sporazum o razvojnom kreditu – projekat tehničke pomoći za socijalni sektor između BiH i Međunarodne asocijacije za razvoj;
9. Sporazum o razvojnom kreditu – kredit za prilagođavanje u socijalnom sektoru između BiH i Međunarodne asocijacije za razvoj;
10. Izvješće o poslovanju Ureda za reviziju finansijskog poslovanja institucija BiH za 2000.godinu;
11. Rezolucija o gospodarskoj i socijalnoj politici u BiH – predlagač je izaslanik Ibrahim Spahić;
12. Rezolucija o povjerenju i povjerenju u BiH – predlagač gospodin Ibrahim Spahić; i
13. Odgovori na izaslanička pitanja i izaslanička pitanja i inicijative.

Čuli ste dnevni red. Otvaram raspravu o dnevnom redu. Želi li neko govoriti, predlagati izmjene i dopune? Znači, što se dnevnog reda tiče, ima gospodin Spahić.

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, članovi Vijeća ministara, dame i gospodo iz međunarodne zajednice, gospodo – drugovi delegati, želio bih da predložim da se na današnjoj sjednici stavi na dnevni red inicijativa za promjenu Zakona o Vijeću ministara i za usvajanje novog zakona o Vijeću ministara.

Prema tome, to je vrlo jednostavno, da ne bih dalje obrazlagao da ne gubimo vrijeme, to je jedana ovako inicijativa za donošenje novog zakona o Vijeću ministara po hitnom postupku.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem kolegi Spahiću. Kolegij se ovdje kratko konzultirao. Mislimo da nema poslovnčkog osnova, mogao bi ući zakon – prijedlog teksta, šta znači inicijativa o izmjeni zakona. Mi smo se konzultirali i mislimo, gospodine Spahiću niste dobili riječ. Tražite riječ. Zadnja točka dnevnog reda su inicijative, prijedlozi i pitanja.

IBRAHIM SPAHIĆ

Znam šta ima na zadnjoj točki, to nisam ni dovodio u pitanje. Slažem se pošto je moguće po Posovniku, kao što dobro znate osim Kolegija, delegati su dužni dobro poznavati Poslovnik. Ja bih vam želio reći da, nemam ništa protiv da ne bih komplicirao stvar da zadržim to za vrijeme inicijativa a u toku sjednice mogu da izađem i sa prijedlogom zakona. Prema tome, ne bih mijenjao svoj prijedlog, prihvatit ću važu umjerenu koncepciju, da bi to moglo ići u dio kad je riječ o inicijativama u poslednjoj tački.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijela na razumijevanju, ali ne radi se o tome, ipak se radi o Poslovniku.

Molim da usvojimo predloženi dnevni red.
 Ko je zato da usvojimo predloženi dnevni red.
 Jednoglasno je usvojen predloženi dnevni red i ja vam na tomu zahvaljujem.

Mislim da je gospodin Zubak želio nešto reći u ime Vijeća ministara. Izvolite.

KREŠIMIR ZUBAK

Hvala gospodine predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, mi smo na jutrošnjoj sjednici Vijeća ministara, koju smo inače odgodili, zaključili da bismo otkonili eventualne nesporazume koje smo imali zbog dosadašnjih sjednica ovog i drugo parlamentarnog doma, odlučili smo dam, dakle, da vam nakon usvajanja dnevnog reda nominiramo osobe, odnosno dužnosnike iz Vijeća ministara koji će zastupati Vijeće ministara po ...

ILIJA ŠIMIĆ

Ja sam čuo pošto sam ja ovdje blizu. Gospodine Zubak molim vas da ponovite.

KREŠIMIR ZUBAK

Zaključili smo da vas, nakon usvajanja dnevnog reda, izvijestimo koji su dužnosnici iz reda Vijeća ministara zaduženi kao izvjestitelji po pojedinim točkama dnevnog reda, da bismo otklonili ove nesporazume koji su se do sada pojavljivali. Pa u sve s tim, ja vam želim i molim da se to evidentira u zapisniku.

Pot točkom 2. Dakle, Prijedlog zakona o Sudu BiH – gospodin Jusuf Halilagić, zamjenik ministra, ako bude pitanja.

Carinska politika BiH – gospodin Prlić
 Administrativne takse oba ova zakona, gospodin Halilagić,
 Zakon o institutiu za akreditiranje BiH – gospodin Prlić.
 Izborni zakon, to je pod 3.a. gospodin ministar Svetozar Mijahlović,
 4. Zakon o pravima etničkih nacionalnih zajednica, biću ja osobno ili gospodin Vladičić.

Prijedlog zakona o vanjsko-trgovinskoj komori, gospodin Kragulj, zamjenik ministr,

Nacrt zakona o izmjenama i dopunama o vanjskom dugu, također, gospodin Kragulj,

Okvirni sporazum između BiH i Europske investicijske banke, to je točka 7. gospodin Imamović, zamjenik ministra za Trezor,

8. i 9. Oba ova sporazuma o razvojnom kreditu gospodin Kragulj i to bi, dakle, bilo sve što je u doticaju sa Vijećem ministara, odnosno evo da znate ko će biti dužnosnici zaduženi za ova pitanja.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa. Ovo je bilo kao prethodna napomena. Zahvaljujemo gospodinu Zubku i Vijeću ministara. Naravno, to će olakšati naš red.

Prelazimo na zapisnike.

Ad.1. Zapisnici

Ima li primjedaba na zapisnik sa 3.sjednice Doma naroda?

Ako nema, ko je zato da usvojimo zapisnik sa 3.sjednice?

Jednoglasno i nema potrebe dalje.

Zapisnik sa 4. Sjednice našeg doma. Ima li neko primjedaba na zapisnik sa 4.sjednice? Nema.

Ko je zato da usvojimo zapisnik sa 4.sjednice?

Ima li neko protiv?

Suzdržanih?

Gospodin Spahić mislim da nije glasovao, jeste. Neko nam je falio. Munib je izašao. Hvala lijepa. 14 je za. Nema protiv i nema suzdržanih. Prelazimo na 2.točku dnevnog reda.

Ad.2. Izvješće Komisije kolegija Doma naroda o usuglašavanju o Prijedlogu zakona o Sudu BiH

Ja ću vam predložiti da raspravljamo zajedno o svih pet, odnosno odredit ćemo se zajedno o svih pet zakona, jer ih je tako Kolegij tako i tretirao. Znači Prijedlog zakona o Sudu BiH, Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici BiH, Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici BiH, Prijedlog zakona o administrativnim taksama, Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o administrativnim taksama BiH i Prijedlog zakona o osnivanju instituta za akreditiranje BiH. Vi ste u materijalu dobili od Kolegija, možemo li nastaviti, gospodine Hadžoviću, mi bi nastavili rad. Hvala lijepa.

Kolegij, kako ste dobili napisani tekst nije usuglasio, nije se usuglasio oko ovih zakona i saobraznu članku 60. Poslovnika, mi o ovim zakonima glasujemo u drugom krugu. Znači da u ovom slučaju glasujemo entitetski i to samo na način ko je protiv da se ovi zakoni Visokog predstavnika do sada razmatraju po žurnom postupku. Dakle, pozivam vas da glasujemo o svih ovih pet zakona na način. Prvo iz Federacije.

Ko je protiv da se ovi zakoni razmatraju po žurnom postupku? Glasuju zastupnici iz Federacije. Nije niko. Šta to poslovnički znači?

Iz RS ko je protiv da se ovi zakoni razmatraju po žurnom postupku. 5 – prema tome i dalje imamo istu situaciju, tj. ovi zakoni, nije usvojen prijedlog da se zakoni razmatraju po žurnom postupku i zakoni idu u normalnu proceduru rekao bih, što je u ovom slučaju prilično nelogično, ali ja moram to tako izgovoriti, jer je tako poslovnički.

Hvala vam lijepo. Idemo na isti način, odnosno na sličan način o Nacrtu zakona o sprtu, kojeg smo prošli put na isti način raspravljali i glasat ćemo, pošto također, nije

na Kolegiju usuglašeno. Vi ste dobili, Tokić i ja smo mislili da treba postupiti na onaj način, gospodin Špirić je mislio drugačije. Prema tome, imamo situaciju kakvu imamo.

Pozivam zastupnike iz Federacije. Tokić traži riječ i mislim da sam dužan dati riječ.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, gospodo izaslanici i delegati,

Osjećam potrebu, povodom usaglašavanja naglasim razlog koji je naveden da se nije došlo do usaglašavanja o ovom tekstu. Gospodin Špirić je naveo kao razlog da, donošenje tog zakona nije u skladu sa Ustavom BiH. Želio bih podsjetiti da je Ustavno-pravna komisija, nadležno tijelo koje ocjenjuje ustavnost donošenja određenog zakonskog projekta. Ja ovdje imam dokumenata dovoljno da možemo prezentirati, ako treba i nekoliko sati. Postoji snažan zahtjev sportskih udruženja, organizacija za donošenje jednog ovakvog zakona. Ured visokog predstavnika, koji se sada omiljeno citira u RS pa ga Špirić citira kada se govori o jednom vrhovnom arbitru u pogledu ustavnosti i u pogledu onog neuspjelog veza u RS. Također, vrole je jasno, u nekoliko navrata, a poslednji puta 11.6. u prisustvu predstavnika sportskih asocijacija iz BiH rekao da je to sveto pravo i da postoji ustavni osnov za donošenje ovakvog zakona.

Insistiranje nakon svega toga, na formulaciji, po meni se može nazvati samo opstrukcijom. Time, defakto, gospodin Špirić apsolutno negira kompletnu proceduru, kompletne institucije i proces vraća, ja bih rekao na stara vremena, koja nažalost, nisu dobra za parlamentarizam. Nisu dobra, pogotovu, na način da se negira danas nešto što će biti možda usvojeno za šest mjeseci, za devet mjeseci i u ovom pogledu osjetio sam potrebu da pred ovim domom istaknem tu činjenicu. Mislim da je ovo tipična opstrukcija, jer razlog da to nije u skladu sa ustavom i sa aspekta mjerodavnih organa u ovom domu i sa aspekta mjerodavnih organa tumačpa Ustava, nije tačno, nije istinito i plašim se da ovo predstavlja jedan početak jedne, jednog povratka na staru politiku i jedne opstrukcije za koju nema druge riječi, nego opstrukcija. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem gospodinu Tokiću. U ovom slučaju se ne vodi rasprava, samo sam predlagaču dao riječ, jer je tako po Poslovniku. Ja molim kolegu Špirića da ne otvaramo raspravu, kad po Poslovniku nema priliku za rapsravu. Izvolite kolega Špiriću. Mimo Poslovnika.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja se zahvaljujem.

ILIJA ŠIMIĆ

Ja ću se poslužiti poslovničkim ovlastima i opomenuću vas. Za sada to neću sad učiniti. Ja sam protumačio Poslovnik i dajem članu Kolegija riječ.

ILIJA ŠIMIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo delegati, cijenjeni gosti,
Nema potrebe za nervozu. Poslvonik se ili primjenjuje ili ne primjenjuje. Isti Poslovnik se primjenjuje i na mene i na gospodina Tokića i na sve nas. Dakle, nemate potrebe za nervozu.

ILIJA ŠIMIĆ

Moram i vama reći da niste u pravu. Pošto sam i kolegama rekao da niste u pravu. Samo je predlagač imao u ovom slučaju pravo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ako je rasprava završena, ja bih molio da mi pročitate tačku Poslovnika gdje to piše.

ILIJA ŠIMIĆ

Izvolite kolega Špiriću piše.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Pročitajte mi predsjedavajući, ja vas molim, ja neću da kršim Poslovnik.

ILIJA ŠIMIĆ

Bilo bi lijepo da se članovi Kolegija.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Bilo bi lijepo da ne prozivate van Poslovnika.

ILIJA ŠIMIĆ

Govorite van poslovnika. Daću pauzu i protumačićemo Poslovnik ako nastavite tako.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Nikola Špirić je jedan od rijetkih koji sa dužnim poštovanjem gleda na to što radi međunarodna zajednica i sve njene kancelarije ni sa dozom omalovažavanja ni sa dozom navijanja. Ja imam jedan racionalan stav prema međunarodnoj zajednici, kao što i međunarodna zajednica, pretpostavljam ima racionalan stav prema mom ponašanju. Dakle, nema razloga neko da mene svrstava ni u prijatelje ni u manje vrijedne ljude kada je međunarodna zajednica u pitanju. To je, dakle, moj lični stav prema onom što čini međunarodna zajednica u BiH. Dakle, ja to cijenim i uvažavam.

Gospodin Tokić se poziva na interes sportskih asocijacija koji ja apsolutno ne sporim. Interes je sportista u BiH da se oblast sporta uredi, na način kako oni misle da je to dobro. Ja ne vidim razloga da Sejfidin Tokić više voli i cijeni sport u BiH od Nikole Špirića ili bilo kojeg delegata, ali moramo dati za pravo da ti ljudi kažu. Oni kažu

hoćemo dogovor. Za što mi, tvrdoglavim ili tvrdokornim insistiranjem na zakonskom projektu sprečavamo sportske asocijacije da se dogovore. Također, postoji pismo Ministarstva sporta RS koje je dobio gospodin Tokić u međuvremenu a ne želi da ga pročita. Ja vam moram reći, onog trenutka, kada entiteti svoje nadležnosti prenesu u skladu sa Ustavom na zajedničke organe, ja ću da podržim te projekte, ali molim vas ja sam se zakleo na poštivanje Ustava BiH i van toga ne postoji niko ko može da me tjera, u tom smislu. Dakle, ne omalovažavam to. Mislim da je dobro da sportske asocijacije razgovaraju i da svoje odnose definišu a da im mi pomognemo onog trenutka kad se dogovore. Svijetal primjer jeste Košarkaški savez BiH. Kako njima taj ne postojeći zakon, koji mi nudimo ne smeta da se, u okviru svog saveza dogovore i mnogi drugi sportski savezi će to definisati i vjerujte mi da ovakav način kakav predlaže Sejfidin Tokić, daje naj snažniji doprinos, da se nešto, nažalost, ne reguliše u BiH. Hvala vam.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem gospodinu Špiriću. Pozivam vas da glasamo.

Pozivam predstavnike iz Federacije da glasaju ko je protiv da se zakon o sportu razmatra po člancima? – niko.

Pozivam delegate iz RS da se izjasne, ko je zato da se zakon o sportu razmatra po člancima? Ko je protiv? Neuobičajeno je pa zato griješim. – 4 protiv.

U ovom slučaju, moram konstatirati da je ovaj zakonski projekat odbijen.

Mi prelazimo na treću točku dnevnog reda.

Ad.3. Prijedlog izbornih zakona – prvo čitanje

a) Predlagač Vijeće ministara

b) Izaslanik – gospodin Nikola Špirić

Vi ste dobili oba prijedloga. Ustavna komisija je razmotrila oba i ja pozivam predsjednika Ustavne komisije, mada smo dobili pisani tekst da nam kratko obrazloži stav Ustavne komisije.

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, gospodo rpedlagači Vijeće ministara BiH, gospodine Nikola Špiriću. Na osnovu člana 24.1. i člana 79.1. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, Ustavno-pravna komisija Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH je, na svojoj 5.sjednici održanoj 7.6.2001.godine, u nastavcima sve do jučer, razmatrala uskađenost tekstova zakona sa Ustavom BiH i podnosi Domu naroda slijedeći izvještaj.

U vezi sa tim, želio bih skrenuti pažnju posebno, da smo mi zaključili na ovaj način. Podvlačim samo da nije riječ 7.1. nego 7.9.2. Prvo bih želio da se obratim vama gospodo iz Vijeća ministara i predstavnicima Doma naroda da vas obavijestim kako je razmatran i na koji način je Ustavno-pravna komisija na vaš nacrt izbornog zakona reagovala. Ponavljam, od 7. do 12. mi smo imali neprekidno zasjedanje. Razmarali smo po hitnom postupku Nacrt izbornog zakona i naš je izvještaj slijedeći.

Vijeće ministara je, 9.5.2001.godine, dostavilo Parlamentarnoj skupštini BiH Nacrt zakona – izbornog zakona BiH na usvajanje.

Ustavno-prvna komisija Doma naroda je na svojoj 4.sjednici utvrdila jednoglasno, da postoji ustavni osnov za donošenje zakona i da je tekst zakona podnešen od ovlaštenog predlagača. Na 5.sjednici Ustavno-pravne komisije Doma naroda, članovi Komisije su vodili raspravu o principima predloženog zakona i zaključili da mogu preći na izjašnjavanje o predloženim amandmanima, te je Komisija usvojila slijedeće amandmane na tekst Izbornog zakona čiji je predlagač Vijeće ministara BiH.

Amandman I predlagača Momčila Novakovića i Dragutina Rodića u stavu 1.član 2.19 riječi “od tri od pet” se zamjenjuju riječima “od dva ili četiri”. S obzirom da treba uključiti predsjedavajućeg kao petog, odnosno trećeg.

Amandman II predlagača Momčila Novakovića i Dragutina Rodića, član 5.8. mijenja se i glasi: “Prije početka glasanja, birački odbor u sastavu, predviđenim članom 5.5. ovog zakona, u prisustvu akreditovanih posmatrača će:

1. Izložiti prazne glasačke kutije i zapečatiti ih
2. Prebrojati i upisati odgovarajuće obrasce, ukupan broj birača ili biračko mjesto na osnovu izvoda iz centranog biračkog mjesta-tiska.
3. Prebrojati i upisati odgovarajuće obrasce, ukupan broj svih glasačkih listića, koji su primljeni za to biračko mjesto”.

Amandman III predlagača Muniba Jusufovića član 11.1., 11.2. mijenjaju se i glase: “Član 11.1. Dlegate iz Federacije BiH za Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH biraju delegati iz Doma naroda Parlamenta Federacije BiH iz reda bošnjačkog naroda, hrvatskog naroda i srpskog naroda. Delegate iz RS za Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH, biraju narodni poslanici iz Doma Narodne skupštine i to iz reda srpskog naroda, bošnjačkog naroda, hrvatskog naroda. Delegate iz Distrikta Brčko, bira Skupština Brčko.

Član 11.2. U Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH, bira se iz svakog entiteta po dva predstavnika svakog konstitutivnog naroda i iz Distrikta Brčko po jedan predstavnik od konstitutivnih naroda. Rješenje iz ovih amandmana, neophodno je konsekventno izvesti sa ostalim članovima zakona.

Amandman IV

ILIJA ŠIMIĆ

Gospodine Spahiću, mogu li vas zamoliti.

IBRAHIM SPAHUIĆ

Ne možete po Poslovniku.

ILIJA ŠIMIĆ

Mogu, jer ja vas lijepo molim da ne zaoštravamo oko Poslovnika. Mi smo u prvom čitanju i mi ćemo se tek glasovanjem izjasniti da li ćemo na taj način.

IBRAHIM SPAHIĆ

Ja želim da pročitam izvještaj, to je jedna stranica i nećete izgubiti ništa na vremenu, a o tome u kakvom smo mi čitanju, to ću reći na kraju.

Amandman IV predlagač Niko Sušac, briće se alternativa Poglavlja A. od članka 11.1. do članka 11.5.

Amandman V predlagač Šefik Džaferović, Momčilo Novaković i Dragutin Rodić, u članu 11.10. dodaje se novi stav 2. koji glasi: “Politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata i nezavisni kandidati, ne može učestvovati u raspodjeli mandata ukoliko ne nose više od 3% od ukupnog broja važećih glasova u izbornoj jedinici.

Amandman VI – predlagač Munib Jusufović, član 1.9. Izbornog zakona mijenja se i glasi: “Osim u organima vlasti u kojima je Ustavom uređena paritetna zastupljenost konstitutivnih naroda, u zakonodavnim organima izuzev predstavničkih domova, koji se biraju neposrednim glasanjem birača ko u izvršnim organima i drugim organima vlasti na svim nivoima, pripadnici konstitutivnih naroda i pripadnici iz reda ostalih moraju biti zastupljeni, srazmjerno nacionalnoj strukturi stanovništva na području sa kejeg se biraju, prema popisu stanovništva iz 1991.godine. Osnova za izučavanje srazmjerne nacionalne zastupljenosti u organima vlasti prema popisu stanovništva iz 1991.godine, ne mogu se mijenjati prije isteka 2011.godine”.

Dosadašnji član 1.9. postaje član 1.10. a ostali članovi se numeriču daljim redoslijedom.

Amandman VI – predlagač Jerko Ivanković Amandman II u članku 2.12. stavka 6. dodaje se novi stavak koji glasi: stavak 7. “Ukoliko općinsko vijeće odnosno skupština općine ne imenuje članove ili predsjednika općinske izborne komisije, sukladno članu 2.12. stav 5 i 6 ovog zakona, izorno povjerenstvo BiH može imenovati članove ili predsjednika izbornog općinskog povjerenstva.

Amandman VII – predlagač Momčilo Novaković u stavu 1.člana 2.12. riječi “do” zamijenjuju se riječi “ili”. Na kraju stavak 4.brišu se riječi riječi članom 2.1. ovog zakona i mijenjaju se riječima članom 2.2. ovog zakona, umjesto tačke se stavlja zarez i dodaju riječi da nemaju smetnji iz člana 3.2. ovog zakona. Stav 7 se briše.

Amandman – Dragutin Rodić, u stavu 2.člana 2.18.brisati riječi na prvom sastanku, na drugom sastanku donosi se odluka većinom glasova, umjesto njih unijeti tekst “u tri pokušaja odluku donosi nadležni sud”.

Amandman IX – predlagač Jerko Ivanković, u članku 2.19. u stavku 1. Zadnja rečenica se mijenja i glasi: “Ukoliko općinsko izorno povjerenstvo ne imenuje članove

ili predsjednika biračkog odbora i njihove zamjenike, sukladno ovom članku ili ako po njihovom mišljenju Izorno povjerenstvo BiH, članovi i njihovi zamjenici obavljaju kvalitetno ne obavljaju dužnost, Izorno povjerenstvo imenovat će druge članove ili predsjednika biračkog odbora kao i njihove zamjenike.

Amandman X – predlagač Jerko Ivanković, u poglavlju II Izbornog zakona BiH, u članu 2.5. stav 4. prva rečenica se mijenja i glasi: “U skladu sa svojom procedurom, Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH, imenuje članove Izorne komisije sa liste kandidata, Dom nroda Parlamentarne skupštine BiH daje saglasnost za Izornu komisiju BiH. U stavu 5. člana 2.5. mijenja se druga rečenica i glasi: “Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH u tom slučaju imenuje novog člana iz reda istog konstitutivnog naroda, uključujući i Ostale, iz kojeg je bio i prethodni član, a Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH, daje saglasnost za imenovanje.

Član 2.8. na kraju teksta se briše tačka i stavlja zarez, dodaje novi tekst: “U saglasnost Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH.

Amandman XI – predlagač Šefik Džaferović i Munim Jusufović, u članu 29. iza stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi: “Osoba koja je prijavila boravište u drugoj općini iz prethodnog stava, a koja koristi nekretninu vlasništva izbjeglih i raseljenih osoba može se registrirati za izbore samo za općinu u kojoj ima prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva u BiH. Dosadašnji članovi 3,4,5.6. i 7. postaju članovi 4.5.6.7. i 8. i na kraju izostavljen je prilikom pripremanja ovog izvještaja amandman koji je, također, prihvaćen, predlagača Muniba Jusufovića, članovi 8.1. i 8.2. mijenjaju se i glase: “Svaki građanin BiH, koji ima biračko pravo iz člana 1.4. ovog zakona može biti izabran za člana Predsjedništva BiH bez diskriminacije. Članovi Predsjedništva BiH, biraju birači registrirani da glasaju u BiH. Birač može da glasa za jednog kandidata za člana Predsjedništva BiH. Izabarani članovi Predsjedništva su tri kandidata koji su dobili najveći broj glasova, s tim što svaki član Predsjedništva mora biti iz reda drugog naroda.

Toliko što se tiče službenog izvještaja, pripremljenog na osnovu rada Komisije od 7. do 12.6.2001. godine.

Što se tiče načina rada, naravno da će Dom naroda odlučiti kako će raditi do 21. o. m. Ja samo želim da upozorim na slijedeće.

Prvo, Ustavno-prvna komisija, razmatrajući po hitnom postupku amandmane koji su stigli do sjednice Ustavno-pravne komisije do 14.30 sati 7.6.2001., na osnovu pisma koje je uputio predsjedavajući Doma naroda gospodin Ilija Šimić, razmotrila je sve do tada prispjele amandmane. Amandmani koji su prihvaćeni su vam ovdje jasno prezentirani. Amandmani koji nisu prihvaćeni na Ustavno-prvnoj komisiji, mogu se 48 sati do drugog čitanja ponovo aktivirati, kao i novi amandmani koji, eventualno budu, formulirani u formi koja bi obezbijedila da možemo racionalno odlučivati u drugom čitanju.

Što se tiče današnjeg rada, mi se nalazimo u tzv. prvom čitnjaju po Poslovniku. To podrazumijeva da danas Dom naroda ima mogućnost da obavi opštu raspravu, s tim

što naravno, prijedlog zakona bi valjalo odbaciti ili prihvatiti u prvom čitanju, kako bi se stvorile pretpostavke da Ustavno-prvna komisija u vremenu od 14.juna do 48 sati pred, znači tamo negdje do 18.najkasnije može zaključiti ono što se nje tiče i pripremiti vam izvještaj koji se tiče amandmana na ovaj izborni zakon.

Pošto vodimo samo raspravu o zakonu, trenutno koji je predložilo Vijeće ministara, ja vas, dakle, želim obavijestiti da je ovo rezultat našeg rada, a kad je riječ o prijedlogu gospodina Nikole Špirića, ja ću vam se ponovo vratiti u jedno dvije rečenice koje se odnose na taj izborni zakon, a ako mislite da mogu da odmah da vam kažem, tako da bi to bilo lakše. Ne možemo voditi raspravu o oba zakona, ali evo pošto je tema pod a) i b) na osnovu člana 2.4.1. i člana 7.9.2. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, Ustavno-pravna komisija Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH je na svojoj 5.sjednici, održanoj 7.6.2001. i 12.6.2001. godine razmatrala po hitnom postupku Prijedlog izbornog zakona BiH i podnosi vam izvještaj. Prijedlog ovog zakona, prijedlog ovog izbornog zakona je predlagač gospodin Nikola Špirić.

Naš izvještaj glasi: Delegat u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH, dostavio je Parlamentarnoj skupštini Prijedlog izbornog zakona BiH na usvajanje Domu naroda. Ustavno-pravna komisija Doma naroda je na svojoj 4.sjednici, utvrdila jednoglasno da postoji ustavno-pravni osnov za donošenje zakona i da je tekst zakona podnešen od ovlaštenog predlagača.

Na 5.sjednici Ustavno-prvne komisije 12.6.2001.godine, članovi Komisije su u osnovnom zakonodavnom postupku komisijske faze vodili raspravu o principima predloženog zakona i zaključili da na tekst ponuđenog zakona nije bilo uloženi amandmana, te da se Prijedlog zakona uputi u dalju proceduru Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH, u prvom čitanju.

S obzirom da je prošao sve faze koje je trebao proći Ustavno-pravnoj komisiji i ovaj prijedlog zakona danas može biti razmatran u skladu sa našim poslovníkom. Hvala lijepa.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vama gospodine Spahiću. Sve ovo što ste govorili amandmanski, moramo zaboraviti da ste govorili, jer ćete to morati ponoviti u današnji dan kad budemog ovaj zakon razmatrali u drugom čitanju. Ne smijemo brkati proceduru. Članak 90. našeg Poslovnika tako kaže i ja vam još jednom zahvaljujem. Ja vas sada pozivam da raspravljamo o Izbornom zakonu i ako se slažete ja ću reći o izbornim zakonima oba predložena teksta o načelima ovog zakona, tako da se odlučimo da li ćemo krenuti dalje ka raspravi o člancima. Izvolite. Ko se javlja. Izvolite.

DRAGUTIN RODIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege delegati Doma naroda, poštovani ministri, dragi gosti. Ja danas neću govoriti o značaju ovog zakona, jer u prethodnih par dana, a i u proceduri koja traje više od tri godine, dovoljno smo svi zajedno svjesni koliko je bitno da usvojimo ovakav jedan zakon.

Međutim, ono što ja mislim za ovakav zakon mora biti, prije svega politički kompromis svih naroda koji žive u BiH da bi došli do onih rješenja koji će omogućiti primjenu zakona i da na kraju krajeva dođemo do onih zakonskih rješenja koja će biti naša i gdje bi se po prvi put izborni proces vodio po našim zakonima.

Međutim, ono što danas želim posebno da naglasim, da mi treba ovdje da vodimo opštu raspravu, jer se radi o prvom čitanju i mislim da kao član Ustavno-pravne komisije i ovo sve što smo do sada radili, moram da kažem da je bila dobra radna atmosfera na tim sastancima, međutim, ja moram da ukažem na nekoliko stvari i možda da potaknem danas ovdje i jednu raspravu, koja će možda izaći iz okvira o čemu trebamo da diskutujemo. Moram da kažem da ne smije da se dešava da jedna ozbiljna komisija kao što je Ustavno-pravna komisija, komisija u kojoj su zastupljeni svi narodi, koja broji šest članova je kada se radilo o ovim zakonima radilo na ivici kvoruma. To posebno podvlačim, jer postoje, a gospodin predsjedavajući te komisije, nije rekao kako smo mi došli do određenih prijedloga i kako smo usvajali da li je nešto ustavno a da li je nešto, i kako smo ugrađivali amandmane koji će u drugom čitanju ući u ovaj tekst.

Ono što posebno želim da kažem, da su se odluke donosile u principu sa dva glasa za – sa jednim glasom protiv i sa jednim glasom uzdržanim. To nije politički kompromis. To je nešto drugo i prema tome to je rezultat i onoga što smo danas dobili kao izvještaj Komisije. Posebno želim da naglasim da, dva od ovih amandmana direktno su u ovom trenutku u suprotnosti sa Ustavom BiH, jer takva rješenja nisu u Ustavu BiH i ja mislim da naš zadatak treba da bude da taražimo ona rješenja koja će biti primjenjiva.

Ono što je u ovom trenutku sporno, mislim da imamo načina kako da prevaziđemo određene stvari i mislim da Prijedlog ministarskog savjeta u tom pravcu je imao više obzira prema kompromisu, nego što smo ga mi našli na tim. Ja bih molio i sekretara Ustavno-prvne komisije da pojasni poslovničku odredbu oko glasanja, oko glasanja uzdržanih glasova i moram da naglasim da ja u tom trenutku kao član Komisije nisam imao tumačenje OHR-a. Danas kada sam ga dobio, kako se to radi, uz sve uvažavanje i poštovanje, međutim, ta procedura se odnosi na Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH. Prema tome, mislim da zaslužujemo da bismo pravilno donosili odluke da imamo i pravilna tumačenja. Hvala vam.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vama. Ja sam vas razumio da ne dovodite u pitanje ustavno pravni osnov ovog zakona, to je najvažnije, a biće Ustavna komisija još za drugo čitanje i ćete sve moći razjasniti. Gospodin Tokić se javio za riječ.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, gospodo delegati – izaslanici,

Mislim da je o izbornom zakonu u ovoj sali već u raspravama potrošeno sate i sate i smatram vrlo važnim da ne napravimo grešku u narednih 7-8 dana u proceduri razmatranja ovog zakona. Mislim da bi najveća greška bilo ne usvajanje zakona. Ne

vjerujem da političke razlike koje su ovdje proteklih godina vrlo jasno, transparentno proizašle u raspravi o ovom ključnom zakonu BiH mogu biti relativizirane ili mogu biti maknute sa političke scene u ovih sedam dana. Ali vjerujem da možemo jednim pristupom, odgovornim pristupom doći do rješenja koja će omogućiti da nadležni komiteti u Vijeću Evrope donesu pozitivnu odluku o ukućivanju BiH u Vijeće Evrope. Koji su to principi? Mislím da bi prvi i osnovni princip trebalo biti apsolutni prioritet usvajanja zakona, dakle, apsolutni prioritet usvajanja zakonskog.

Drugi princip, mislim, da u osnovi tekst zakona i s aspekta procedura, treba da uđe samo ono što je usaglašeno, što je izraz kompromisa, ono što nije sporno između većine u oba doma Parlamentarne skupštine BiH.

Treće, sve ono oko čega ne postoji saglasnost, s aspekta procedure, s aspekta niza pitanja koja se pojavljuju u brojnim, već prisutnim amandmanima i onim koji će se pojaviti, jer mi defakto, nakon ovog prvog čitanja, tek otvaramo mogućnost podnošenja amandmana da se u prelaznim odredbama definiše kao način, da sve dok se ne usaglasí nova procedura, važi postojeća procedura iz Pravila i propisa Privremene izborne komisije 2000.godine, službeni list janso naznačen, odnosno za izbor naroda, Doma naroda Federacije, da važe izborna pravila i propisi Privremene komisije iz '98.godine. Mislím da je to put kompromisa. Mislím da time možemo objediniti sve ono što danas u različitim političkim izjavama zastupaju različiti ljudi. U tom kontekstu, vjerovatno će se i u moje ime i u ime moje partije pojavljivati amandmani. Amandmani koje mi želimo kao rješenje, ali mi smo spremni na ovim principima graditi kompromis. Nema razloga da bilo ko insistira uvođenje u osnovni tekst u ono oko čega se ne možemo dogovoriti. Podržao bih, dakle, Izborni zakon. Lično mislim da nije dobro, što se pored Izbornog zakona, koje je podnijelo Vijeće ministara sa alternativama, pojavila još dva prijedloga izbornog zakona, da to na određen način usložnjava formalnu proceduru, ali pretpostavljam da je neko, je li, želio i time pokazati spremnost da ponudi druga rješenja, odnosno da odustane od tih rješenja u određenoj fazi. Socijal-demokratska partija, politička grupacija, kojoj ja pripadam ovdje, ponudila je jedan kompletan zakon. Mi u ovoj proceduri nismo htjeli ići za kompletnim zakonom, svjesni svih rizika i svih opasnosti da se rješenja koja mi tamo predlažemo ne mogu usaglasiti.

Posebno bih za kraj, na nivou principa, istakao dilemu, da li u rješenjima Izbornog zakona, i koliko treba afirmisati odluke Ustavnog suda BiH i koliko na određen način možemo ići mimo onoga što međunarodne konvencije o ljudskim pravima i slobodama zagovaraju.

Ukoliko bude političke volje, na krunskom pitanju, a to je pitanje izbora članova Predsjedništva, mislim da postoji procedura koja može pomiriti dva bitna politička cilja. Jedan politički cilj jeste, da članovi Predsjedništva koji budu izabrani, budu izabrani prvenstveno od pripadnika svog naroda a i da istovremeno se u proceduri obezbijedi da na izbor tih članova Predsjedništva mogu uticati i pripadnici drugih naroda. Mislím da je to kompromis koji nam je neophodan, jer uočili smo jako dobro, da bez obzira u kom smo entitetu i kojoj naciji pripadamo da naša sudbina jednako zavisi od rada svakog člana Predsjedništva. U tom kontekstu, mogli bi razmišljati, bar na nivou principa o mogućnosti kvalificiranja kandidata, odnosno pribavljanja mišljenja glasanja u kome bi svi ljudi svi građani koji imaju puno biračko pravo izrazili svoj odnos sprem svih

predloženih kandidata a onda kandidati koji su na opštom izjašnjavanju građana, dobili najveći broj glasova, dakle, po dva kvalificirana kandidata iz svakog naroda da, u formalnom, ustavnom izboru, u skladu sa odredbama Ustava u entitetu budu izabrani od većine u tom entitetu, odnosno od pripadnika svog naroda. Mislim da time možemo jačati odgovornost prlamentarne, odnosno institucija BiH i Predsjedništvu dati dimenziju koju dobija, ali sa ovim dopunama Predsjedništva koji nikada nije imao na izbornim sastavima a to je da djeluje kao jedinstven tim, koji, ljudi koji istovremeno vodi računa o interesima pripadnika svih naroda i oba bosansko-hercegovačka entiteta.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala gospodine Tokiću, gospodin Niko Sušac.

NIKO SUŠAC

Gospodine predsjedatelju, gospodo ministri, kolege izaslanici, cijenjeni gosti, danas razmatramo nacrt jednog od ključnih u BiH, koji će u bitnom opredijeliti buduće odnose u ovoj državi, prvenstveno u političkoj sferi. Mislim da nije potrebno ukazivati na političku težinu ovog propisa, toga smo svi svjesni, a želim samo naglasiti da su određeni segmenti ovih propisa sistematizirani u privremenim izborima, izbornim pravilima, bila povod zaošttravanja političke situacije u Federacije BiH, pa i u državi kao cjelini, koja su, naravno i danas aktualna. Sama ta činjenica dovoljno ukazuje na ozbiljnost problematike i nužno traži puni angažman svijju nas, kako bi ovu temu, na najbolji način raspravili i kroz takvu raspravu doošli do najoptimalnijih rješenja, koja će pomiriti interese svih političkih partija, a prije svega osigurati jednakopravnost svih konstitutivnih naroda u izbornoj proceduri.

Polazeći od te potrebe, mi jasno moramo kazati i imatina umu da izborni zakon radimo u BH demokratskoj pravnoj državi, kojoj svi težimo i koju svi želimo izgraditi državu s dva entiteta, zasnovana na Ustavu BiH i ustvima entiteta, kao okvira za sve druge normativne aktivnosti pa i u području izbora. Dakle, polazim od države kao takve, sa svim njenim atributima koje ona možda u ovom trenutku i nije afirmirala da bi svih naših nesklada pa i neiskrenosti podmetanja. Za što ovo naglašavam? Zato što osjećam da u određenim političkim krugovima, još uvijek lebdi pitanje, da li prihvatiti BiH kao realnost i kao svoju državu ili nastaviti s destruktivnom politikom, čekajući neko povoljnije vrijeme za njeno rastakanje i diobu po različito zamišljenim aršinima ili stvaranju BiH u kojoj neće biti jednakopravnosti svih njenih konstitutivnih naroda npr. unitarne BiH.

Rasprava o izbornom zakonu je idealna podloga za iscrpljivanje jedne ili druge, ispoljavanje jedne ili druge težnje, idealna šansa za destrukciju i zakulisne igre u nametanju svoje političke opcije i proturanju svojih maglovitih rješenja za eventualni politički ustroj države. Zbog toga, apeliram na punu otvorenost i iskrenost u ovom trenutku. U osnovi nemam dilema i u raspravu o ovom pitanju, ulazim, imajući u vidu prvenstveno nekoliko slijedećih matematički rečeno aksioma. Neprkosnovenost država BiH, sa dejtonskim političkim uređenjem, konstitutivnost i jednakopravnost sva tri naroda u BiH, na cijelom teritoriju BiH i poštivanje pune ustavnosti i zakonitosti u radu svih organa u državi. Takav pristup imam i u razmatranju Nacrta ovog izbornog zakona

i time su motivirani i moji amandmani koje sam dao Ustavno-pravnoj komisiji, odnosno koje sam proslijedio ovom domu.

U tom kontekstu, krećući se u okviru naprijed navedenih kamelja temeljaca moga razmišljanja, postavljam pitanje svima nama. Kakav izborni zakon želimo? Je li takav zakon koji će biti samo minimum našeg dogovora za ispunjenje uvjeta međunarodne zajednice za prijem u Vijeće Evrope ili želimo zakon koji će nam služiti i sa kojim ćemo na temeljima postojećih ustavnih načela regulirati takve odnose koji će osigurati uvjete za fer i poštene izbore u narednom periodu. Ovdje moramo imati jasan stav. Ako nam je cilj da samo donesemo zakon, koji će nam poslužiti kao sredstvo za prijem u Vijeće Evrope, takav pristup ne podržavam i to smatram gubitkom vremena i povod za bezrazložno zaoštavanje političke situacije, prije svega u odnosu među političkim strankama a onda i šire među građanima, odnosno narodima. Ako imamo drugi pristup, onda se energično zalažem za puno poštivanje ustavnosti i postupka pripreme i usvajanja izbornog zakona i ne podržavam nikakve svjesne praznine u zakonu, motivirane provođenjem odluke Ustavnog suda BiH o konstitutivnosti naroda. Zalažem se i zalagat ću se, bez obzira kako će neko shvatiti ta moja zalaganja da danas otvorimo proces koji će rezultirati usvajanje potpunog, tj. primjenjivog izbornog zakona, zasnovatog na postojećim ustavnim načelima i rješenjima, računajući kao da će izbori biti sutra.

Najgore rješenje bit će, ako usvojimo izborni zakon, koji će stvarati zabude i subjektivnost u njenom tumačenju, što će se sigurno dogoditi ako privhatimo izborni zakon s prazninama.

Ponuđeni izborni zakon ne predviđa kako riješiti problem praznina. Zapravo, ponuđeni zakoni ne primjenjuju u praksi, formalno-pravno sam mogao samo amandmanski reagirati, što sam i učinio. Moj stav je, da se praznine u izbornom zakonu moraju popuniti na primjeren i ustavan način, što je stvar pravnih stručnjaka i svakog ... od političkih stranaka. O tome je nešto govorio gospodin Tokić, kolega Tokić, prema tome, o tome ne bih trošio više riječi.

Bit mojih amandmana, ukratko ću reći. Kad je u pitanju izbor Predsjedništva da se izbor članova Predsjedništva ne vrši preferencijalnim glasovanjem, jer je teže razumjeti za prosječnog birača, što bi se negativno odrazilo i na izražavanje istinske volje velikog broja birača, biračkog tijela. Ovako kompliciran i teže razumljiv sustav glasovanja za veći broj glasača činio bi ih još podložniji pritiscima i "instrukcijama političkih stranaka".

Dalje, moji amandmani sadrže se dopuna poglavlja IX i poglavlja X i poglavlja X predsjednik Federacije, odnosno RS.

3. Da se izvrši dopuna poglavlja XII, tj. ubaci pod poglavlje A. Dom naroda Parlamentarne skupštine Federacije BiH, Parlament Federacije BiH, rekao bih par rečenica o izboru izaslanika u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH.

Želim sasvim jasno i otvoreno reći. Način izbora izaslanika u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH, na izborima 2000.godine nije bio dobar. Je li međunarodna

zajednica donijela pogrešna pravila za izbor za Dom naroda – da. Međunarodna zajednica je donijela pogrešna pravila.

Izbor izaslanika u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH, mora biti suglasan važećem Ustavu Federacije BiH. Sasvim precizno. Kantonalni parlamenti biraju iz svojih redova izaslanike i to: Hrvate izaslanike biraju isključivo Hrvati zastupnici. Bošnjake isključivo zastupnici Bošnjaci i ostale biraju zastupnici iz reda Ostalih.

Također, izaslanici Doma naroda Parlamenta BiH moraju biti izabrani na nekim listama.

Kratko rečeno, izbor izaslanika u domove naroda trebaju biti po pravilima koja su vrijedila na izborima 1998.godine i treba ih unijeti u izborni zakon, na odgovarajuće mjesto i vrlo precizno.

Očekujem da će praznine u izbornom zakonu biti popunjene, potpunim poštivanjem ustavnih načela. Predlažem da u koncipiranju izbornog zakona, polazimo isključivo od postojećih ustavnih načela. Svakako imamo u vidu i očekivane izmjene entitetskih ustava, sukladno odluci Ustavnog suda BiH o konstitutivnosti naroda. Onog trenutka kad dođe do usuglašavanja entitetskih ustava sa Ustavom BiH, treba otvoriti proceduru izmjena i dopuna izbornog zakona. Iskreno se nadam da ćemo primjenjiv izborni zakon usvojiti do 22. lipnja o.g. i tako steći uvjete za prijem u Vijeće Evrope. Ovi moji amandmani, principijelna načela, nije bitno kao što sam ja formalno morao dati da se popune u temeljni tekst. Ništa nema problema da one budu i u prelaznim odredbama, ali svakako moraju biti sadržani u izbornom zakonu. Hvala.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, članovi Savjeta ministara, gosti, kolege delegati, nesporna je potreba za usvajanje izbornog zakona i to valjda ne treba ovdje pominjati. Usvajanje izbornog zakona u principu zavisi od stvorenog ambijenta o nužnosti usvajanja zakona s jedne strane i političke spremnosti za kompromis sa druge strane.

Što se tiče stvorenog ambijenta o nužnosti usvajanja zakona, čini mi se da je u dovoljnoj mjeri on izražen, zahvaljujući jednim dijelom međunarodnoj zajednici a drugim dijelom i,odnosno sazrijevanju naše svijesti, da je ovaj zakon odmah iza Ustava najvažniji akt koji reguliše određene odnose u nekoj zajednici.

Što se tiče političke spremnosti za kompromis, ja moram da kažem da ona ne uključuje rješenja koja su protiv Ustava. Dakle, nema političke spremnosti koja daje za pravo bilo kome da krši postojeći Ustav, niti postoji mogućnost da se zakonom mijenja Ustav. U tom smislu, zamjerim Ustavno-pravnoj komisiji, a pokušat ću da ne uđem u ovaj amandmanski dio, dakle, da govorim samo o opštem dijelu, što je svoj osnovni zadatak, što nije svoj osnovni zadatak ispunila, odnosno što je podlegla onom čemu ne može podleći, a to je, što sam rekao stvaranje nekog političkog pritiska bez osnova Ustava.

Ja ću tražiti da Ustavno-pravna komisija podnese ostavku, nakon ovog izvještaja prilikom drugog čitanja, to danas ne, ali prilikom drugog čitanja, s obzirom da se

ogriješila o Ustav i s obzirom da sovj posao nije uradila i kako reče gospodin Spahić: “Ovo je naš rezultat rada”, ja mogu da kažem da im nije neki rezultat rada i da rezultat rada koji su oni podnijeli ne vodi kompromisu. Mi svi želimo ovaj zakon i trebamo pokazati volju da se on usvoji. Volja nije isključivost, a pogotovu, ona ne može biti u radu Ustavno-pravne komisije, zbog toga i podržavam prijedlog gospodina Tokića da se takva rješenja ne mogu donositi, da mi moramo donijeti ona rješenja gdje smo saglasni, a ona gdje nismo saglasni, vidjet ćemo šta ćemo sa njima. Da li je to varijanta sa prelaznim i završnim odredbama ili neka druga, ja u to sada ne ulazim nisam pravnik, ali u svakom slučaju, ona ne bi smjela, takva rješenja ne bi smjela biti donošena preglasavanjem na način kako je to rađeno, tim prije što je vrlo sporno, da li je to zaista tako i da li je donešeno, s obzirom na tumačenje odredbe oko toga šta je sa uzdržanim glasovima i da li oni uopšte spadaju na kraju krajeva u kvorum. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa gospodine Novakoviću. Gospodin Munib Jusufović.

MUNIB JUSUFOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, gospodo zastupnici – delegati, uvaženi gosti, ocjenjujem da je donošenje izbornog zakona BiH prioritetan zadatak i smatram da je zakon potrebno što prije usvojiti, jer to i jeste osnovni uvjet za prijem BiH u Vijeće Evrope i znači to se svi slažemo. Dijelove zakona na koji se odnosi odluka Ustavnog suda BiH o konstitutivnosti i jednakopravnosti naroda na cijeloj teritoriji BiH neophodno je usvojiti prije odgovarajućih izmjena entitetskih ustava, jer izborni zakon ne može biti usvojen sa prazninama. Primjena Privremenih izbornih pravila OSCE-a, također, nisu nikakvo rješenje bolje rečeno nisu dobro rješenje, jer i ona polaze od odredaba ustava entiteta, koji su proglašeni neustavnim i ne važećim odlukom Ustavnog suda koja je konačno i obavezujuća. Nacrt izbornog zakona je prvi dokument, koji zapravo, definira poziciju i ravnopravnost građana BiH, bez obzira koje su nacije, vjere, političkog uvjerenja, spola, pripadnosti entitetu ili po osnovu bilo koje pripadnosti. Zbog toga, insistiram, na poštivnost Univerzalne deklaracije UN o ljudskim pravima i slobodama, kojim je garantirano da, citiram: “Svako ima jednako pravo na pristup javnim službama u svojoj zemlji, svako ima pravo da učestvuje u upravljanju svojom zemljom direktno ili preko slobodno izabranih predstavnika”. Za što ja ovo čitam? Zato, kasnije ću objasniti, još ima dokumenata na koje se pozivam, zato što postoji ovdje pojaka grupa, vjerovatno i u Predstavničkom domu, političkih opcija, koja kada se pomene BiH odmah se naježi i pozova se na Dejton, koji iskreno rečeno, pravnici znaju šta je Dejtonski sporazum, vrlo ga dobro, ali ga svaki predstavnik ove opcije vješto koristi kad je u pitanju opstrukcija i ovdje se tačno može vidjeti ko je previše zaljubljenik u Dejton, jer ga poziva onda kad vrši opstrukciju nečega što treba značnog donijeti.

Mđutim, također, kao i Evropske konvencije o ljudskim pravima i slobodama, međunarodnog ugovora o građanskim i političkim pravima, koji prema odredbama Ustava BiH imaju prioritet nad domaćim zakonom i iznad su svakog zakona ove zemlje. Znači, to je pravno uporište. Također, Dejtonskim sporazumom BiH je obavezana da poštuje dokumenta Drugog sastanka konferencije o ljudskoj dimenziji, Konferenciji o sigurnosti i saradnji u Evropi u Kopenhagenu 1990.godine. Posebno obavezujuće

odrednice kojim smo dužni osigurati da, citiram: “Da volja naroda služi kao osnova autoriteta vlasti zemlje učesnice da se garantuju univerzalna jednaka glasačka prava za sve punoljetne građane i da se poštuje pravo lica ili grupa da uspostave u punoj slobodi svoje sopstvene stranke ili druge političke organizacije i obezbijede takvim političkim strankama i organizacijama neophodne pravne garancije, kako bi im omogućili da se takmiče, na osnovu jednakog tretmana pred zakonom i vlastima”. Isčitaj ja podosta ovih međunarodnih konvencija i dokumenata koji obavezuju BiH i opšte je pravilo da međunarodne konvencije, posebno ovo što je obavezno i gdje stoji u Dejtonskom sporazumu da imaju jaču pravnu snagu od odmaćih zakona.

Također, izbornim zakonom ili onim amandmanima koje smo podnijeli, koje sam ja podnio, želim ispraviti postojeću segregaciju i diskriminaciju kao i stanje koje je nastalo drastičnim kršenjem ljudskih prava u BiH koji su malo gdje poznati u svijetu. To možemo tako, što ćemo primjenjivati norma za koje vjerujemo da su civilizirane. Donijet ćemo zakon, ali ne takav koji će biti protiv Ustava BiH, vidite i ja se pozivam na njega, samo u drugačijem kontekstu ovih koji ne žele ...ništa koji preko 30% građana BiH ne može nikad pomisliti da bude izabran u Predsjedništvo BiH ili u bilo koji dom naroda gdje se predstavljaju nacionalni interesi. To što entiteti nisu implementirali odluku Ustavnog suda, bili su to dužni uraditi, čak su i rokovi bili određeni, ne može ograničiti Parlamentarnu skupštinu BiH da ne usvoji odredbe u zakonu, koje su u skladu sa navedenom odlukom i koje zadovoljavaju međunarodne standarde o ljudskim pravima garantirane Ustavom BiH. To su neka opšta stajališta.

Još da kažem kratko. Ja svakako, odmah da kažem, ne spadam u red ljudi koji misle kao što je rekao maloprije gospodin Tokić i kao što je rekao gospodin Novaković, moguće je da će biti i drugi, ako je to što kaže gospodin Tokić, a dobro sam ga čini mi se shvatio da ovdje samo u odredbe može ući ono što se mi dogovorimo, eto neki truli kompromis, na bazi takvih kompromisa ova naša jedina zemlja koju imamo ona se uništava, ona se rastura, ona nije u stanju da prodiše, da funkcioniра, zatošto postoje vrlo jake i možne snage koje čitavo vrijeme koče i za što jednom te snage jasno i glasno ne izbaciti na površinu a onda da na takvim principima i osnovama gradimo neki korak po korak. Međutim, mi čitavo vrijeme sakrivamo te ljude, sakrivamo te opcije. Neko to radi iz svojih ličnih razloga političkih da bi se dodvorio nekome i ja se vrlo dobro sjećam rečenice, čini mi se juče ko izrečena na zajedničkoj plenarnoj sjednici od gospođe iz Vijeća Evrope, koja kaže, od prilike vladaju takva mišljenja da je ovaj izborni zakon, neki smatraju ultimatumom, a neki svojom šansom. Iskreno da vam kažem i ja ga podobro smatram ultimatumom, ali se to ne može pripisati međunarodnoj zajednici, zato što ovdje mi kakvi jesmo, a takvi smo ne postoji dovoljno kritične političke volje da bilo šta što se tiče progressa u ovoj BiH, a kad je u pitanju država BiH da se napravi, jer vječito postoje snage koje na određen način to rade. Ja moram izraziti svoje stvarno zabrinutost, ali ne samo sa ovim zakonom i ovim amandmanima i sa ovim što se radi, nego učešćem mojim kao predlagача na Ustavnoj komisiji, moram reći da i ja sam duboko razočaran sa nekim shvatanjima i principima i nisam uopšte optimista da ova zemlja će brzo prodisati. Ja bih shvatio neke stvari ovo što danas govorimo, da su se one dešavale odmah negdje poslije krvavih zbivanja i poslije rata. Ljudi moji prošlo je šest godina, a ako mi ni danas ne možemo da se, jednostavno da napravimo bar neki iskorak iz tog projekta koji se zove etnički inženjering, nego jednostavno nekim rješenjima pokušavamo strogo betonirati – cementirati etničko čišćenje i genocid, onda ja

stvarno ne znam kako ćemo poruku pružiti mladim BiH i nije čudan onaj podatak da je 60 i nešto želi napustiti ovu zemlju, jer ja vam moram reći, ako bi ta zemlja bila takva kao što je neki hoće ovdje, onda i ja spadam u tih 60 i nešto procenata. Ali, ja se nadam da će te snage i ja čvrsto zagovaram, znači stajem u red onih koji će se boriti protiv tih opstrukcija, uporno do nekih rješenja koja će značiti promjenu.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa gospodine Jusufoviću. Gospodin Dragutin Ilić.

DRAGUTIN ILIĆ

Gospodo predsjedavajući, uvaženi gosti, kolege i kolegice delegati, želim prvo da se obratim delegatima, jer je pred nama odluka i na nama je odluka da zajedno sa delegatima u Zastupničkom domu ili u Predstavničkom vijeću donesemo poslije Ustava najvažniji pravni akt kojim želimo da pokažemo svijetu da je BiH spremna da uže u tu veliku porodicu u kojoj važe pravila koja i mi moramo da prihvatimo a koja se zove Evropa ili Evropska Unija.

Da bi usvojili zakon, potrebno je da nađemo kompromis i da ga usvojimo u potpuno identičnom tekstu od strane oba doma. Bio bih srećan da smo to uradili na plenarnoj sjednici. Nažalost, moja inicijativa da do takve sjednice dođe, nije naišla na razumijevanje a ako ne dođe do usvajanja zakona, što ja ne bih nikako želio, pokazat će se ko je to deklarativno se zalagao za BiH a sve učinio da BiH ostane tu gdje jeste, a ne tamo gdje želi, vjerujem najveći broj njenih građana. Zahvalan sam i međunarodnoj zajednici što prvi put ne nameće nama ovaj zakon, nego ostavlja predstavnicima naroda da pokažu koliko su zreli da ponesu odgovornost, koju im je narod povjerio i da sami rješavamo svoju sudbinu. I zbog toga ne mogu da prihvatim da se ovdje govori o potrebi kompromisa a onda se potežu neke riječi i neki argumenti, koji treba još mnogo vremena da prođe i mnoge činjenice da se uporede, provjere pa da tek onda govorimo o krupnim riječima kao što je genocid i da ne govorim druge riječi. Svima su nam puna usta ljudskih prava i sloboda, raznih deklaracija, ali izgleda da mi ta prava i slobode shatamo na svoj način, pa kada se o meni radi onda su ta prava malo veća, nego za onoga drugoga, a prava mogu biti ili jednaka za sve ili onda nisu prava. Upozorio bih vas, da u Republici Srpskoj deset godina žive građani koji nemaju pravo glasa, a govorimo o jednakim pravima. To su ljudi koji su ostali bez svoje domovine, jer su trenutno izbjeglice u RS. Imamo strane državljane koji su primili državljanstvo BiH i oni imaju pravo glasa a ti ljudi nemaju a živjeli smo zajedno u jednoj domovini, pa je sada BiH postala domovina nekome iz Azije, a ne može biti domovina nekome ko je živio u zajedničkoj državi 70 godina. E o tim pravima ako hoćemo da govorimo, onda ona moraju biti jednaka za sve, pa da se vratim tom neophodnom kompromisu.

Spominjane su odluke Ustavnog suda BiH. Te odluke su u fazi implementacije i ako bih ja bio srećan da nisu donesene na način kako su donešene, ali one su donešene i one su obavezujuće, ali isto tako kao pripadnik jedne političke opcije, koja je uvijek poštovala zakone, pravila, onda ja sam zato da se poštuje važeći Ustav i da se on primijeni dok ne bude riješeno drugačije. Kad bude riješeno drugačije, automatski moramo i ono sve što proizilazi iz Ustava i što je niže, kako da kažem ranga, mora biti usklađeno sa Ustavom. Zato mislim da je kompromisno rješenje koje je postignuto u

Ustavno-pravnoj komisiji Predstavničkog doma ili Predstavničkog vijeća, ono što bi treblao podržati i ono što je možda u ovom trenutku taj kompromis koji mi treba svi da imamo a da ona rješenja, koja nisu moguća da onda važe pravila Privremene izborne komisije, jer nemojte mi zaboga reći da ta komisija kada je pisala ta pravila, nije vodila računa i o Povelji UN o ljudskim pravima i o deklaracijama koje su donosile druge međunarodne institucije i zato još jednom moja molba da mi delegati danas učinimo sve da do kompromisa dođe, da usvojimo ovaj zakon i pridružimo se toj vleikoj porodici, da uđemo u tu kuću, a možemo ući samo, ako ćemo prihvatiti da poštujemo tamo pravila većine, koja u toj kući živi i još jednom bio bih srećan ako bi to moglo da bude na plenarnoj sjednici, da 21. imamo zajedničku plenarnu sjednicu oba doma na kojoj ćemo usvojiti tekst u istovjetnom u potpunom tekstu izbornog zakona. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala gospodine Iliću. Gospodin Špirić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Uvaženi predsjedavajući, uvaženi delegati, ministri, uvaženi gosti, ja ću pokušati dati svoj doprinos upravo onome o čemu su mnogi govorili a to je kompromis a ne nudeći način kako do kompromisa doći. Ja mislim da oni koji dolaze vezano za izborni zakon sa pisanim govorima će moći samo šefu svoje stranke da kažu da su taj govor pročitali i da će šef stranke biti zadovoljan a da će nažalost BiH i dalje biti bez izbornog zakona, jer u tim pisanim tekstovima nisam čuo mnogo kompromisa da bi došli do izbornog zakona. Isto nije dobro govoriti kako bi trebalo neke političke opcije, pa čak i ljude koji različito misle ukinuti da bi oni tobože koji misle dobro ostali i uređivali BiH po svom viđenju i po svojim aršinima. Nema to mnogo logike sa demokratijom i vjerujte u takvoj BiH ne bi bilo lijepo živjeti ni onima koji se zalažu za takav koncept kao što nije dobro 2001. godine pričati o etničkom inženjeringu, a učestvovati '92., '93., '94., '95. i '96. u tom istom inženjeringu. Nije topošteno, nije to moralno i neće to nikoga u BiH oduševiti. Svi bi morali stati pred ogledalo i vidjeti sebe '92., '93., '94., '95., '96. da bi mogli pričati tu priču 2001. godine. No na dušu onima koji misle da je dovoljno pet godina da se očiste od onoga čemu su pripadali '92.-'95. Godine.

Ja sam imao i danas naravno imam to mišljenje a naravno o svemu mi isto i ne moramo misliti u Kolegiju pa i o svemu ne moramo misliti ni na Predstavničkom domu. Ja sam čovjek koji poštuje odluke koje se većinom donesu na ovom domu. Mislim da bi, s obzirom na strukturu na dvodomni Parlament BiH, bilo sasvim logično kada imamo zakonske projekte koje nudi Predsjedništvo Vijeće ministara, državni organi da imamo prvi i drugi dom. Ako je prvi dom Predstavničko vijeće koje razmatra izborni zakon našeg Savjeta ministara, onda je bilo logično da sačekamo da oni usvoje taj zakonski projekat, jer po našem pravilniku validan je zakonski projekat koji se u istovjetnom čitanju usvoji u oba doma. Bojim se da smo mi o istom zakonskom projektu povelj raspravu kao da se radi o različita dva parlamenta, recimo parlament u Britaniji i Francuskoj. Da smo to učinili ili da kojim slučajem hoćemo da slijedimo tu logiku, onda bi bilo logično da je Predstavničko vijeće u petak ili u utorak završilo sa izbornim zakonom i nas obavijestili i rekli usvojili smo izborni zakon u toj verziji i da mi u našoj raspravi pošto to nudi naš Savjet ministara reagujemo samo ako je povrijeđen vitalni nacionalni interes. U tom slučaju vjerujte da bi došli do izbornog zakona i ja mislim da

je to upravo linija kompromisa. Mi imamo recimo izborni zakon Vijeća ministara i Ustavno-prvna komisija Predstavničkog vijeća je došla do zajedničkog teksta. Ja sam spreman danas da ponudim da taj zajednički tekst, koji je usaglašen od svih političkih opcija koji čine Parlament donji dom Parlamenta BiH a mi smo od prilike izvedena veličina tih istih političkih struktura, da kažemo da ćemo u interesu naše države taj identičan tekst smatrati i usvojiti kao izborni zakon i obradovati državju kojoj pripadamo i zajednicu Evropsku Uniju, onu koja želi da se BiH priključi i njeno članstvo. Sada se čine amandmani koji u suštini znače da se stvara malo prostora, nažalost, da dođemo do stalnog izbornog zakona. Nije dobro polemisati sa odlukama Ustavnog suda, kao što nije dobro polemisati uopšte sa Ustavom. Ustav je najviši akt kojeg se mi delegati moramo pridržavati, bez obzira što neki mogu biti nezadovoljni sa ustavnim rješenjima, ali procedura promjene Ustava je, također, jasna i niko ne spori legitimnu inicijativu za izmjenu Ustava tamo gdje misle ljudi da treba da dođe do te promjene. Moj je prijedlog da mi danas vodimo okvirnu raspravu, dakle, da je sada ne zaustavljamo, jer bi bilo nelogično a da do drugog čitanja tog zakona u tijesnoj saradnji dva kolegija Predstavničkog vijeća i Doma naroda pokuša da izađe iz klinča koji se nameće, čekajući ustavne promjene. Ne mislite valjda da ćemo donijeti izborni zakon, koji nećemo mijenjati narednih sto godina, a svaki dan pokrećemo inicijative za izmjenu Ustava. Valjda je logično da se pokrene inicijativa za usaglašavanje stalanog izbornog zakona sa Ustavom BiH, ako do promjene Ustava dođe. Ono što meni nije drago, a moram to javno da kažem jeste da, postoje, nažalost, političke opcije koje se raduju kada predstavnici međunarodne zajednice pod navodnicima vuku Srbe za uši ili kada donose odluke na koje Srbi negoduju, pa onda to stvori priredbu u duši onih ljudi koji su, da kažem, maliciozni ili koji bi malo da se poigravaju sa međunarodnom zajednicom, pa tobože kad govori riječnikom Federacija BiH e to je to prava međunarodna zajednica a kad međunarodna zajednica donese odluku i stavi se u poziciju neutralnog posmatrača i aktivnog sudionika u BiH, onda to iritira mnoge pa kažu, možete misliti da i predstavnici vlasti u RS se slažu sa odlukama OHR-a i Visokog predstavnika. Kao da je OHR i Visoki predstavnik segment vlasti Federacije a ne jedna meritorna međunarodna institucija na nivou BiH. Nije to dobro vjerujte. Ja ne spadam u one ljude koji želi da ocjenjuje rad međunarodne zajednice, ali evo testa svima nama. Imamo dva izborna zakona. Jedan nudi OHR plus OSCE, drugi nudi OSCE plus domaći eksperti i treći modifikovani nudi naš Savjet ministara. Može li po istoj onoj proceduri, bez tačke i zareza, zabrinuti za sudbinu naše države, evo nećemo podnositi nikakve amandmane, svi ćemo povući maksimalističke zahtjeve i usvojiti izborni zakon. Ja ću u drugom čitanju dati konkretan doprinos mojoj priči. Ja vas molim da sjednete vi koji trebate sjesti sa rukovodstvom političkih partija i možda obaviti još koju konsultaciju da stigne što više amandmana i da damo konkretan doprinos da 21.usvojimo stalni izborni zakon. Bojim se i ti javno govorim, zato što je sjednica Predstavničkog vijeća zakazana 20.naša 21. Vodimo dvije odvojene rasprave. Ukoliko uđemo u fazu naknadnog usaglašavanja, to je znak da do izbornog zakona nećemo doći. Zato bih ja molio, da u tu fazu ne ulazimo, da to usaglašavanje napravimo nešto ranije i da, dakle, 22.kažemo da smo došli do stalnog izbornog zakona. Nema i, ako izborni zakon koji ja predlažem ima prazninu, vezano za izbor Predsjedništva, nema potrebe. Onaj ko je legalista i ko stoji iza Ustava svoje države, nema potrebe tamo gdje je Ustav jasan da ostaju praznine, izuzev ako neko ne očekuje da je moguće BiH, nakon pet godina poslije građanskog rata, nakon pet godina preurediti onako kako to vidi pojedinac ili jedna politička opcija. Vjerujte mi da ta gimnastika koju mnogi pokušavaju

najviše košta građane BiH, sirotinju koja danas nije u fabrikama i koja očekuje da im kreiramo bolju ekonomsku i političku budućnost. Svi oni, sve one opcije koje ne vide BiH kao državu, nisu na dobrom putu, kao što nisu ni one koje ne vide njeno ustrojstvo, njene entitete u skladu sa vlastitim ustavom. U sukobu te dve struje najviše strada BiH kao država. Zato vas ja molim još jednom da mi pokušamo u okviru dva kolegija. Vidite, juče smo imali plenarnu sjednicu, vezanu za Globalni okvir ekonomske strategije u BiH, jedna rasprava, jedna najava nekih budućih boljih vremena, zar nije bilo logično, evo pitam i vas, da smo imali plenarnu sjednicu, vezanu za stalni izborni zakon, na kojoj bismo došli barem do jedinstvene polazne zakonske veze. Da smo imali plenarnu sjednicu, baza naše rasprave bi bio izborni zakon Savjeta ministara. Da smo imali plenarnu sjednicu, to bi bila naša rasprava i vodili bismo raspravu ka cilju. Ovako na odvojenim sjednicama imamo četiri verzije zakonskih projekata. Zato sam mislio da je plenarna sjednica bila način da dođemo do stalnog izbornog zakona, možda i u prvom pitanju. Pošto to nije uslijedilo i evo vodimo odvojene rasprave, ali ja mislim da ove dane treba, upravo, posvetiti usaglašavanju i odustajanja od zahtjeva koji nisu u skladu sa Ustavom i od maksimalističkih zahtjeva.

Ja sam spreman da dam doprinos tom putu, ja očekujem to i od ostalih delegata. Hvala vam lijepa.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujemo gospodinu Špiriću. Munib Jusufović, replika.

MUNIB JUSUFOVIĆ

Prvo krivi navod. Od gospodina Špirića me iznenađuje, njega ko zna vrlo dobro, unaprijed zna šta sve šta će govoriti. Istina, još će ponešto ispričati da bi tragove sakrio. Vidite, krivi navod se odnosi što gospodin Špirić vješto ubacuje ovdje svoju političku, tako da kažem formulaciju, građanskog rata. Gospodine Špiriću, vi kao ozbiljan čovjek, čitajte presude Haškog tribunala pa ćete već u nekim vrlo jasno i precizno je navedeno da se radi o agresiji, znači krivi navod je što se ne radi o građanskom ratu nego o agresiji.

S druge strane replika. Vidite gospodin Špirić kaže, oni koji čitaju materijal, oni su samo zato da valjda prenesu izvještaj šefa, ako sam dobro shvatio. Ja sam jedan od tih bio koji je sad čitao, ali ja obično nemam običaja da čitam, mada cijenim one koji to rade. To sam radio gospodine Špiriću najviše radi vas ovdje, jer sam se pozvao na bar jedno deset dokumenata međunarodnih konvencija itd., da bi sa tako jakim, vjerodostojnim aktima i dokumentima vas ubijedio, jer vas smatram najvećim generatorom opstrukcije u ovom parlamentu, vas upravo. S druge strane jedna je Bosna koja će biti taoc politike i opstrukcije gospodina Špirića i na drugoj strani, ali se izgleda malo promijenio gospodina Banjca. Međutim, ja sam to javno na televiziji rekao, na OBN-u, gdje su i vas pitali nešto, drugačije je biti gospodin Banjac, izvinjavam se ovo što upotrebljavam ime, koji ima moćnu i jaku stranku iza sebe, a drugačije je biti, ja imam kome bar podnijeti izvještaj, ja imam šefa i ponosim se stranci kojoj pripadam Stranci BiH, ali ne znam kome ćete vi gospodine Špiriću, jer vi nikad stranku ne znate ni ko je je. Ni jedan novinar u vas ne zna kako vam se stranka zove, jer svaki put ili se predajete SDS-u, ili se sad predajete Ivaniću PDP-u i gospodine kad je o etničkom čišćenju, kad ste već držali referate nama, da vam pripomenem, možda ste zaboravili da

ste vi pripadali onoj opciji gospodine gdje vam je pola društva već u Hagu. Vašeg Špiriću, koji su zajedno sa vama bili ili su na listi za Hag. Prema tome, nemojte držati nama predavanje. Vi znate koji su to drugovi iz onih vaših štabova itd. i o etničkom čišćenju toliko, jer čini mi se mogli bi vi doktorat napisati ali iz praktičnog aspekta.

ILIJA ŠIMIĆ

Gospodin Špirić kontra replika.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, vidite kad se ljudi pozovu na kriv navod, a ne kažu gdje je krivi navod onda to mnogo govori o ljudima. Ja znam da je skupa priča koju mora da priča Jusufović. On nema potrebe meni da odgovara, postoje organi u BiH koji traže odgovor od njega i mislim da mu ovo obraćanje meni neće pomoći. Ja sam spreman da progovorim o sebi od '92. do '91. kao što bi trebao svaki od nas da bude spreman pa i gospodin Jusufović. Zna gospodine Jusufović, ovdje se ne traži od vas da polemishete sa mnom ako nemate dokaza, ali ja čitam da se od vas traži nešto drugo. Da se od vas traži da se skine imunitet i meni je teško raspravljati sa ljudima koji su pod snažnom presijom kriminala koji mu se stavljaju na dušu. Tu je vrlo teško uspostaviti dijalog između mene i vas. Ja mogu pisati deset doktorata. Ja sam za to majstor, ali kao postoje ljudi koji ne znaju ili ne žele ili neće da čitaju i tu im ja ne mogu pomoći.

Kad se tiče o grupama ljudi koji su u Hagu, ili koji su osumnjičeni za Hag. Mene sigurno u tim grupama nećete naći, ali bi dobro bilo da raspravu o Hagu i o zločinima otvorite u okviru stranke kojoj pripadate. Ja sam, ako već novinari ne znaju, a mislim da ja ne treba da ih poučavam ni vi, predsjednik Demokratske stranke za Banja Luku i Krajinu, koja je jedina regionalna parlamentarna stranka. To nije populistična stranka, ali evo Nikola Špirić, zahvaljujući svom predanom radu je već niz godina poslanik, izgleda na vašu žalost i nikada Nikola Špirić nije bio član SDS-a niti je bio član PDP-a, nego su to koalicioni ugovori kao što je i vaša stranka sklopila koalicioni ugovor sa ostalim strankama to ja ne sporim, ali moram da vam kažem da vaša rasprava i moj odgovor sada nema nikakve veze sa stalnim izbornim zakonom i ja vas molim da se vratimo na tačku dnevnog reda. Ako vi imate neke argumente za Nikolu Špirića koji mogu da ga okrive za nešto, za to postoje sudovi, tužilaštva, a izgleda da će to biti vaša budućnost a ja to najmanje želim. Hvala vam.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vam lijepa. Gospodin Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, naravno da trebamo što je moguće prije vratiti se na raspravu na tačku dnevnog reda, međutim prije toga postoje neke stvari zbog kojih se naprosto ne može preći, pa ću ja kratko. Gospodine Špiriću u BiH nije bio građanski rat. Na BiH je izvršena agresija. Gospodin Jusufović vam je kazao gdje možete potražiti dokumente, koji su vezani za to pitanje. Postoje najmanje tri presude Haškog tribunala. Ako želite, mogu vam i ja predočiti nekolicinu rezolucija Savjeta sigurnosti UN iz kojih ćete jasno moći zaključiti da je na BiH izvršena agresija,

u ostalom pregledajte snimke raznih televizija od 92. pa do 95. pa ćete vidjeti odakle su stizali tenkovi na BiH, kolone tenkova. Toliko što se tiče ovoga, ja sam ovo iz principijelnih razloga morao reagirati.

Kada je u pitanju izborni zakon gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, mi danas vodimo raspravu o principima zakona. Ja danas neću govoriti o amandmanima. Govorit ću isključivo o principima. Pokušat ću zapravo da oslikam ustavno-pravni ambijent u kojem se nalazi BiH, u situaciji kada se donosi ovako važan zakon i s druge strane ambijent iz kojeg sasvim sigurno i jasno proizilazi da je usvajanje izbornog zakona u BiH uvjet za prijem BiH u Vijeće Evrope. Ja, dakle, podržavam usvajanje izbornog zakona BiH, jer je to, naravno, jedan od vrlo važnih uvjeta za prijem BiH u Vijeće Evrope, ali bih tom prilikom želio da kažem da ne možemo preći preko nekih principa koji se tiču ili koji izvire iz ustavno-pravnog ambijenta u kojem se nalazi BiH.

Ovdje za govornicom, ja sam mogao da odslikam dva pristupa u donošenju izbornog zakona. Jedan je pristup koji pokušava da uvaži odluku Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda na cijeloj teritoriji BiH i drugi je pristup, koji zanemaruje tu odluku, nego se poziva samo na ono što je napisano u aneksu IV Dejtonskog mirovnog sporazuma, odnosno u Ustavu BiH.

Ustav BiH za mene je, ono što je napisano u Aneksu IV Dejtonskog mirovnog sporazuma. Ustav BiH za mene su i međunarodni i pravni akti koji su njegov sastavni dio i koji su nadređeni Ustavu BiH, ukoliko je Ustav BiH u suprotnosti sa međunarodnim pravnim aktima i Ustav BiH su odluke Ustavnog suda BiH, kojima se tumači Ustav BiH. To je Ustav BiH i naravno izborni zakon mora da bude u skladu sa Ustavom BiH, a pod Ustavom BiH rekao sam šta podrazumijevam.

Ovdje za govornicom smo, dakle, imali pozivnaje na Ustav i to tako, naravno, treba činiti, ali to treba činiti uvijek. Preko šest godina je prošlo od kako suistekla ona poznata tri mjeseca od zaključivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma, u kom roku su entiteti morali uskladiti svoje ustave sa Ustavom BiH. Republika Srpska to do danas nije učinila. Federacija je to učinila djelimično, ne u potpunosti. Ja ni jedanput za ovom govornicom nisam čuo nikoga od nas da je nakar u delegatskim pitanjima i inicijativama pokrenuo ovo pitanje. Bili bismo principijelni, ili bi bili principijelni oni koji se danas pozivaju na to da su tu stvar ovdje u ovom parlamentu podsticali i tražili od entiteta da se uskladi ustavi entiteta sa Ustavom BiH.

Odluka Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda je ralnost. Ona je donešena. Godinu dana će sada za mjesec dana kako Odluka nije implementirana. Može li se, dakle, sada donositi izborni zakon, a da se ne uvažavaju efekti Odluke Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda kao što to neki predlažu. Ne može. Za što ne može? Zato što izborni zakon u sovjim rješenjima treba da obuhvati i rješenja koja će nastati implementacijom Odluke Ustavnog suda, odnosno koja već postoje Odlukom Ustavnog suda, ona samo moraju biti primijenjena u entietskim ustavima i mi imamo dva izlaza. Ili da iz izbornog zakona izostavimo ono na šta se može odnositi Odluka Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda, kao što je uradilo Vijeće ministara u svom prijedlogu, ili pošto entiteti nisu uskladili svoje ustave sa Odlukom Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda, da direktno primijenimo Odluku Ustavnog naroda o konstitutivnosti.

Gospodin Jusufović je, ponudio nekoliko amandmana kojima je pokušao, praktično, da direktno primijeni Odluku Ustavnog suda o konstitutivnosti i ja sam se tome pridružio. Smatram da je to postupak koji je u potpunosti usklađen sa Ustavom BiH a pod Ustavom rekao sam šta podrazumijevam i ne vidim tu ništa protivustavno. To je, dakle, princip koji se odnosi na izborni zakon, a tiče se ustavnosti i zakonitosti i drugi princip o kojem želim kratko da kažem i ako on nije nimalo manje značajan od ovog principa, je princip po kojem smo mi dužni donositi zakone, kojima ćemo postići pozitivne procese u BiH, kojima ćemo podsticati provođenje Dejtonskog mirovnog sporazuma i podsticati sprovođenje zakona koji već važe u BiH. Konkretno želim da progovorim o članu 29. Nacrta izbornog zakona, teksta Vijeća ministara. Mislim da ta odredba mora, na drugi način biti uređena u izbornom zakonu. Mora biti uređena na taj način da osobe koje krše imovinske zakone i osobe koje krše Aneks VII Dejtonskog mirovnog sporazuma kršeći imovinske zakone, dakle, osobe koje stanuju, koje koriste tuđu imovinu, koje koriste nekretnine koje su vlasništvo izbjeglih ili raseljenih osoba ili koriste stanove na kojima postoje stanarsko pravo izbjeglih ili raseljenih osoba se ne mogu registrirati za glasanje u općini u kojoj koriste tu tuđu imovinu. Njihovo aktivno biračko pravo može biti samo realizirano u općinama prebivališta po popisu stanovništva iz 1991. godine. Na ovaj način, makar djelomično, ako bi imali ovaj pristup se poništavaju posljedice etničkog čišćenja, favorizira se Aneks VII Dejtonskog mirovnog sporazuma i podstiče se provođenje imovinskih zakona. U tom pravcu, ja sam uložio jedan amandman. O amandmanu neću, o tome ću kada bude bila rasprava o amandmanima. Hvala vam predsjedavajući.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vama lijepa. Koliko sam ja dobio informaciju Turjačanin ima poslovničku intervenciju. Jesam li u pravu? Izvolite da vidimo.

GORAN TURJAČANIN

Moja poslovnička uvažene kolege delegati, cijenjeno Predsjedništvo, moja poslovnička intervencija odnosi se na član 51. Poslovnika o radu, koja glasi da delegat ili drugi učesnik u raspravi može govoriti samo o pitanju o kome se raspravlja. Nažalost, najveći dio replika i krivih navoda ide mimo dnevnog reda kojeg imamo definisano ovom tačkom dnevnog reda. Ja zamoljavam predsjedavajućeg, da iskoristi svoje pravo da sve one diskusije koje idu mimo dnevnog reda, a koje izazivaju sa... replika i krivih navoda i da klasira ovud iskusiju kao u momentu. Za što ovo govorim? Govorim iz razloga da na prvom mjestu cijenim, dignitet ovog doma, cijenim veličinu trenutka u kome se nalazimo i cijenim šansu koju smo dobili kako je gospođa pravni savjetnik Vijeća Evrope rekla i koju ne bi smjeli ispustiti, da ne kažem, ispraznom retorikom i jalovim diskusijama. Eto toliko.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vam gospodine Turjačanin. Vrlo bih vam rado ustupio svoje ovlasti, glede ove činjenice, ali vas upućujem na jednu oblast u kojoj vrlo neskromno ponešto i znam. Ovdje bi se morale raditi stroge tekstološke analize da bi se dokazalo da li je nešto sa

nečim u vezi i ja vas uvjeravam da nemam te ovlasti jer ljudi su vješti govornici. Oni u svakom slučaju dovedu u vezu sve ovo što žele izgovoriti, ipak, dovedu u vezu predmetom rasprave. Ja sam na vašoj strani, ali poslovnik nije na strani nas dvojice. Za riječ se javio gospodin Tokić.

SEJFUDIN TOKIĆ

Javio sam se iz više razloga, između ostalog, ovdje je pominjano moje ime u jednom vrlo nekorketnom kontekstu. Ja jako volim riječ truhlo. Mislim da, bez obzira na pobornike ovog srpskog i hrvatskog jezika "truhlo" ovo baš daje svu težinu smisla te riječi i želio bih reći da nije moja to misao, niti je to neka istina koju sam ja ovdje saopštio. Ovaj zakon će zaista uvući samo ono što se mi dogovorimo gospodine Jusufoviću. Ništa drugo neću reći. Ja ne znam kako se drugačije može doći do zakona. Znači, ono što se mi dogovorimo to će ući u zakon. Moja intervencija i moja molba je bila, s obzirom da mi jako dobro poznajemo političke stavove i stranaka i većih i manjih da ne idemo sa onim zahtjevima koje znamo unaprijed reakcije, dakle da odmjeravamo i obzirom da smo dobili jednu blagonaklonost oba izvjestioca iz Vijeća Evrope da će se dozvoliti da i to što se mi dogovorimo, a to će biti vrlo malo, neće to biti bogat zakon u svom osnovnom tekstu, da je to dovoljno kao izraz kompromisa i spremnosti ovog parlamenta da iskaže odgovornost sprem ovoj vrlo važnoj ...

Ja bih ovu riječ truhlo iskoristio prvenstveno za rasprave koje mogu uslijediti nakon 23. ako ne obezbijedimo ispunjavanje ovog prvog a ja bih rekao i najbitnijeg uslova, bilo da se oni vode o tome ko je kriv. Mislim da će potpuno biti relevantno za građane i narode, možda za pres konferencije će biti važno ko je kriv što se nije donio izborni zakon. Za BiH kao zemlju to će biti relevantno. Biće čak manje značajne i one rasprave koju ja smatram vrlo važnim a to je karakter rata u BiH, primjena evropskih konvencija i te teme će biti znatno nam niže, manjem značaju u BiH ukoliko ne budemo u Vijeću Evrope. Ako uđemo u Vijeće Evrope, te će rasprave imati svoju punu težinu, jer ćemo moći koristiti te evropske konvencije i kod institucija koje su zadužene da tumače, štite i presuđuju vezano za te evropske konvencije. Rekao bih još jednu situaciju koju niko ne bi smio da zaboravi. Ne može se u tekst zakona unositi odredbe koje Ustavni sud proglasio neustavnim. To tekst se zakona, mi nismo u procesu promjene Ustava. Mi smo u procesu ispravljanja onoga s pravom je istakao kolega Džaferović što smo već trebali davno ispraviti. Dakle, te odredbe, naprosto ako bi unijeli, vrlo bi brzo Ustavni sud donio odluku da je i ovaj zakon protiv ustavan što naravno ne ide u prilog ovom parlamentu.

Bilo je iz sasvim dobre motivacije zagovaranja plenarnih sjednica i motivacije, čak da se ovaj dom promijeni svoju ustavnu poziciju pa da služi smao odobravanju zakona. Pozicija ovog doma je definisana Ustavom. Rad je definisan Poslovníkom. Poštujući motivaciju, ja vam moram reći odgovorno ako pročitate dobro Poslovník, vidjet ćete da u plenarnim zasjedanjima, kod amandmana, više možemo napraviti zbrke nego konstruktivnog rada, jer ja naprosto ne mogu da zamislim kako bi to izgledalo izjašnjavanje amandmana recimonekoga iz Predstavničkog doma, a ovi iz Doma naroda nemaju prvo o tome da diskutuju, pogotovo mi koji volimo nadovezivati se na razne diskusije, tako da ja ne plašim se ja vremenskog perioda. Ja se plašim i samo zagovaram jedno. Bude li konsenzusa, bude li ovog pristupa, varijantu koju sam ja pokušao ili

možemo naći druge varijante, mi ćemo vrlo brzo izborni zakon usaglasiti i dogovoriti i da smo imali rokove, ne znam ni ja koliko, to bi se dešavalo u zadnja dva dana i ja aeplujem još jedanput, da u narednom periodu, zaista pokušamo sve ove rasprave koje neće imati značaja, ukoliko ne obezbijedimo ovo, potisnemo u drugi plan i da sa punim uvažavanjem pokušamo doći do ovog izbornog zakona i uvažavanjima svih stranaka, ne karakterizirajući ni jednu stranku u ovom trenutku manje bitnom, jer sve su stranke odgovorne za donošenje ovog izbornog zakona.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem gospodinu Tokiću. Za riječ se javio gospodin ministar Mihajlović.

SVETOZAR MIHAJLOVIĆ

Poštovano Predsjedništvo, poštovani delegati, kolege ministri, gosti, ja ću pokušati, neću vam puno vremena oduzimati, samo u nekoliko riječi da vam skrenem pažnju da Nacrt izbornog zakona BiH, koji je predložio Savjet ministara sadrži nekoliko bitnih odredbi i onog čemu smo se mi povodili kad smo vam uputili ovaj nacrt izbornog zakona. Prije svega, nesporno je a to ste i vi konstatovali da je ovaj nacrt izbornog zakona u skladu sa Ustavom BiH, što je i najvažnije, jer svi se zaklinjemo na Ustav i to je obaveza da prije nego što dođe nešto u raspravu, ocijeni se da li je u skladu sa Ustavom ili ne. Mi ne možemo ocijeniti da li Ustav BiH je, u skladu sa nekim željama ili što smo danas čuli da li je taj Ustav u skladu sa konvencijama, to je postupak koji je uvijek pred vama i vi uvijek možete doći u situaciju da pokrenete izmjene postojećeg Ustava i to se zna procedura i zna se postupak kako to ide. Znači, mi nismo željeli da u ovaj izborni zakon unesemo neka predviđanja, koja eventualno mogu u budućnosti da dođu na dnevni red.

Također, mi smo imali u vidu Odluku Ustavnog suda BiH i to je jedan od kompromisa koje smo mi postigli na Savjetu ministara da ono što je već pokrenula ova odluka Ustavnog suda za promjenu ustava entiteta, pokušamo, odnosno ne unosimo u izborni zakon i ako smo mogli, na bazi postojećih odredbi unijeti i ova poglavlja koja su izostavljena ova tri poglavlja, ali smo postigli politički kompromis, zajedno sa ekspertima iz OSCE-a da ovo budu praznine u Ustavu i da vjerovatno do kraja godine ponovo budemo u situaciji da pokrenemo izmjene i dopune, eventualno usvojenog ovog zakona, kako bi i ove praznine i valjda to još nešto, za što se steknu politički uslovi promijenili u usvojenom izbornom zakonu.

Mi smo imali na umu da OSCE odsono predstavnici međunarodne zajednice i oni koji nam pomažu da uđemo u Savjet Evrope, boli bi zadovoljni da u izbornom zakonu ostanu tri praznine, ali ne više. Ukoliko idemo sa većim brojem praznina, što je danas ovdje bilo, također, prijedloga, to već ne bi bilo prihvatljivo za OSCE i takav zakon ne bi se mogao smatrati da je zakon. Taj zakon bi sa velikim brojem praznina ličino na neke zakone o prelaznim i završnim odredbama ili ne znam kako bi mogli zvati, znači ne bi imao tu zadovoljavajuću formu, koja bi zadovoljila i OSCE a vjerovatno i značajan broj i parlamentarnih stranaka i u jednom i u drugom domu. Znači, već neki dio kompromisa o kojima vi danas govorite je sadržan ovdje. Tražeći još kompromisa, mimo ovoga što je već ovdje uvršteno u ovaj izborni zakon, koji Savjet

ministara vama predlaže, narušio bi jedan tekst koji bi doveo u pitanje kako eksperti ili stručnjaci koje smo mi formirali u Savjetu ministara, kad su razmatrali ovaj tekst koji su, također, smatrali da izostavljanjem još određenih praznina u izbornom zakonu ne bi bilo to, odnosno ne bi se moglo smatrati da mi imamo izborni zakon.

Dakle, na tragu ovoga što je već danas bilo ovdje rečeno, ja se usuđujem predložiti, a vjerovatno ćete vi kod vođenja ove rasprave, da izađemo iz ove situacije, koja nimalo nije laka i možda i očekivana ovakva rasprava, da vratimo se onom jednom neophodnom kompromisu, ali ne kompromisu koji će dovesti u pitanje sve ovo o čemu imamo namjeru da govorimo. Dvije godine smo mi već potrošili, vezano za donošenje izbornog zakona i ako se ponovo vraćamo u svoje neke rovove, mi nećemo ovaj izborni zakon nikad donijeti. Zato moramo biti svjesni toga da, uz poštovanje Ustava i određenih kompromis i vezano za odluku Ustavnog suda, koja je već na neki način u realizaciji u entitetima, na osnovu ta tri, rekao bih uslova treba da pristupimo i kod donošenja izbornog zakona BiH. Bilo bi dobro, da nakon ove sjednice, prije 21. znači, a ja to očekujem da ćete to vi i uraditi, da predsjedavajući, odnosno predsjedništvo i jednog i drugog doma sa predsjednicima ustavnih komisija, što prije sastanu se i da se dogovore o sledećoj proceduri, a vama predlažem da prihvatite ovaj nacrt koji je Savjet ministara predložio, kao što je to uradio i Predstavnički dom i da bez velikih sada, još nekih dodatnih rasprava, bojim se da nas to udaljava, jer je već počela rasprava takva da nas udaljava onog čemu svi težimo da donesemo ovaj izborni zakon do 21. Naravno, ovo ne treba ponavljati, ovo nije ultimatum ni OSCE-a ni OHR-a, niti bilo koga, ali je rečeno postupak, odnosno šta nam slijedi, ako donesemo izborni zakon do 22. I šta će biti ako ga eventualno ne donesemo. Prema tome, na nama je da to imamo u vidu i da procijenimo i da nađemo jedan kompromis. Onaj kompromis koji je postignut na Savjetu ministara, kompromis je očigledno i bio, mislim da treba težiti da i u jednom i u drugom domu idemo da slijedimo taj kompromis i da ne tražimo još dodatne kompromise jer izgubit ćemo osnovnu nit. Ima tamo i dvije alternative koje su date u ovom zakonu, vezano za Savjet ministara, imate na neki način dobru osnovu rekao bih Ustavne komisije Predstavničkog doma i to je ono čemu treba da se...

Jasno je da mi zakon moramo kompromisom donijeti, iz razloga što je Parlament jedno i drugo vijeće sastavljeno od velikog broja političkih partija, koja svaka ima svoje viđenje ovog zakona, ali ako hoćemo to, onda moramo se odreći određenih zakona, gdje nemamo tog dovoljnog kompromisa sa drugima. Imat ćemo mi šansu, vrlo brzo, ja se nadam do kraja godine da ponovo raspravljamo o ovom zakonu, kad budemo implementirali odluke i popunili ove praznine i možda će već tad biti prilike da još neke stvari popravljamo, jer smatrajući svakako mi u Savjetu ministara da je ovo idealan zakon i da ovaj zakon ... ima ali zahvaljujući upravo jednom kompromisu, moramo progutati te greške i u narednom periodu kad budemo imali veće političko jedinstvo ili približavanja, mći ćemo popravljati ovaj tekst zakona i doći do jednog, možda, još kvalitetnijeg zakona, možda već do kraja godine. Hvala vam.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvlajujemo gospodinu Mihajloviću. Za riječ se javio gospodin Halig Genjac.

HALID GENJAC

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, nadam se da su uslovi za rad novinara poboljšani i da nas sad bolje čuju, jer bilo je pritužbi da se dole ne čuje. Mi danas govorimo o principima izbornog zakona i vodimo raspravu u načelu, dakle, opću raspravu. Mislim da prilikom rasprave te naravi, nije moguće zaobići činjenicu da imamo Ustav BiH, da imamo sve ono što je sadržano u Ustavu BiH i da imamo Odluku Ustavnog suda o konstitutivnosti i jednakopravnosti naroda na cijelom prostoru BiH i u oba entiteta i Odluku Ustavnog suda o usaglašavanja ustava entiteta, sa Ustavom BiH. Kad se to ima u vidu i kad se ima u vidu da govorimo o principima, ja ću govoriti na način principa. Predloženo rješenje od strane Vijeća ministara, ima jednu manjkavost, što ima alternative u sebi ugrađene, koja je tehnička prepreka za ekspeditivniji rad u Parlamentu. Međutim, mislim da ima i nekih principijelnih nedostataka. Nedostatak je, po mom mišljenju to što se aktivno i pasivno biračko pravo ne reguliše na isti princip i u smislu osiguranja i u smislu ograničenja aktivnog biračkog prava i mislim da bi ta prava i aktivno i pasivno biračko pravo moralo biti riješeno na isti način, mislim da je to logično, razumljivo, da teško trpi protivargumente.

Druga stvar. Poznato je koliko relativno mali broj ovlaštenja je u nadležnosti institucija BiH a koliko je relativno veliki broj nadležnosti u entitetima. Istovremeno, poznato je kako se, uz tako relativno mali broj ovlaštenja, osigurava jednakopravnost, konstitutivnost i nediskriminacija u organima, centralnim organima BiH, gdje rekoah relativno mali broj ovlaštenja, pa je Predsjedništvo višenacionalno, pa je Vijeće ministara striktno višenacionalno. Ustavom je propisano da zamjenici ministra moraju biti iz drugih naroda, pa je Dom naroda utvrđen itd., čak i Vijeće ministara, odnosno Zakon o Vijeću ministara je propisao odnosno donešen je zakon koji nalaže i rotaciju predsjedavajućeg Vijeća ministara, osiguravajući zastupljenost svih naroda na toj poziciji. Naravno, BiH je takva kakva jeste. Narodi u BiH, narodi BiH su njeno bogatstvo i treba da bude tako, ali ako je tako na nivou BiH i ako je donešena odluka da su narodi konstitutivni, da ne smiju biti diskriminirani u entitetima, zaista se postavlja pitanje za što nije tako u entitetima. Za što se veliki broj ovlaštenja u jednom entitetu, može vršiti izvršavati sa jednonacionalnom vladom, sa jedno nacionalnim ministarstvima i sa jednonacionalnim Predsjedništvom?

Dakle, smatram da, po istom principu, kako se konstitutivnost, ravnopravnost i nediskriminacija osigurava na nivou BiH, po tom principu se to isto mora osigurati na nivou entiteta, čak šta više, smatram da se i na nivou BiH i na nivou entiteta mora osigurati i pozicija Ostalih. Naravno, vremenom će se postaviti opravdano pitanje, da li je to previše pozicija. Vjerovatno će se za neke ocijeniti da su neracionalne i da je pretjerano, ali će se po istom principu racionalnosti to rješavati u nekoj pragmi i nakon rezultata koji će se vidjeti u provođenju tog rješenja.

Tokom primjene Odluke Ustavnog suda o konstitutivnosti, bilo je ideja javno iznošenih da mora biti adekvatno rješenje na nivou oba entiteta. Rješenje zaštite konstitutivnosti i eliminisanje nediskriminacije, mislim da je to dobro i mislim da je to potrebno, ali ne mislim da je to dovoljno, jer mislim da se može jednakost postići na rješenjima koja nisu adekvatna. Imajući to rješenje na nivou BiH na nivou centralnih organa BiH, imajući u vidu suštinu BiH, imajući u vidu Odluku Ustavnog suda, ja mislim da se ili izvršnim organima vlasti, čak i ispod entiteta mora osigurati

multietničnost i mora osigurati zastupljenost svih naroda i ostalih i u pozicijama izvršne vlasti, jer BiH je zajednica konstitutivnih naroda, entiteti su zajednice konstitutivnih naroda. Dakle, mislim da bi ti principi, sa izloženom argumentacijom trebali biti sadržani u izbornom zakonu.

Stranka demokratske akcije će dati doprinos nalaženju i pronalaženju kompromisnih rješenja, zdravih i svježih kompromisnih rješenja, bez obzira što SDA je onemogućena da da puni doprinos, u skladu sa svojim izbornim rezultatima i potencijalima. Ja ću vas podsjetiti mi smo predlagali da predsjednik Ustavno-pravne komisije bude iz SDA, predložili smo čovjeka koji ima iskustvo, koji je pravnik. Član Kolegija Tokić je većinom koju ima nadlagao to rješenje htio je on da bude predsjednik Ustavno-pravne komisije. Nakon mjesec dana podnio je ostavku. SDA je imala ambicije i zahtjev poslovnički da bude zastupljena u delegacijama u skladu sa izbornim rezultatom. Gospodin Tokić je sa većinom koju ima eliminisao i tu mogućnost i zato gospodin Tokić ne treba ovdje držati predavanja o potrebi političkog usaglašavanja unutar većine. Ja se potpuno slažem da jedna većina će donijeti ovo rješenje. Ne slažem se da će ući u zakon, rješenja oko kojih se mi usaglasimo, nego rješenja koja određena većina izglasa. Gospodin Tokić je više puta demonstrirao da ima tu većinu, da ta većina ima moć. Ta većina, naravno ima i odgovornost, odgovornost je na toj većini. Ne samo da se formira većina oko delegacija i izbora na pozicije nego i oko izbornog zakona. Ali, da bi se to uradilo, potrebno je političkog dijaloga, puno angažmana, političkog rada a ne putovanja od Havane i što me posebno iznenadilo da Kuvajta kojeg se sprema četiri dana pred održavanje Parlamenta na kome treba da se donese izborni zakon. Danas se sprema putovanje članova Kolegija u Kuvajt, naravno ne idu članovi Kolegija svi. Ne ide gospodin Šimić, ne ide gospodin Špirić, ali ide gospodin Tokić. Mislim da većina koja postoji u Parlamentu i odgovornost koju ona posjeduje, u skladu sa svojom moći koju je pokazala i najavama da nije personalno, nego na programski formirana, mislim da će ona, u skladu sa osjećanjem te odgovornosti pokazati tu odgovornost i u ovom važnom poslu. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem gospodinu Genjcu. Replika gospodin Tokić.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja mislim da su uvažene kolege izaslanici – delegati prepoznali frustracije tačno locirali frustracije gospodina Genjca i ne javljam se zbog toga, nego samo da isprvim jedan navod u kome se uzvratna posjeta Kuvajtu, Narodnoj skupštini Kuvajta tretira kao neko putovanje bespotrebno, ja mislim da to nije korektno. Posjeta je planirana znatno, znatno ranije, u okviru obaveza koje mi imamo. Mi smo tu posjetu definisali prije nekoliko mjeseci i ne brinite ništa unutar Kolegija, mi ćemo obezbijediti da Parlament funkcionise, ja, naravno, znam da će vama biti žao što ću ja biti odsutan 3-4 dana, ali možete se pouzdati i u gospodina Šimića i u gospodina Seje Avdića koji su predsjedavajući i koji će biti tu. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Isprvka krivog navoda, gospodin Genjac.

HALID GENJAC

Poziv o kome je riječ, stigao je još u vrijeme prethodnog saziva Parlamenta. To govori o hitnosti posjete. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa. Gospodin Divković se javio za riječ.

IVO DIVKOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, poštovane kolege, čovjek stvarno vrlo često duboko razmišlja da li ima svrhe izaći za govornicu i govoriti. Pogotovu sam sad bio u dilemi poslije izlaganja gospodina Mihajlovića, jer ja sam očekivao, da budem iskren, da mi govorimo prvi pa da onda gospodin ministar na kraju kao predstavnik Predlagača jasno iznese svoj stav. Ali, eto opredijelio sam se da izađem za govornicu, da bi pokušao i ja na neki način pridonesem vraćanju diskusije u okvire dnevnog reda, da pokušamo, rekao bih do kraja da uozbiljimo diskusiju o stvari koja je, ipak, mislim da se tu slažemo izuzetno ... Ovaj parlament evo ponovo ima priliku da preuzme odgovornost i da odgovori onoj osnovnoj temeljnoj zadaći, zbog čega smo svi ovdje poslani i birani a to je da donosimo zakone. Ovaj put, na našu žalost, radi se o jednom izuzetno ozbiljnom i teškom zakonu. Zakon koji je i po meni odmah iza Ustava po rangu nekih rekao bih prvi akt u zakonskim projektima. On uređuje sve ono u državi, što Ustav nije do kraja decidirao, nego ostavio da se riješi tim zakonom, ali definira državu na neki način, kako će funkcionirati i to jeste problem ovaj, to je s jedne strane problem, s druge strane problem je vrijeme. Vrijeme je definirano i mi ako taj zakon, hajde da to ponovo ponovimo ne donesemo do 23. je li tako, takav nam je rok ostavljen, BiH ne može biti primljena u Vijeće Evrope sigurno ove godine, a najvjerovatnije iz razloga, prezentirani iz Vijeća ministara i mi svi znamo zbog izbora za evropski Parlament naredne godine itd. ne i naredne nego ćemo 2003. možda imati šanse, ko zna. Znači BiH, ostaje potpuno na repu događaja u Evropi, ako mi ovaj posao ne završimo i sve priče oko koncepcija slaganja i ne slaganja, amandmana imaju smisla samo utoliko, ukoliko će konstruktivno doprinijeti tome da mi do 23. donesemo ovaj zakon. Sve van toga, htjeli mi to ili ne, bila to principijelna ili ne principijelna je opstrukcija donošenja zakona, odnosno opstrukcija ulaska BiH u Vijeće Evrope. To je jedna istina i mi smo pred teškim ispitom.

Ja moram reći jednu stvar, koju možda i nije dobro isticati, ali jednostavno je tako. Ova govornica se često govori kao politički marketing. To znamo i mi koji ovdje sjedimo to znaju i predstavnici medija i međunarodne zajednice i građani koji nas gledaju i slušaju i danas se ona koristi. Ovdje se vrlo često pominju građani ove zemlje, njihova pozicija, pominju se radnici, pominje se teška ekonomksa, socijalna situacija itd. E pa gospodo koji svi vi, a obično određen broj delegata ovdje to stalno ponavlja, koji to pominju i na to ukazuju sad imaju priliku donošenjem izbornog zakona svrstati BiH u red demokratskih evropskih zemalja, stvoriti potrebne preduvjete da u ovoj zemlji stvari i o ekonomskom i u socijalnom pogledu krenu nabolje. Oni će krenuti samo tako, ukoliko mi se svrstamo u red takvih zemalja, ukoliko svijet ima povjerenje u ovu zemlju u ovaj parlament, vlast ove zemlje i počne ulagati u ovu zemlju o čemu je

predsjedavajući Vijeća ministara u nekoliko navrata ovdje govorio, znači da stvaramo ambijent da se to stanje mijenja, a izborni zakon je osnovni element svega toga.

Sad dolazimo do onog što je najteže. Oko ovih stvari već se vjerovatno svi slažemo manje – više, međutim, dolazimo do onog što se zove politički kompromis na izbornom zakonu da bi zakon bio donešen. Ja sam isto tako kao i mnogi drugi koji ovdje sjede, bio živi svjedok pokušaja donošenja izbornog zakona i u prošlom sazivu Parlamenta, sad u Predstavničkom domu, tad je i stranka u kojoj sam ja, znači Socijal-demokratska partija imala svoj prijedlog izbornog zakona kao i mnogi drugi, nije sporno i to nije prošlo tad nismo uspjeli donijeti izborni zakon. Sad me raduje da je Vijeće ministara našlo kompromis sa Prijedlogom izbornog zakona i dajte da se pokušamo okupiti oko tog prijedloga izbornog zakona Vijeća ministara, koji je, već je gospodin Mihajlović rekao sam po sebi kompromis, da vidimo je li to to, ili eventualno da gradimo još daljnji kompromis u mjeri u kojoj će to zadovoljiti OSCE i druge koji odlučuju, rekao bih o validnosti tog zakona, da smanjimo borju amandmana na minimum neophodnih, rekao bih, da bismo stvorili taj kompromis, da bismo sav ovaj posao završili i zato i ja pozivam na kompromis i pozivam da se okupimo oko onih prijedloga koji kaže dajte oko svega, onog oko čega se ne slažemo, ostavimo to u prelaznim i završnim odredbama ili ne znam gdje, da bi se na neki način stvorio pravni okvir da zakon bude donešen, da BiH bude primljena u Vijeće Evrope, a vratit ćemo se tome, kao što gospodin Mihajlović kaže tim rješenjima do kraja godine. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala gospodine Divkoviću. Gospodin Spahić kratko obećao je.

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, govorit ću onoliko koliko je u skladu sa Poslovníkom, ta mi se riječ stvarno sviđa, zbog toga što je demokracija zasnovana na proceduri, to što je Ustavno-pravna komisija u skladu sa svojim radom i principima Poslovníka, Ustavno-pravna komisija, kao što ste vidjeli od 7.-12. Prvo potvrdila ustavnu osnovu Prijedloga zakona Vijeća ministara, drugo, potvrdila osnovu za razloge za usvajanje ovog prijedloga zakona po hitnom postupku, treće, podržala i prihvatila jednoglasno principe na kojim je, načelo na kojim je izrađen ovaj prijedlog i, naravno, u skladu sa pismom gospodina Šimića i amandmanima koji su stigli do 14.30 odredila se prema tim amandmanima, ne namjeravajući uopće da ih stavlja danas u opticaj, ali je korektno da, kada se pojavljuje pred domom, saopšti svoj izvještaj. Prema tome, što se toga tiče toliko.

Što se tiče učešća u komisiji, svi članovi Komisije su učestvovali izuzev odsustvo gospodina Ive Živkovića opravdanog i gospodina špirića nikole. Komisija ima puni kvorum u skladu sa Poslovníkom i nije ni jednom bila na ivici kvoruma. Dakle, ona je potpuno radila u skladu sa principima djelovanja ovog doma.

Što se tiče karaktera rasprave po članu 82. postupak Komisije je bio nakon opšte rasprave i glasovanja o načelima predloženog zakona vođen, tako što je glasovanjem usvojeno da se nastavi postupak, s obzirom na hitnost usvajanja ovog prijedloga zakona. O predloženim amandmanima, tako je nalogala i procedura.

Pošto je bilo iznimno mnogo amandmana, predsjedatelj je mogao narediti kako kažu ovdje narediti drugi način rasprave, ali je u svakom slučaju poštovao i osigurao da se sva politička mišljenja mogu korektno izraziti. Gospodin Rodić je istakao u roku rada Komisije od početka do kraja i do danas, da je rad ove komisije bio krajnje tolerantan, korektan i da smo svaki amandman pražljivo razmotrili i dali mišljenje o njemu. U svom izvještaju sam napomenuo da svi amandmani ostaju, naravno, otvoreni, legitimni sve do konačnog odlučivanja u Domu naroda i prema tome nema niti jednog proceduralnog previda koji je narpavila ova komisija. Gospodin Ivo Živković se, također, uključio i u zvršni dio i u toku cijelog rada ove komisije, ta dva odsustva od sat vremena nisu narušila kvorum rada ove komisije. Prema tome, tome smo svjedoci svi koji smo učestvovali. Ne bi bilo korektno zbog javnostinekih nejasnoća u vezi sa izjašnjenjem o radu ove komisije.

Sada bih htio da nešto kažem o karakteru ovog današnjeg rada, ove sjednice Doma naroda. Ova sjednica Doma naroda je predviđena da bude rasprava o Prijedlogu zakona o Vijeću ministara u prvom čitanju. Sada bih želio govoriti kao delegat. Znači, razlikuje se nekad pozicija u tom pogledu. Htio sam samo objasniti korektno kako se ta stvar odvijala kod nas tu samom tijelu Ustavno-pravne komisije.

Što se tiče mog stava, u vezi sa ovim prijedlogom zakona, sasvim je jasno da je zakon Vijeća ministara izazvao posebnu pažnju delegata u Domu naroda, jer je stiglo toliko prijedloga koji su kazali da je nužno izraziti širinu političkih gledišta na taj cijeli zakon. Smatram opravdanim, da je bilo omogućeno da se obezbijedi ovakav postupak i pristup konačnom, prije konačnog usvajanja zakona, izbornog zakona, jer je to smisao i suština demokracije, smisao i suština samog Parlamenta. Nema nikakvog razloga da vas ja, sasvim jasno, ne obavijestim da je bilo i drugih inicijativa da se bez ikakve rasprave bez ikakvih amandmana i bez ikakvog razmišljanja o problemu koji je vezan za izborni zakon, on usvoji po hitnom postupku i to bez prava davanja amandmana.

S obzirom da je riječ o izbornom zakonu, koje je konačno Vijeće ministara predložio u određen, prirodan politički kompromis, jer je sasvim jasno da je to bilo nužno. Ja sam smatrao i dalje smatram da će se doći do izbornog zakona u BiH i, dalje smatram da ćemo mi moći izgraditi jedan pristup koji će osigurati da, ovaj izborni zakon, podvlačim bude prije svega potpora demokratizaciji odnosa u BiH političkih a onda ulasku u Vijeće Evrope. Potpuno naopaka teza koja nam se ovdje nudi u današnjoj raspravi. Mene to zaprepašćuje od pojedinih delegata, koji su skloni da govore odemokraciji često, koji govore da je ovaj zakon u stvari u funkciji našeg ulaska u Savjet Evrope, to jednostavno nije tačno. Izjava gospođe Jatamaki, ranije gospodina Šurjana, kao i karakter i pozicija Savjeta Evrope, apsolutno ne vezuje nas, na taj način za Savjet Evrope, nego nas vezuje za demokratizaciju u vlastitoj zemlji. Osnova demokratizacije u vlastitoj zemlji, dakle, demokratski jedan sistem, jeste izborni zakon. Prema tome, ovaj zakon, prije svega donosimo zbog sebe zbog BiH, a ne donosimo ga mi zbog toga što bi trebali da ušetamo u Savjet Evrope a da recimo od 18 zahtjeva Savjet Evrope za ulazak nismo realizirali dvije trećine. Dakle, da ne zamjenjujemo teze. Ova debata u Predstavničkom domu i u Domu naroda se vodi zbog toga što se normalno društvo i ovaj parlament moraju koncentrirati na demokratske odnose u BiH. To je suština razloga za što sam ja insistirao da prođemo ovu fazu amandmanske rasprave,

bez obzira da li se sa amandmanima slažemo ili ne, da li se sviđaju stav Ustavno-prvne komisije ili ne, na kraju će se to tako dogoditi. Glasat će jedan i drugi dom i odredit će se prema svim amandmanima i naravno Vijeće ministara koje na kraju bude imalo prilike da kaže ovaj amandman jeste u skladu sa ovim, nismo ga prihvatili itd. Toje procedura. Za proceduru treba imati strpljenja. Također, ružno je da pojedini naše kolege, delegati jedni drugima otkrivamo toplu vodu kako je kompromis potreban da bi se do nečega došlo. To je ružno zbog toga, što je to stvarno kao kad bi neko rekao da hoće da se umije i da bi onda rekao moram otići do vode da se umijem. Sasvim je jasno u politici da će se doći kompromisno do svakog rješenja, jer ne bi onda ni bile razlike među političkim partijama, među različitim interesima, ekonomskim, socijalnim itd. i naslagama svakog društva. Ružno je to zbog tog što se onda i na osnovu takve priče stvaraju tzv. prepreke i barijere između pojedinih političkih opcija i interesa i tako se stvara dojam kao da se radi neki veliki posao, od ogromnog značenja za neku posebnu skupinu, a zapravo se radi o jednom prirodnom, demokratskom procesu koji jednostavno treba slijediti. Ne moraju se nama ni amandmani, ni različiti prijedlozi u diskusiji sviđati uopće nikome, ali zbog toga, što je neko iznio neki stav, dao neki amandman, što je neki prošao neke instance, neki nije prošao, zbog toga nigdje na kugli zemaljskoj ne možete tražiti da se stvari blokiraju ili uspsotave tako visoke kriterije, kao što recimo, ova današnja debata pokazala potpuno izlišnim naš pristup ovom poslu u skladu sa procedurom.

Zato, vraćajući se ovoj proceduri i onom što smo rekli, ja smatram da mi danas možemo, nakon ove debate i ako ima još neko nešto da kaže, vjerovatno ima, prihvatiti Prijedlog izbornog zakona Vijeća ministara u prvom čitanju i omogućiti demokratsku proceduru da idemo na drugo čitanje, a u međuvremenu bih želio dati tri prijedloga.

Prvo, tražim da vi sad saslušate prijedlog, kako da izađemo u vremenskom tom odnosu. Ako danas prihvatimo Prijedlog izbornog zakona u prvom čitanju, mi smo deblokirali još jednu fazu rasprave u donošenju konačne odluke.

Drugo, operativno, sasvim je normalno da Ustavno-pravna komisija Doma naroda i Ustavna komisija Predstavničkog doma razmijene informacije o ukupnim prijedlozima amandmana, također, imaju konsultacije s predlagačem, jer to nema nikakvog razloga da predlagač bude direktno involviran. Moram da kažem da je predlagač ispred Vijeća ministara bio prisutan od 7.-12. Na Komisiji ustavno-pravne Doma naroda da smo tu imali vrlo korektno imali dobru saradnju i onda bi po mom mišljenju do ponedjeljka trebalo, dakle ovih dana bi trebalo raditi, u ponedjeljak bi trebalo zakazati zajedničku sjednicu Kolegija oba doma, pozvati predsjednike Ustavno-prvne komisije i Ustavne komisije Doma naroda i Predstavničkog doma i pozvati predlagača.

Ja sam u toku ove debate u oba doma registrovao da, isključivo amandmane smo dobili na zakon Vijeća ministara. Ne znam da li je gospodin Mariofil Ljubić dobio i jedan amandman na svoj zakon. Na zakon gospodina Špirića niko nije reagovao. Neću da kažem da taj zakon nije vrijedan i da nije vrijedan pažnje ove procedure demokratske, ali danas sam shvatio izlaganje gospodina Špirića da će on u skladu sa tim činjenicama izvući pouke i da će omogućiti da ne blokira proces izjašnjavanja oko Prijedloga zakona koje je dalo Vijeće ministara. Ako sam ga dobro razumio, ja se

nadam da će on povući svoj zakon i da će stvoriti uvjete da mi razgovaramo samo o jednom zakonskom aktu. Ne zato što nemamo vremena, nego znate i, zbog toga, što u demokratskoj proceduri, ako jedan zakon, kao što je zakon Vijeća ministara izazvao takvu pažnju i pokazao se odnos oba doma prema njemu, onda je bilo korektno od predlagača drugih zakonskih prijedloga da omoguće da se izjasni jedan i drugi dom, po hitnom postupku o Prijedlogu Vijeća ministara. To je moj prijedlog, naravno, koji želim da uputim kao apel gospodinu Ljubiću u Predstavničkom domu i gospodinu Špiriću u Domu naroda da nam omoguće da se ovaj naš rad koncentriše na Prijedlog zakona Vijeća ministara i to odmah. Naravno, oni to mogu uraditi mimo sjednice.

Što se tiče ovog zajedničkog sastanka o dva kolegija i predsjednika komisija za ustavna pitanja oba doma, kao i predlagača, sasvim sas siguran, sasvim siguran podvlačim, da ćemo mi s obzirom na činjenicu da se u oba doma i s obzirom na činjenicu da je i predlagač prihvatio istinu, ono što je podloga bila za odlučivanje kod ovih šupljina tri ili pet, da je Odluka Ustavnog suda, nešto što je podrazumijevajuće, jer je to baza za ovaj kompromis, da ćemo mi izaći iz ove situacije i da ćemo moći pred jedan i drugi dom, naravno predstaviti se sa onim amandmanima koji su dobili odgovarajućiu potporu i da ćemo izaći iz ove situacije, nanačin kako je to prirodno u Parlamentarnoj skupštini BiH. Jedino, što mislim da bi bilo dobro jeste, da se u kolegiju jednog i drugog doma, osigura da bi komisije za ustavna pitanja mogla zaista se suočiti sa svim mogućim prijedlozima da se ovaj tajming za sjednice, pažljivo razmotri da ne bi bilo nekog kuršlusa. Naime, ovdje jedan problem imam. Ukoliko bi mi odredili se međunarodnih obavezama naših kolega, koji rade u Domu naroda i Predstavničkom domu, ne bi mogli obezbijediti efikasnu koordinaciju, a pošto je vrlo transparentno, vrlo jasno da su ovo razlozi unutrašnji za donošenje izbornog zakona, ja bih preporučio toplo da se tako organizira rad, da u punom sastavu osiguramo nazočnost oba kolegijuma i ove komisije dok 21. ne završimo ovaj posao. Nadam se sa punim uspjehom i sa najvažnijom činjenicom da su sve političke partije, sve političke snage u ovoj zemlji izrazile svoje stavove povodom izbornog zakona i pristupili izjašnjanju u drugom čitanju i usvajanju izbornog zakona, koji će omogućiti prije svega podvlačim demokratizaciju odnosa u BiH a potom ulaska u razne eurointegracije. Hvala lijepa.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala gospodine Spahiću. Gospodin Ivo Živković.

IVO ŽIVKOVIĆ

Gospodo predsjedatelji, kolege zastupnici, uvaženi gosti, predstavnici Vijeća ministara, ja ću doista biti puno kraći od gospodina Spahića i da ću nešto promijeniti ono što sam mislio reći, jer dio onog što sam ja želio reći, gospodin Divković je prije mene izrekao.

Ja prije svega želim da, pohvalim Vijeće ministara BiH što je u vrlo kratkom roku, poslije konstituiranja uspjelo izaći sa dva zajednička dokumenta izbornim zakonom BiH i juče predstavljenom globalnom ekonomskom strategijom, toje zapravo prvi zajednički dokument koji je napravljen i što pokazuje da bolja atmosfera vlada u Vijeću ministara i da Vijeće ministara postaje sve više partner međunarodnoj zajednici a ne više organ BH vlasti koji joj je često u ranijem periodu znao biti i suprotstavljen.

Kada je riječ o, ovdje predloženom izbornom zakonu, ja moram da predložim skromno da se, to su rekli i prethodnici, i prije svega Divković a sada i gospodin Spahić da se i zamolim da se usred... na Prijedlog Vijeća ministara sa dužnim poštovnjajem truda i napora koje su uložili i gospodin Špirić i gospodin Ljubić u svojim prijedlozima izbornog zakona, jer ovog trenutka sa ovako ograničenim rokovima, to je jedini realni prijedlog, koji je šire raspravljen i koji, kako ja vidim prema raspoloženju i danas ovdje a i na Zastupničkom domu Parlamenta BiH može dobiti potrebnu većinu i proći prvo čitanje i mislim da njega treba staviti u prioritet, kao što inače treba staviti u prioritet da nam se ne bi dogodilo ono o čemu je ovdje govorila juče gospođa Jatamaki da ne ostanemo van, da postanemo konačno 44 zemlja, članica Vijeća Evrope a da ne ostanemo do 2003.sa Bjelorusijom van te evropske institucije. Kao što je gospođa juče rekla da to neki ne smatraju krajem nego početkom jednog pozitivnog procesa u BiH.

Nadam se da ćemo naći dovoljno političke mudrosti, volje i ono o čemu je mnogo kolega ovdje govorilo kompromisa kao što je Vijeće ministara moralo dosta kompromisa uložiti da dođe do ovakvog prijedloga da podržimo ovaj zakon na oba doma Parlamenta i da napravimo takvu radnu atmosferu u ovih narednih 6-7 dana da nađemo dovoljno snage da na vrijeme donesemo i da na jesen zasjedanju Vijeća Evrope budemo primljeni u tu krovnu evropsku instituciju. Ja vjerujem da ćemo onda taj vječni sukob između individualnog građanskog u nama i pripadnosti narodu i naciji ulaskom u tu evropsku kuću, ja vjerujem puno lakše rješavati. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem gospodinu Živkoviću. Mi smo završili raspravu o načelima izbornog zakona, Prijedloga i Vijeća ministara i gospodina Nikole Špirića. Ja vas pozivam sad da glasamo hoćemo li pristupiti raspravi o člancima, prvo o Prijedlogu Vijeća ministara.

Ko je zato da pristupimo raspravi o člancima Prijedloga zakona o Vijeću ministara. – 12.

Ima li neko protiv?

Suzdržanih? Nema toliko nas je u dvorani. Dakle, usvojili smo Prijedlog Vijeća ministara da raspravljamo o prijedlogu u člancima. Sada vas pozivamo da izglasamo Prijedlog izaslanika Nikole Špirića. Hoćemo li pristupiti raspravi o člancima.

Ko je zato? – 9 za.

Ko je protiv? – 1

Suzdražnih? – 2

Konstatiram da ćemo i o prijedlogu gospodina Nikole Špirića, o Prijedlogu gospodina Nikole Špirića raspravljati o člancima.

Poštovane kolege ja dajem pauzu do 2 sata i onda nastavljamo po dnevnom redu. Hvala lijepa.

Imamo kvorum. Doduše, nešto nas i nedostaje, ali imamo kvorum i nastavljamo sa radom. Mi smo završili raspravu o dva projekta Izbornog zakona u načelima i došli smo, prihvatili smo da o oba projekta raspravljamo po članovima, ili ti člancima. Ja bi mogao konstatirati, ako se vi složite da smo mi u dugoj raspravi zapravo zahvatili i ovaj drugi dio raspravi i ako se vi slažete, ja ću vas odmah pozvati da glasujemo. Nema glasanja. Zahvaljujem. Zato je tajnik ovdje da me upozori, podsjeti. Ovim smo mi

završili prvo čitanje i na sledećoj sjednici koja će biti u današnji dan imamo drugo čitanje oba ova zakonska projekta.

Hvala vam lijepo. Mi idemo dalje.

Ad.4. Prijedlog zakona o pravima etničkih nacionalnih zajednica ili manjina

Predlagač, izaslanik Ibrahim Spahić. Ovo je drugo čitanje. Na prošloj sjednici mi smo zakon razmatrali u prvom čitanju. Gospodin Spahić je kroz raspravu bio zamoljen ili obavezan, kako vam je draže, da unese stanovite sugestije u ovaj prijedlog. Nije bilo amandmana. Ja koliko znam gospodin Spahić je to učinio, tako da možemo raspravljati. Ali ja ne bih ni vidio neku veliku potrebu za raspravom, izuzev ako neko inzistira da govori. Naravno ja ću mu dati riječ. Želi predstavnik Vijeća ministara, gospodin Zubak. Izvolite Zubak. Sjedite Spahiću. Tražilo je Vijeće ministara, neka izvoli gospodin Zubak. Izvolite Spahiću dobit ćete riječ.

KREŠIMIR ZUBAK

Hvala. Ja ću biti kratak. Gospodo zastupnici, ja vjerujem da većina vas zna, ali evo ja ću to ponovo kazati. Programom rada Vijeća ministara u ovoj godini predviđena je izrada Zakona o nacionalnim manjinama u Bosni i Hercegovini i slijedeći taj program za koji smo mi bili uvjereni da je taj program usklađen sa programima rada oba doma Parlamentarne skupštine mi smo taj zakon napravili. On je prošao Vijeće ministara. Obavili smo i javnu raspravu o uvjetima u kojem se mogla ona organizirati i provesti i taj nacrt zakona je otpremljen prema Parlamentu Bosne i Hercegovine. I mi mislimo da ne bi bilo oportuno sada da se otvara rasprava o ovom zakonskom projektu koji je dao ranije gospodin Spahić. Mi mislimo da bi bilo cjelishodno, oportuno da se možda ta dva zakonska projekta usklade i da se ide sa jednim zakonskim projektom. Ali ako vi mislite da, ovaj nastavite po svojoj proceduri, mi to ne možemo zaustaviti, ali ćemo se mi u konačnici ponovno suočiti sa ovom činjenicom da ćemo na jednom domu imati jedan zakon, a na drugom drugi i morat će se ponovo usklađivati. Zato ja samo želim da ukažem na ono što smo mi uradili i da vi sami procjenite što je sada racionano uraditi u ovom momentu. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem ministru Zubaku. Mi naravno znamo za tu činjenicu i Poslovnički je moguće obje varijante o kojima ste vi govorili. Gospodine Spahiću izvolite.

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, gospodo, ja bih želio samo skrenuti pažnju da sam u skladu sa prijedlogom koji sam uputio u prošlom sazivu Parlamentarne skupštine BiH u Predstavničkom domu, što je dobro poznato i što je prihvaćeno kao program rada Predstavničkog doma i Doma naroda. Podvlačim oba doma u prošlom saziva mandatnom. Kako je donesena odluka da se ne mogu prihvatiti inicijative i zakonski prijedlozi iz prošlog saziva Parlamenta, da ih je potrebno obnoviti, po početku rada

Doma naroda obnovio ovu inicijativu. Ustavno-pravna komisija je konstatovala da postoji ustavno-pravni osnov, da je predlagač zasnovan na Ustavu i na Poslovniku o radu Doma naroda i zatim smo razmatrali principe, kao i svaki drugi zakon. Prošlo je dakle dva razmatranja na Domu naroda već. Ovo nije prvo, nego drugo čitanje i ne vodi se rasprava, nego se sada konstatuje da li je predlagač uvažio raspravu koja je bila u Domu naroda. Predlagač je uvažio, to sam ja u cijelosti, kao što je gospodin Šimić konstatovao sve primjedbe i sugestije koje sam dobio od kolega delegata. Takođe sam u istoj normalnoj proceduri konsultovao različite institucije. Ovo je jedan prijedlog zakona koji u cjelini izražava primarni interes i potrebu koja je naravno verificirana rekao sam već i u svijesti i u odgovornosti Parlamenta da jedan ovakav zakon inicira i usvoji. U međuvremenu tačno je da je u ovom sazivu Vijeća ministara pokrenuta procedura oko predlaganja zakona o zaštiti nacionalnih manjina i to je isto tako legitimno i korektno. Ne vidim nikakvu prepreku, ja kao predlagač da pozovem Dom naroda da se izjasni o ovom prijedlogu za koji je dao potporu Ustavno-pravnoj komisiji prilikom prvog čitanja ovaj visoki dom. I takođe ne vidim nikakvu prepreku ukoliko dođe ovoga o čemu je govorio gospodin Šimić, o čemu je govorio gospodin Zubak, ovi zakonski akti ne budu predmet naše pažnje u tom smislu da napravimo još jedan bolji i kako bi rekao uspješniji projekat u narednom periodu.

Međutim, ono što je bitno ovoga puta reći, tim povodom se jedino javljam – jeste legitimnost predlagača, jeste legitimnost Doma naroda i Predstavničkog doma da pokreće zakonsku inicijativu, jeste činjenica da Parlamentarna skupština BiH ima u svojoj osnovi takođe svoj program i plan rada. Mi smo postupili prema vlastitom programu. Mi smo to prihvatili kao inicijativu. Mi smo pokrenuli tu proceduru i razvili je. Bilo bi korektno da se prema ovome zakonu odredimo kao i prema svakoj drugoj inicijativi, naprosto zato što mi je stalo da konačno razvijemo jednu demokratsku praksu u ovom domu i u Predstavničkom domu u usaglašavanju.

Kada smo ponudili ovaj predlog Nacrta zakona od strane gospodina Šimića u konsultaciju u Vijeću ministara dobili smo jedan odgovor, o kome sam ja prošli put već govorio, u kojem se zbog puke činjenice da postoje zakonski prijedlog u Vijeću ministara, Vijeće ministara nije odredilo prema samome Prijedlogu zakona, nego je konstatovalo, barem onaj koji je potpisao taj tekst, ja se više i ne sjećam ko je potpisao, znam da nije bio ministar, rekao je da jednostavno imamo mi svoj prijedlog pa nije uputno da praktično razmatramo to što ste vi poslali. Hoću da upozorim na jednu činjenicu. Ako predloži Dom naroda, i ako gospodin Ilija Šimić, izražavajući našu volju, izražavajući proceduru demokratsku, uputi jedan zakonski akt, bilo koji propis i dokument i zatraži konsultaciju od izvršne vlasti Predsjedništva ili nevladinih organizacija, zavisi od toga kakav je odnos prema tom problemu i kakav je sadržaj zakona i akta, onda ja mislim da je normalno za očekivati jednu reakciju na taj dopis, na taj akt, na zakonski projekat. A, sama činjenica da postoje paralelni projekti nije nikakav argument poseban zbog čega bi trebalo recimo da se sada odustane od nekog projekta, bilo da je riječ o Vijeću ministara, bilo kada je riječ o delegatu, odnosno o domu. Dakle, ulazeći u suštinu same ideje, poštujući potpuno činjenicu da je Vijeće ministara usvojilo jedan program rada koji slijedi želio sam samo ukazati na jedan momenat koji je vrlo dragocjen, jer ne postoji niti jedan dokument koji smo mi dobili iz Vijeća ministara, a da nije gospodin Šimić uputio nadležnoj komisiji. Barem moje iskustvo iz ove dvije komisije u kojima sam radio bilo je tako. I želio bi da kažem da

sam uvjeren da će Dom odlučiti u skladu sa najboljim interesima samoga parlamentarnog života i njegove uloge zakonodavne. Ne želim da ponovo vas uvjeravam u važnost i razloge ovoga predloga i njegovog zakonskog određenja. Mislim da bi bilo nekorektno zaustavljati svaki projekat koji dolazi od strane poslanika. To bi otprilike izgledalo kao u prethodnoj debati da pošto imamo zakon Vijeća ministara, ne bi trebali imati legitimno i zakon gospodina Špirića ili gospodina Ljubića. Hvala lijepo.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala. Gospodin Divković, pa gospodin Genjac izuzev ako gospodin Zubak ne inzistira da ima nešto važno reći da zamolimo. Pa evo, poslije gospode.

IVO DIVKOVIĆ

Poštovane kolege, ja sam izašao u svojstvu predsjedavajućeg Kluba izaslanika hrvata u ovom domu, da iznesem stav Kluba vezano za ovaj zakon. Znači potpuno uvažavamo činjenicu da je ovaj zakon potpno legalan u skladu sa poslovničkom procedurom došao u ovaj parlament. Prošao prvo čitanje i nalazi se, što kaže u fazi drugog čitanja. Mnogi od izaslanika, najveći broj tada nije znao da se radi ovaj predlog zakona u Vijeću ministara. U međuvremenu smo dobili i tu informaciju. I to je dobro i mi pozivamo i predlagača, a i predlažemo da se drugo čitanje, ukoliko je to u skladu sa Poslovnikom, a mislimo da se ne kosi sa Poslovnikom, odloži dok ne dođe i zakon Vijeća ministara, pa neka oba zakona, rekao bi u proceduri završe se pred ovim domom, kao i pred Predstavničkim domom. Znači da tražimo neka rješenja koja Poslovnik dozvoljava u ovom smislu da bi smo napravili zakon što kvalitetnije. Hvala lijepo.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem gospodinu Divkoviću. Poslovnik ne može biti, ne može predvidjeti sve situacije, odista bi morao biti prevelik, a i ovakav kakav imamo, moramo reći javno da imamo nepreciznosti. Ova mogućnost poslovnički nije riješena. Mi smo upućeni da završimo proceduru o ovom zakonu.

Sad se javio gospodin Genjac. Izvolite.

HALID GENJAC

Poštovane kolege, zaista se mora respektirati naporu koji je kolega Spahić uložio da pripremi jedan zakonski projekat i naravno ne može se zaobići činjenica da je to rezultat aktivnosti gospodina Spahića u svojstvu poslanika. Takođe mislim da treba skrenuti pažnju na uvažavanje procedure i uvažavanja poslanika, njihovih prava i obaveza od strane Vijeća ministara, ali mislim da to ne bi trebalo biti problem. Teoretski je moguće da mi ovaj zakon koji je predložen od strane delgata u Domu naroda razmatramo ili usvojimo, a istovremeno u Predstvnikom domu je u proceduru ušao predlog Vijeće ministara i može se desiti da taj predlog Vijeća ministara na Predstavničkom domu prođe proceduru koji je ovaj predlog prošao na Domu naroda. Posljedica toga je da se u nekom trenutku dolazi u situaciju potrebe usaglašavanja u vrlo nejasno poslovnički određenim okolnostima. Iz toga razloga sugerisem da se podrži

ovaj predlogo gospodina Divkovića i ako je ikako moguće da se zajednički ispod zakonskog projekta potpišu gospodin Spahić i nadležno ministarstvo u Vijeću ministara i da to bude jedinstven projekat koji bi naravno nastavio proceduru u Domu naroda u ovoj fazi u kojoj jeste, a u Predstavničkom domu na početku procedure. Pogotovo što mislim da je, bez obzira što gospodin Spahić navodi da je uvažio sve sugestije, jedna od sugestija na Komisiji je bila upravo ovo da se uradi i da se usaglasi i još jedna primjedba je bila da je zakon u tehničkom smislu bilo moguće možda još dodatno dotjerati.

Dakle, predlažem predlažem da se prihvati predlog gospodina Živkovića i da se usaglase ova dva predloga.

ILIJA ŠIMIĆ

Gospodin Zubak. Izvolite.

KREŠIMIR ZUBAK

Mi smo dobili ovaj i mi smo se odredili predlog, odnosno nacrt zakona koji je pripremio gospodin Spahić I tu zapravo nema nikakvih razlika između onoga što smo mi predložili, odnosno što sugerira u svom projektu gospodin Spahić. Jedina razlika je u nazivu. Ali mi nismo htjeli da ulazimo u sam naziv zakona iz jednostavnog razloga što vidimo da su odredbe, što je... sadržaj zakona koji je preložio gospodin Spahić ima uglavnom opće i nadležne odredbe, a sve je to ugrađeno u ovom nacrtu zakona koje je pripremio Vijeće. Mi ne možemo da kažemo da smo mi protiv toga, ili da imamo neke primjedbe na tekst zakona, sadržaj zakona koji je dao gospodin Spahić. Eventualno da kažem samo oko naziva. To su dva potpuno podudarna zakonska projekta. Samo što je naš širi, obuhvatniji i konkretniji, nego što je to zakonski projekt gospodina Spahić. Zapravo ovaj projekt, kako smo mi to procijenili na Vijeću ministara sadrži u sebi uglavnom odredbe iz Konvencije o pravima nacionalnih manjina. Uglavnom preuzima te odredbe. Dakle, i mi smo to preuzeli iz Konvencije kao dio općih odredaba ili načela samog zakona. Dakle, tu ne postoji nikakva kolizija. Zato mi nismo ni davali bilo kakve primjedbe na taj tekst zakona. Nego smo mislili da je racionalnije da tva dva uskladimo zakona i nazivu, a u samom sadržaju nema nikakvih razlika. Naš je samo širi, da tako kažem "naš" sveobuhvatniji i konkretniji. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujemo gospodinu Ministru. Za riječ se javio gospodin Špirić

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja sam na samom startu podržao inicijativu delegata gospodina Spahića i mislim da mi danas nemamo druge poslovničke mogućnosti shodno članu 91. stav 4. nego da se izjasnimo u drugom čitanju o Prijedlogu zakona o pravima nacionalnih manjina. Ja mislim da smo mi o tom našem stavu, ukoliko taj zakon prođe dužni obavjestiti Predstavničko vijeće i da ono u toj raspravi ili usvoji identičan tekst ili traži usaglašavanje, to je procedura. Ništa ne smeta da Savjet ministara, kada mi usvojimo ovaj zahtjev pokrene inicijativu izmjene i dopune zakona, kao i niz drugih zakonskih projekata koje dobijamo u smislu poboljšanja teksta. Mislim da za rad opšte

javnosti i pozicije nacionalnih manjina je jako bitno doći do zakonskog okvira i zakonskog predloga, a to je živa zakonska materija kao i svi drugi zakoni koje možemo i uz sugestiju Savjeta ministara i Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice i na inicijativu poslanika pokretati inicijative. Zato ja mislim da mi danas treba da se izjasnimo o ovom prijedlogu i pravo je svakog delegata da glasa u skladu sa vlastitim osjećajem prema ovom zakonskom projektu. Ali mislim da nam poslanička obaveza ne dozvoljava da idemo u neku dodatnu fazu usaglašavanja. To smo mogli u prvom čitanju, a drugo čitanje traži izjašnjenje. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa. Gospodin Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, ja sam izašao samo da kažem stav Kluba s obzirom da je ovo pitanje izazvalo i određene dileme. Naime Klub delegata iz reda srspkog naroda će glasati za prijedlog, odnosno za zakon gospodina Spahića u ovom slučaju.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa. Više se niko nije javio za riječ. Koliko ja vidim nije. Ovdje nemamo neku tešku poslovničku nejasnoću. Može gospodin Džaferović Traži riječ.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo. Dakle, ozbiljnom zakonu. Svi su zakoni ozbiljni, ali ozbiljna je materija, radi se o obavezi koju Bosna i Hercegovina treba da ispuni prema međunarodnim pravnim aktima, prema međunarodnim konvencijama. Mi se sada dakle nalazimo, nastojajući da ne ponovim ono što je do sada rečeno iza ove govornice u situaciji da imamo zakon delegata u drugom čitanju i imamo prijedlog zakona koje je Vijeće ministara, kao izvršan vlast u ovoj državi uputilo u pralamentarnu proceduru. Mi smo dužni donjeti što kvalitetniji zakon. Što bolji zakon. Zakon kojim će se na najbolji mogući način urediti ovo važno pitanje. Ja sam danas od ministra Zubaka čuo da je zakon kojeg je Vijeće ministara stavilo u parlamentarnu proceduru širi po sadržaju i obuhvatniji, da detaljnije razrađuje ovu problematiku. Zbog značaja same problematike, dakle i zbog ove činjenice da predlog Vijeća ministara, neosporavajući uopće pravo gospodinu Spahiću da predlaže, ovo je potpuno i legalno i legitimno. Mislim dakle, da bi bilo dobro da bi smo došli do što kvalitetnijeg teksta zakona i na što kvalitetniji način ispunili ovu svoju međunarodnu obavezu bi bilo dobro da imamo jedan zakon koji će obuhvatnije i što kvalitetnije razriješiti ovu materiju. Ja vas molim mi možemo dakle glasati, neće, ja neću biti protiv ovog zakona, odmah dakle da znate. Međutim, želim da skrenem pažnju da nakon procedure u Predstavničkom domu ćemo ponovo doći u poziciju da radimo isti posao. Ja bih molio sekretara Doma samo da nam kaže ovdje jednu stvar. Ja mislim da smo mi dužni, svi mi dakle, odnosno Kolegij Doma je dužan nakon što delegat predloži zakon, da tekst zakona dostavi određenim subjektima, ako nisu predlagači. Između ostaloga to je i Vijeće ministara. I to je i urađeno. Dobili smo odgovor od Vijeća ministara. Danas je taj odgovor pojašnjen ovdje i ja mislim da bi trebali da imamo u vidu ove činjenice kod odluke o daljnoj

proceduri. Mislim da bi najpametniji predlog bio, najbolji predlog bio da se i gospodin Ibrahim Spahić složi sa tim da samo, evo da kažemo odložimo izjašnjavanje zakonu dok se ne usaglasi njegov tekst sa tekstom Vijeća ministara i da onda imamo jedan što je moguće kvalitetniji tekst pred sobom. Hvala vam.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vam gospodine Džaferoviću. Trenutak. Jel se javljate. Izvolite.

Pauza 5 minuta.

ILIJA ŠIMIĆ

Gospodine Spahiću, nastavljamo sa radom. Čuli smo argumentaciju Vijeća ministara koja djeluje dosta uvjerljivo. Čuli smo i argumentaciju predlagача i imamo pred sobom zakon. Pročitali smo zakon u drugom čitanju. Poslovničke su mogućnosti potpuno sužene, bez obzira na sva različita mišljenja, to je da se izjašnjavamo o zakonu ili da predlagatelj povuče zakon.

Predlagatelj ima još uvijek tu mogućnost. Želite li nešto reći gospodine Spahiću.

IBRAHIM SPAHIĆ

Hvala lijepa. Ja bi želio izraziti zadovoljstvo što smo danas čuli izjavu gospodina Zubka da su dva zakonska projekta Vijeća ministara i zakonski projekat koji sam ja predložio u osnovi podudarni projekti i imaju osnovne temeljne ideje zajedničke. Takođe mi je veliko zadovoljstvo da taj predlog zakonskog projekta Vijeća ministara stavljen u proceduru i mogu vas uvjeriti, kao predsjednik Ustavno-pravne komisije potruditi se da ona bude u roku razmotrena i odgovor da bude dat i da predočimo to Domu naroda kako bi Vijeće ministara moglo da reaguje na naše eventualne primjedbe i amandmane itd.

Što se tiče, dakle tog zakonskog projekta, nadam se da će on svojim tokom biti do kraja demokratski razmotren u oba doma i Ustavne komisije. Što se tiče zakonskog prijedloga koji sam ja dao, želio bi samo obavjestiti vas da ja s obzirom da je bila prilika u Komisiji za ustavno-pravna pitanja da oba, na oba toka čitanja, pro i drugo čitanje ovog zakonskog projekat i s obzirom da na njemu radim jako dugo i uvjeren sam da je Bosni i Hercegovini potreban takav zakon ja bi želio da se današnjim glasanjem odredi volja jesmo li spremni svi raditi na tome da dođemo da najboljih rješenja. Ako želimo doći do najboljih rješenja mislim da je to onda demokratski i normalan put i put usaglašavanja koji će omogućiti da bude taj zakon onakav kakav odgovara interesima zaštite nacioanlnih manjina i vrhushkim demokratskim načelima. S obzirom da nikakvu prepreku ne čini u tom procesu usaglašavanja koji će, sasvim je jasno doći prilikom izjašnjavanja o predlogu Vijeća ministarani izjašnjavanje o predlog zakona koji sam ja predložio, ja ne povlačim predlog i molim predsjedavajućeg da stavi na glasanje nakon ove moje intervencije predlog zakona koji sam ponudio.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem. Gospodine Spahiću ne smatram to intervencijom i staviću zakon na glasanje zato što je to po poslovničkoj proceduri.

Molim lijepo da se izjasnimo. Ko je zato da se usvoji Zakon o pravima etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina? Predlagač gospodin Ibro Spahić.

10 je za. Ko je protiv molim?
3 protiv. Suzdržanih.

Konstatiram da je zakon usvojen.

Idemo dalje.

Ad.5. Prijedlog zakona o vanjsko trgovinskoj komori Bosne i Hercegovine
(prvo čitanje)

Naravno prvo je čitanje. Ja vas pozivam na raspravu o načelima i neophodnosti zakona. Da li se neko javlja za riječ? Ako ne, javlja se gospodin Špirić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo ja mislim da je jako bitno i potrebno da čim pre dođemo do zakona o spoljno trgovinskoj komori Bosne i Hercegovine. Mislim da to od nas očekuju i entitetske komore i mislim da ovaj zakon će u mnogome olakšati tu spoljno trgovinsku dimenziju koja je Bosni i Hercegovini jako potrebna. U tom smislu ja mislim da ovo vrijeme koje predstoji između prvog i drugog čitanja bi trebalo upotrijebiti za možda još dodatni pokušaj usaglašavanja izvjesnih primjedbi koje imaju entitetske komore, u ovom slučaju recimo Privredna komora Republike Srpske. Ja ću samo naglasiti da ja imam, vezano o ovoj opštoj raspravi, par sugestija i na predlagaču je da razmotri mogućnost da se one ugrade u tekst zakona u drugom čitanju. Ja sam gotovo ubjeđen da ćemo mi u drugom čitanju doći do usaglašenog teksta zakona o spoljno trgovinskoj komori.

Ja predlažem da u preambuli se dakle poziva, kada je u pitanju ustvni osnov, da se pozove na član 3. tačka 5. Ustava Bosne i Hercegovine, ne na člana 4. tačka 3. Ustava Bosne i Hercegovine. Dakle, treba se pozvati samo na onaj dio Ustava koji tretira ovu problematiku i čini mi se da ustavni osnov uopšte nije sporan. Zatim u član 1.stav 1. predlažem da glasi: - Ovim zakonom se u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine (Dejtonski Ustav) i novim državnim i ekonomskim ustrojstvom osniva spoljno trgovinska komora BiH i utvrđuje njena nadležnost, utvrđuje unutrašnja organizacija i prestanak Privredne komore Bosne i Hercegovine. Dakle, ovo je sada spoljnotrgovinska komora. Ona nije nasljednik Privredne komore Bosne i Hercegovine, nego je to jedan novi oblik komorskog organizovanja koji se tiče samo spoljne trgovine, a zatim obrazovane zakonom i privrednim komorama Službeni list SRBiH broj 33/90, zatim u članu 66. stav 2. predlažem da se formuliše u smislu preduzeća, banke, osiguravajuća društva i druga pravna lica registrovana za obavljanje spoljno trgovinskih poslova sa

inostranstvom na prostoru Bosne i Hercegovine. Postoje članice spoljno trgovinske privredne komore preko entitetskih privrednih komora. I ono što bi dobro bilo jeste se član 26. preformuliše u smislu da pravni sljedbenici Privredne komore Bosne i Hercegovine jesu entitetske privredne komore, dakle Privredna komora Republike Srpske, Privredna komora Federacije. Možda o tome treba još voditi raspravu na relaciji jedne i druge privredne komore, ali je gotovo sigurno da ovim zakonom to mora biti regulisano kako ne bi ušli u dodatne pravne zavrslame, da li Privredna komora Bosne i Hercegovine registovanjem spoljno trgovinske komore nastavlja da djeluje ili je ovo novi komorski oblik djelovanja. Nije to nevažno pitanje, vjerujte mi. Bolje da dođemo do čistog privredno komorskog oblika nego da usvojimo zakon, a da se dalje sporimo. Dakle, ovim zakonom bi trebalo regulisano status sadašnjih i status Privredne komore Bosne i Hercegovine koja djeluje izvan zakonskih okvira, ili barme ne može ući u ovaj zakonski okvir na način kako se to želi ovim zakonskim projektom. Eto to su moje male napomene i ja želim da pozovem predlagača da ovo vrijeme između prvog i drugog čitanja se provede u pokušaju usaglašavanja i sa entitetskim privrednim komorama i još jedan krug i naravno i da razmisli da li je moguće ugraditi ove moje primjedbe u zakon o drugom čitanju. Hvala vam lijepo.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vam lijepo. Pošto se niko drugi nije javio. Jeste. Izvolite Turjačanin.

GORAN TURJAČANIN

Uvažene kolege delegati, cjenjeno Predsjedništvo, kako ja nemam informaciju o primjedbama od strane Privredne komore Republike Srpske, ja bi zamolio sad predlagača ispred Ministarskog vijeća da nam obrazloži zakon ovaj, nacrt zakona o vanjsko trgovinskoj komori u prvom čitanju, kao što bi zamolio i predsjednika Komisije za vanjske poslove i vanjsku trgovinu da se izjasni po ponuđenom tekstu.

Drugo što bi želio da znam takođe. Ja sam u sklopu ovih materijala dobio i neki pravilnik o izboru članova u skupštinu vanjsko trgovinske komore. U primjedbi prema ovom pravilniku, ne znam da li je on nespretno nama dostavljen ili je sastavni dio ovog materijala. Međutim ovaj pravilnik debelo zadire u konstitutivnost, da ne kažem u vanjsko trgovinskoj komori, jer je rečeno da u stvari iza ovoga zakona, odnosno nacrta zakona vidim da je ova komora puki sublimat, da ne kažem privrednih komora Republike Srpske, odnosno Federacije Bosne i Hercegovine i Distrikta Brčko i ne možemo odavde, sa ovoga nivoa definisati pravila igre izbora u skupštinu zajedničke spoljno trgovinske komore, ako je to već definisano da ne kažem supsticuentno ovoj zajedničkoj instituciji. Eto toliko. Hvala lijepo.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa. Ako želite. Recite.

NIKOLA KRAGULJ

Gospodine predsjedavajući, gospodo poslanici, ovaj zakonski projekt je već preko godinu dana u proceduri na neki način. Bilo je mnogo nacrta i ovaj Ministarski savjet je zatekao zadnji ovaj nacrt koji je ponuđen za prvo čitanje. On je prošao jednu

detaljnu proceduru oko usaglašavanja i on je uglavnom između entiteta i komora do sadašnje Privredne komore BiH i Privredne komore Reupublike Srpske usaglašen. Ostalo je sigurno određenih problema za koje nismo sigurni do danas da su usaglašane. To su prije svega primjedbe iz entiteta Republike Srpske date preko poslanika gospodina Mirka Banjca. Najveći dio tih primjedbi, njegovih, pošto su bile na tekstove koji su ranije nuđeni kao nacrti. Najveći dio tih primjedbi je uvažen. Međutim, ostao je jedan dio primjedbi koje nisu uvažene. Naime, gospodin Banjac je u svojim amandmanima predložio rješenja koja idu ka tome da je članstvo u komorama posredno, da se prihodi ostvaruju posredno kroz doprinos entitetskih komora u principu 1/3, 2/3 da su posredne procedure i izbora i odlučivanja. Imajući u vidu da je Privredna komora, da je spoljno trgovinska komora ne vladina organizacija, da je to praktično asocijacija privrednih subjekata Ministarski savjet je na prve primjedbe od 10.4. na 11. sjednici od 18.maja zauzeo određene stavove po amandmanima. Jedan dio tih amandmana je, Ministarski savjet je konstatovao da je najveći dio amandmana koji se odnose na dopravke, popravke teksta konzistentnost teksta i koje se odnose na pojašnjenje samog teksta da je ugrađeno. Međutim, ove primjedbe koje su principijelne, kažem sa stanovišta finansiranja i učešća u odlučivanju, učešća u izborima, te primjedbe nisu prihvaćene, jer se pošlo upravo od ove logike, odnosno od ovog stava da se ne mogu, pošto ovo nije institucija državna, nego ne vladina, da se ne mogu pravila koja se primjenjuju na državne institucije odnositi automatski i na ne vladinu organizaciju. Ja se slažem da sigurno treba ubrzati i svima je stalo da se što prije donese ovaj zakon u entitetima, prije svega našim privrednim subjektima. Mislim da treba do narednog čitanja uložiti napore i prihvatam određene sugestije ovdje koje su iznešene da se maksimalno dođe do usaglašenosti teksta i to dosta brzo jer ova komora, odnosno ova asocijacija je vrlo neophodna za izvozno orjentisane naše subjekte. To može biti jedan doprinos oživljavanja privredne aktivnosti u Bosni i Hercegovini, ali određene, sigurno formulacije, određene primjedbe po kojima se već Ministarski savjet izjasnio, teško će se moći ponovo staviti u smislu potrebe usaglašavanja. Inače ovaj, ova privredna komora, ona jest, vanjsko trgovinska, ona jest pravni sljednik Privredne komore Bosne i Hercegovine, ali ona je asocijacija poslije usvajanja ovog zakona, praktično privrednih komora entiteta i svih subjekata koji se prave spoljno trgovinskim poslovanjem. Evo ja sam toliko imao.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vam lijepa. Pomogli ste. Je li još neko želi govoriti? Ne želi. To sam već bio konstatirao. Mi ćemo sada glasati o principima.

Ko je zato da se vodi rasprava o člancima. O tome ćemo glasati. Hvala vam lijepa. Koliko ja vidim to je jednoglasno.

Mi smo dakle na raspravi o člancima. Možemo i tu vrstu rasprave obaviti, ako se neko javlja i potom uputiti zakon na drugo čitanje. Ne vidim da se javlja. Prema tome ovaj zakon ide u drugo čitanje.

Ad 6. Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vanjskom dugu

Idemo po istom principu. Dakle govorimo o načelima. Javlja li se neko za riječ?

Ako se ne javlja glasamo o tome ko je za to da pređemo na raspravu o člancima. Mislim da je jednoglasno. Opet je jednoglasno.

Ja vas podsjećam da ste dobili izvještaj Amdinistrativno-finansijske komisije koji ste nadam se pročitali. Vrlo interesantan. Uostalom on konstatira da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine uvojio zakon u tekstu koji nije istovjetan inoviranom tekstu, ali da se radi samo o pravno tehničkim razlikama, te predlaže Domu naroda da usvoji inovirani tekst Nacrta zakona. Komisija imajući u vidu član 94. 5. Poslovnika Doma naroda predlaže Domu naroda da izabere 3 člana za zajedničku komisiju koja bi nastojala postići sporazum o istovjetnom tekstu zakona. Ovo će nam trebati u daljnjem odnosu prema ovom zakonu. Naime iz Vijeća ministara imamo prijedlog i zamolnicu da danas pristupimo i drugom čitanju ovog zakona. Nema poslovničke prepreke, s obzirom da je prošao i komisijску fazu itd. i pošto ima, Vijeće ministara ima obrazloženje ima potrebe za tim, ja predlažem da prihvatimo raspravu o ovom zakonu i o drugom čitanju na ovoj sjednici.

ILIJA ŠIMIĆ

Slažemo li se oko tog? Jesmo li jednoglasni? Jesmo. Sad funkcioniра ovo što smo pročitali od Amdinistrativno finansijske komisije. Želi li neko ovaj raspravljati? Ne želi. Mi ćemo dakle sada. To je točka 6. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vanjsko trgovinskom dugu. Mi ćemo sada taj zakon usvojiti, a onda ćemo još nešto uraditi.

Ko je zato da usvojimo navedeni zakon? Nije jednoglasno.

Ko je protiv molim?

Suzdržan. Jedan suzdržan.

S obzirom na napomenu Administrativno-finansijske komisije zakoni nisu u tekstu usvojeni u oba doma potrebno je prema Poslovniku našeg Doma, a on nije protivan Poslovniku Predstvnickog doma provesti proceduru usuglašavanja. To su po 3 člana svakoga iz doma. Što se nas tiče Doma naroda, dakle Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, ako dopustite ja ću učiniti prijedlog da možemo raspravljati. Svaka naša komisija pa i Administrativno finasijska ima predsjednika i dva zamjenika. Ta 3 čovjeka su u pravilu, a možemo reći i obavezno iz tri naša kluba. Tako da je tu po meni sve zadovoljeno. Ja predlažem da to bude predsjednik komisije i njegova dva zamjenika. Slažete li se s tim. Možemo li i o tome glasati.

Ko je zato da ovakva komisija obavi usuglašavanje? Hvala vam lijepo.

Ima li neko protiv?

Suzdržanih nema – Jedan suzdržan. Ispričavam se kolegi Špiriću.

Ad.7. Okvirni između Bosne i Hercegovine i Evropske investicione banke, koji se reguliraju aktivnosti EU u BiH

Evo kolega Špirić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja mislim da tačka 7., 8. i 9. govori o ratifikaciji sporazuma koji su jako bitni za ekonomski razvoj Bosne i Hercegovine. Mi imamo, naravno inicijative entitetskih vlada, pa bi dobro bilo čim pre ratifikovati ove sporazume. Jedan dio sredstava stoji blokiran, nije na raspolaganju vlastima Bosne i Hercegovine i zato ja molim danas da ove sporazume ratifikujemo, jer se radi u suštini o ratifikaciji sporazuma kako bi sredstva mogla biti operativna nadležnim organima i kako bi smo mogli jednostavno realizovati ove projekte koji su plaćeni Evropskom investicionom bankom, zatim razvojni kredit i sporazum, kredit za prilagođavanje u socijalnom sektoru koji je jako bitan za Bosnu i Hercegovinu. Dakle, govori se o tri sporazuma koja predlažem danas da ratifikujemo za rad naraslih potreba i jednog i drugog entiteta i centralnih organa. Hvala vam lijepo.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa. Mislim da je prijedlog kolege Špirića vrlo konstruktivan. Želi li još neko govoriti? Ne želi. Pozivam vas da glasamo.

Ko je zato da odobrimo ratifikaciju pomenutog sporazuma?
Jednoglasno. Hvala vam lijepa.

Ad.8. Sporazum o razvojnem kreditu (projekat tehničke pomoći za socijalni sektor) između Bosne i Hercegovine i Međunarodne asocijacije za razvoj

Mislim da ovo što je gospodin Špirić rekao, apsolutno se odnosi naravno i na točku 8. i 9. Želi li neko raspravljati? Ako ne, ja vas pozivam da glasamo.

Ko je zato da damo suglasnost za ratifikaciju?
Jednoglasno. Hvala lijepa.

Ad.9. Sporazum o razvojnem kreditu (kredit za prilagođavanje u socijalnom sektoru) između Bosne i Hercegovine i Međunarodne asocijacije za razvoj

Želi li neko govoriti? Ne želi.
Ko je zato da damo suglasnost za ratifikaciju ovog sporazuma.
Jednoglasno. Hvala vam lijepa.

Ad10. Izvješće o poslovanju Ureda za reviziju finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine za 2000. Godinu

Izvješće ste dobili. Komisija za administrativno-finansijske poslove je razmotrila. Želi li neko govoriti? Želi li predstavnik Ureda možda reći nešto. Izvolite. Gospodin Ivan Miletić.

IVAN MILETIĆ

Poštovana gospodo, predsjedavajući i dopredsjedavajući, poštovani izaslanici, sukladno zakonskoj obvezi uradili smo Izvještaj o poslovanju Ureda za 2000. godinu. U Izvještaju su iznesena najznačajnija pitanja koja su urađena u periodu od imenovanja generalnog revizora i zamjenika generealnog revizora, to je 17. 5. do kraja 2000. godine.

Obzirom da se ova institucija prvi put formira na našim prostorima u Izvještaju smo istakli našu misiju ili svrhu postojanja, ciljeve, te smo obrazložili određene zakonske odredbe kako bi ih razjasnili što je učinilo naš izvještaj i edukativno. Naša misija svrha postojanja je promoviranje najviših standarda u finansijskom rukovođenju izvještavanja, pravilno vođenje javnih poslova i pozitivna promjena u pružanju javnih usluga. Iz utvrđene misije i ciljeva, te samog zakona očigledno je koliki je posao pred ovom institucijom, te molim ovaj visoki dom da podršku ovoj instituciji u njezinim planovima, odnosno u ostvarivanju planiranih zadataka. U prošloj godini, pored ostalog izvršili smo analizu zakonskih propisa koji reguliraju finansijsko poslovanje i utvrđeno je da nedostaje čitav set zakonskih propisa i podzakonskih akata tako da smo u suradnju sa Ministarstvom trezora već poduzeli određene aktivnosti i Ministarstvo trezora je prihvatilo ove naše sugestije i već su u velikoj aktivnosti oko donošenja ovih pravila i propisa.

Želio bi vas takođe izvjestiti da mi vršimo reviziju tri najveća trenutno tri naša najveća klijenta, odnosno najveća korisnika predračuna, to su Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa i Ministarstvo vanjskih poslova. I možete očekivati početkom 7. mjeseca da ova tri izvještaja budu na razmatranju na ovom domu. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vam gospodine Miletiću. Želi li neko od kolega govoriti? Ako ne želi, ja vas pozivam da glasamo.

Ko je zato da usvojimo izvješće ovog ureda?

Ima li neko protiv?

Suzdržanih – nema

Hvala lijepo. Jednoglasno.

Ad.11. Rezolucija o gospodarskoj i socijalnoj politici u Bosni i Hercegovini
(predlagač izaslanik Ibrahim Spahić)

Rezoluciju ste dobili. Gospodin Spahić je u Rezoluciju ugradio dosadašnje predloge i stavove. U dva navrata Rezolucija je bila na raspravi u ovom domu. Meni se čini da je, što se toga tiče posao već urađen. Nama ostaje faktički da se izjasnimo o ovoj rezoluciji, ali gospodin Spahić želi vrlo kratko govoriti.

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo želim samo reći da je Rezolucija prošla, da dodam ovo što je gospodin Šimić rekao, prošla rasprava i na Komisiji za administrativno-finasijska pitanja. Nažalost tu je Jerko Ivanović odsutan, tekst je na Komisiji usaglašen u punom sazivu, ovdje su i članovi te komisije, i moram da kažem da tako hoće valjda sudbina, kako kažu ova rezolucija se nalazi na dnevnom redu u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u prilici da bude usvojena, u času kada je već održana rasprava zajednička rasprava oba doma Parlamentarne skupštine o okvirnom i strategiji za ekonomskim razvojem Bosne i Hercegovine u naredne 4 godine. Veliko mi je zadovoljstvo što smo imali prilike juče imati kao uvertiru ovu raspravu, pred današnje odlučivanje, jer je ona potvrdila važnost i odlučnost ovoga doma i njegove odgovarajuće komisije, da definiše svoju politiku u jednoj vrlo delikatnoj oblasti kao što je ekonomska i socijalna politika. Izražavam zadovoljstvo što je dakle moguće danas, usvajajući ovu rezoluciju, glasajući o njoj, ne želim da prejudiciram, dobiti još jedan novi poticaj da Parlamentarna skupština BiH, odnosno Dom naroda, završavajući jedan krupan zadatak poziva Vijeće ministara da pored ove okvirne strategije i ovom rezolucijom urade onaj osnovni, temeljni zadatak, a to je da naprave prijedlog za zakone koji će uistinu biti reformski i koji će omogućiti novi ambijent u Bosni i Hercegovini za domaće i strane investicije, veće zapošljavanje i osiguranja razvoja ove zemlje.

Zahvaljujem se svim delegatima, posebno podvlačim u Komisiji za administrativno-finasijska pitanja koji su uložili veliki trud strpljivo radeći na ovom tekstu i što smo ustvari zajedno predlažaći. Želim sasvim otvoreno reći ovoga dokumenta. Hvala lijepo.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepo gospodinu Spahiću. Molim vas da glasamo. Ko je za usvjanje Rezolucije? A, ima gospodin Špirić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja sam naravno u samom startu podržao donošenje Rezolucije o ekonomskoj i socijalnoj politici Bosne i Hercegovine i evo jedan zaključak koji je bio obaveza da pomognemo gospodinu Spahiću da dođemo do usaglašenih stavova. Meni je žao što nismo imali toliko vremena da ove sugestije koje ću sad reći, mislim da su one u smislu poboljšanja, mislim da će naići na razumjevanje kod mog prijatelja Ibre, ali evo ja ću samo da kažem šta mislim da bi trebalo, kako bi ova rezolucija stvarno mogla biti jedan dokument koji će obavezivati sve sudionike na koje se odnosi.

Ja predlažem da u prvom pasosu, dakle da tekst glasi – Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u daljem tekstu Dom naroda poziva Vijeće ministara Bosne i Hercegovine da predloži pored strategije ekonomskog razvoja, reforme i zakone, pa dodajem riječi : - iz ustavne nadležnosti koji će omogućiti regeneraciju privrede BiH i dalje ide ovaj tekst. Dakle zakone iz ustavne nadležnosti,

kako ne bi stalno polemicali, je li neko u domenu Ustava ili nije. Ja hoću dakle da samo to bude pojašnjenje.

U drugom pasosu – Dom naroda smatra rješavanje problema nezaposlenosti i općeg siromaštva prioritarnim zadatkom i sada ja dodajem - umjesto vlada, komora, sindikata i svih nadležnih institucija BiH. Dakle da obuhvatimo sve institucije, jer sigurno jedan dio institucija ne bi moglo nabrojati. Dakle to je samo pojašnjenje. Predlažem dakle umjesto vlada, komora, sindikata BiH – svih nadležnih institucija u BiH. Dakle i od lokalnog, entitetskog i generalnog državnog nivoa.

Četvrti pasus – Dom naroda smatra pitanje proizvodnje stabilne monete, informaciju naučno-istraživačkog tehnološko razvoja, pretpostavkom za povećanje standarde građana. Tu bi stavio tačku i ovaj dio rečenice brisao, a on se odnosi, reći ću zašto. Dom naroda ...prvo mladih njegovo odgovarajuće obrazovanje, zapošljavanje itd. U prvoj rečenici je globalni razvoj obuhvaćen, stavljati izdvojeno, bez obzira što briga za mladima mora biti naglašena, ali mislim da postoji još segmenata u društvu, ako ih izostavimo, izazvaće nepotrebne polemike, a prva rečenica je baš obuhvatila sve i to je onaj dio koji rezoluciju svaku može da zadovolji.

Što se tiče ovog petog pasusa, ja molim samo pojašnjenje – Dom naroda zahtjeva dosljednu sprovedbu odluke Vijeća ministara o posebnim taksama. Ja se ne sjećam, ja znam da postoji Zakon o taksama Bosne i Hercegovine, on se odnosi na takse u DKP-ovima. Dakle to je Zakon o taksama u diplomatsko konzularnim predstavništvima i to predstavlja izvorni prihod Bosne i Hercegovine. Ja ne znam da postoji takva odluka Vijeća ministara i stvarno nemam ništa protiv ako postoji da ovaj pasus ostavimo. Ali ovo dole ispod toga otvara različite dileme, sukobljava različite stari u Bosni i Hercegovini i ja sam spreman da predložim da ovaj pasus izostavimo, ne da ne bi Rezolucija, upravo s ciljem da Rezolucija bude jasna i jezgrovita. Ovaj pasus se tiče svih segmenata i međusobno ih sukobljava i bojim se da će on delogirati ovo do sada što je jasno rečeno.

I na zadnjoj strani – Dom naroda smatra bitnim donošenje radno socijalnog zakonodavstva. Ja tu samo ubacujem na nivou entiteta, jer radno socijalno zakonodavstvo je socijalna politika da li na sreću ili na nesreću je u nadležnosti entiteta. Njih ne smijemo ... jer centralne institucije nemaju taj mehanizam i imaćemo jedan pasus koji nikoga ne obavezuje. Ja jesam zato da se to odnosi na radno socijalno zakonodavstvo entiteta, jel vidite da svaki dan građani u Bosni i Hercegovini traže socijalni program od vlada, vlade jedne i druge. Ne traže socijalni program od Ministarskog savjeta, jer znaju da nije u ingerencijama Ministarskog savjeta. Zato mislim da tu treba ubaciti taj stav i naredni pasus – Dom naroda smatra da u svim vidovima penzijsko invalidskog osiguranja mora posvetiti puna pažnja i osigurati da sve zaslužne mirovine građani Bosne i Hercegovine dobijaju redovno tu tačka i zadnju rečenicu bi izostavio ona glasi: - Odgovarajućim zakonima potrebno je urediti odnose u ovoj najosjetljivijoj oblasti osiguranja životnih sredina. Dok kažemo da su dužni, znači da se mora urediti. Ja mislim da treba staviti tačku i ovu rečenicu da bi izostavili.

To su moje primjedbe u smislu poboljšanja i jezgrovitosti i jasnoće Rezolucije, jer svaka rezolucija mora biti donekle obavezujuća za one organe na koje se ona odnosi.

To smatram svojim ličnim doprinosom koji sam mogao dati i ranije u dogovoru sa Ibrom, ali evo ja molim da Ibro kao predlagač izjasni. Ja sam spreman podržati ovu rezoluciju, nadam se i on ove tehničke korekcije. Hvala vam lijepo.

ILIJA ŠIMIĆ

Želi li još neko govoriti? Hvala gospodinu Špiriću. Ako ne želi gospodine Spahiću, molim vas da se izjasnite o učinjenim prijedlozima.

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja bi želio reći da povodom ovog teksta primjedbi koje je gospodin Špirić sada izložio, kao predlagač mogu da prihvatim i naravno da se daju ova pojašnjenja i preciziranja koja su vezana za donošenje zakona iz nadležnosti na temelju Ustav Bosne i Hercegovine. To je korektno.

Što se tiče drugoga stava. Da sad ja to ne ponavljam. Ima magnetogram i trećega to je isto korektno. Dakle prvi i drugi i treći ovu primjedbu bi prihvatilo.

Što se tiče četvrte primjedbe koja se odnosi na izdvajanje problema mladih i svega onoga što sam govorio oko zapošljavanja, želio bi reći da ja lično, a i članovi Komisije su s razlogom ostavili ovo izdvajanje. Ima puno, mislim da je gospodin Špirić isto razumio tu potrebu da se izdvoji ovaj problem i neće koštati ništa ovaj Dom naroda da taj problem ostavimo izvodjenim. Ko ćemo to učiniti jednom rečenicom, bolje ili lošije, ali mislim da bi taj dio, ne da taj dio ne bi prihvatilo, nego bi zamolio da gospodin Špirić povuče taj predlog da mi mjenjamo taj tekst. Ja lično, ja bi volio da taj dio ostane i predložio bi da se oko toga ne sporimo. Dakle, ono što se tiče mladih i njihovog problema o zapošljavanju, obrazovanju itd. Pogotovo što nije to ništa specijalno obrazlagano, nego konstatovano kao jedna odgovornost ovoga društva. Ja bi tražio da to ostane. Predlažem da se tu nađemo.

Što se tiče primjedbe koja se odnosi na posljednju stranicu, na takse, ta primjedba je formulirana na Komisiji i oni su insistirali na toj primjedbi i na taj način ja, pošto ovdje imamo dopredsjednika Komisije, bi pozvao da surađujemo, pošto sam želio da ovaj zajednički projekat bude. Da svi nađemo nesuglasnost oko ove rezolucije, ja bi pozvao dopredsjednika, ako želi da on pojasni svoj stav i ja bi onda dao svoj stav i ja bi onda dao naravno na osnovu toga saglasnost da se i taj dio rasčisti.

A što se tiče posljednjeg dijela koji se odnosi na zaštitu životne sredine, opet podvlačim. To je rijetka mogućnost naša da u jednom dokumentu Parlamenta i Doma naroda izrazimo i svoj odnos s jednom rečenicom na zaštiti životne sredine. Nije bilo primjedbi. Dobro. Može i tako da se shvati, ali ja nemam ništa protiv. Izvinjavam se. Nije bilo primjedbi. Vjerovatno je ovo bilo prebačeno.

Ja bi sad rekao nešto sa ovim što ste govorili o radno socijalnom zakonodavstvu, još jednom, pošto smo ovo razjasnili. Što se tiče radno socijalnog zakonodavstva podrazumjeva se, ako vi insistirate da stoji da je to u nadležnostima entiteta, nemam ništa protiv, u ovom trenutku se podrazumjeva da su to u nadležnosti

entiteta. Ako to nekad bude i kad bude i kako bude organizovano na nivou države, normalno je da će to biti tamo vezano. Zato ja nemam ništa protiv, ali nije bila intencija predlagača, niti ove komisije da objašnjava sve nadležnosti svih. Međutim, da ne bi bilo nesporazuma prihvatam sugestije koje su omogućile da dođe do glasanja i podrška u rezoluciji. Molim predstavnika Komisije da ako želi da se izjasni oko taksi preciznije pa da zaključimo ovu raspravu.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala, gospodin Špirić. Da pokušamo to usuglasiti, a možemo se i glasanjem opredjeliti, ali evo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja mislim da nije problem. Doći ćemo mi, dakle namjera i cilj je da dođemo do jasnog teksta, nije namjera i cilj da ne dođemo do teksta.

Što se tiče ove rečenice gdje sam ja predlagao da se mladi ... ja predlažem da ona glasi ovako: - Dom naroda posebno ističe brigu za mlade, brigu za mlade, sve segmente problema mladih, dakle i zahtjeva da Vijeće ministara donese posebne programe koji će omogućiti njihovo uključivanje u razvoj Bosne i Hercegovine. Da tako glasi. Mislim da je to samo radi nejasnoće teksta, jer kada ubacimo nešto eksplicitno.

Dakle tu se slažemo, a ovo što se tiče taksi. Ovdje se pozivamo na odluku Vijeća ministara za koju ja ne znam, a bio sam član Vijeća ministara. Dakle, mora postojati odluka. Ako odluka postoji, ja nemam ništa protiv nje. Jer je ona validna i treba da se provodi.

I mislim ovo dole – sredstva pripremljena na ovaj način, treba ko je za pripremanje proizvodnja i izvoza itd. Mislim da sužavamo mogućnost Vijeću ministara racionalne upotrebe finansijski resursa. Ja nisam zato da to deklaracija radi. Mi ako imamo Vijeće ministara moramo mu vjerovati da će sve resurse koji su u njihovoj nadležnosti pa i finansijske, racionalno upotrebljavati. U tom smislu govorim, a znam da postoji samo jedan zakon o taksama. Samo jedan zakonski projekata. Hvala vam.

ILIJA ŠIMIĆ

Gospodin Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, ne možemo ovako raditi. Mi smo danas dobili tekst Rezulicije o ekonomskoj i socijalnoj politici u Bosni i Hercegovini, predlagača delegata Ibrahima Spahića koji je prošao proceduru i ovog doma i nadležne komisije. Svi delegati koji su ozbiljno mislili ulagati amandmane na tekst Rezolucije trebali su to uraditi na vrijeme. Popravke teksta, izvinite na terminu, nije to amandman. Da bi mi mogli vidjeti o čemu se to radi, o njemu se valja sada izjašnjavati. Ovo je ozbiljan dokument jel. Ja sad moram pratiti Rezoluciju i ovo što se predlaže za govornicom.

Pa se kaže ovdje da se ubaci termin – umjesto nadležnosti – Ustavne nadležnosti. Zar postoje van ustavne nadležnosti. Molim. .. To možda za vas postoje.

Pa onda kaže – radno socijalno zakonodavstvo na nivou entiteta. Moramo sad da vidimo svi skupa ovdje u Ustavu kada je radno socijalno zakonodavstvo u pitanju. Kog nivoa je koji segment nadležnosti.

Mislim, ovako ne možemo raditi. Ja nisam u stanju da se sada u ovom momentu izjašnjavam na ove primjedbe koje je iznio gospodin Špirić. Ja se mogu izjasniti, odnosno prijedloge, odnosno na tekst koji je prošao proceduru Komisije i kojeg sam imao priliku da vidim, pročitam i prostudiram. Hvala vam.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa. Imamo situaciju. Raspravite gospodo. Ovo je demokratski dom, možete raspraviti. Imamo mogućnost usvojiti tekst koji smo dobili, koji je dva puta bio na Domu i na koje su date primjedbe i sugestije i koje je predlagač uvažio. To je jedna mogućnost. Druga mogućnost je i danas poslovnički postoji mogućnost intervencije na tekstu, jer to nije zakon, ne podliježe toj vrsti procedure. Predlagač je prihvatio, ali delegati ne mogu pratiti, ja i to razumijem, nije ni lako pratiti usmeno izgovoreni tekst u odnosu na postojeći tekst, a pogodotovo nakon 5-6 sati rada.

Dakle, da se opredjelimo, ili ćemo vjerovati predlagaču i delegatu koji je predlagao promjene među nama i usuglasili, ili ćemo dakle izglasati Rezoluciju. Gospodine Džaferoviću mi ćemo dakle, glasati o Rezoluciji koju imamo pred sobom to je jedna mogućnost i druga je mogućnost da glasamo o Rezoluciji sa usuglašenim na ovaj način među predlagačem i gospodinom Nikolom Špirićom. Ta situacija takođe ne može biti predviđena Poslovnikom, ali mislim da je logična i ja ću vas na taj način pozvati na glasanje. I mislim i logičan redosljed glasanja. Prvo za onaj dio teksta koji smo dobili, pa ako on prođe pa onda nema rezon ... za glasanje.

Slažete li se sa ovakvim pristupom, jer j u nedostatku poslovničkog rješenja ne vidim nešto novo. Želite gospodine Novakoviću.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ovdje se slažemo da je poslovnički, normalno Poslovnik nije sad mogao evidentirati. Ali, ako se predlagač usaglasio sa određenim primjedbama, onda mi imamo dva teksta predlagača. Onda ja ne vidim razloga ako se on predlagača usaglasio da ne ide recimo taj tekst, prioritetan zato što usaglasio predlagač. I na kraju, ako ne možemo naći ovdje rješenje, možda je varijanta da se napravi pauza, pa da se napravi novi tekst.

ILIJA ŠIMIĆ

Samo trenutak. Hvala vam lijepa gospodine Novakoviću. Gospodin Džaferović, pa Spahić. Molim gospodo kratko, mislim da smo mi blizu rješenja. Izvolite gospodine Džaferoviću.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, ja mislim da možemo naći rješenje ovdje, izlaz iz ove situacije i u skladu sa Poslovníkom. Gospodin Spahić je kazao da je praktično i ova komisija za administrativne poslove praktično predlagač, zajedno kao i on. On je to kazao. Nije to tako formalno, on je predlagač, ali mi smo na Komisiji tako radili.

Ja predlažem ovo, da se sada zaključí sa primjedbama i da se kaže jasno nema više primjedbi. Ovo je krajnji momenat do kada su se mogle iznositi primjedbe. Trebalo je ovo uraditi što je uradio gospodin Špirić, najmanje dva dana prije Doma. Da tekst Rezolucije i primjedbe koje je dao, odnosno prijedloge ne primjedbe, gospodin Špirić ugleda ponovo ova Komisija, da se ona očituje spram toga i da to onda ide na Dom. Bez primjedbi. Usvajanje ili ne usvajanje.

ILIJA ŠIMIĆ

Ovo je treća mogućnost. Gospodin Spahić.

IBRAHIM SPAHIĆ

Poštovani gospodine predsjedavajući, upitala nas je jedna gospođa sa onih žutih klupa, kada smo prolazili u pauzi, otkud vi toliko u Domu naroda sa inicijativaa o zakonskim rješenjima, rezolucijama, pa niste vi valjda Predstavnički dom? Ja sam joj objasnio da je riječ o Parlamentu i da je to sasvim normalno da u Parlamentu se radi neka politika i da bi oni trebali to razumjeti, sa ovih žutih klupa i da se počela graditi politika u Parlamentu. Isto bi trebali to razumjeti.

Sad bi htio da kažem nešto u povodu primjedbe koja je data. Ja uopće ne predlažem novi tekst. Prije svega ja ne predlažem dva teksta. To nije tačno. Mislim to Novaković doveo me u poziciju, vjerovatno želeći da izađemo iz situacija. Pretpostavljam da je to. Ja sam predložio jedan tekst na jedan poziv gospodina Ivankovića i gospode iz Komisije za administrativna pitanja i finasije i otišao sam i radio sa njima na ovom tekstu. Rezultat našeg rada je ovaj tekst. Prema tome ja stvarno pokušavam da budem krajnje korektan. Tačno je da sam ja predlagač, ali tačno je da je Komisija u punom sazivu podržala ovaj tekst koji smo zajedno dograđivali i napravili. Postoji jedna mogućnost, naravno da ja ne odstupim od ovih, ovog teksta, kao što ni Komisija, pošto je to predlog Komisije na neki način. Ja sam prihvatio te sugestije. Međutim, kao predlagač, dakle osnovno moje pravo je bilo da ja saslušam kako Poslovník predviđa to je gospodin Šimić u pravu do posljednjeg trenutka prije usvajanja ima pravo neko da kaže odbacujem tu rezoluciju, tražim drugi projekat. Čak je bilo i nesporazuma, pa su moju rezoluciju predlagali svoje rezolucije ljudi iz našega Doma. Ali su korektno povukli tu rezoluciju, jer su rekli, dobro, pa to stvarno nije u redu, ako ste vi predložili idemo na ovaj drugi postupak.

Šta ja sada predlažem? Ja sam pokušao da se odredim direktno prema prijedlozima koji je dao gospodin Špirić. Vrlo sam precizno rekao oko se slažem, oko čega se ne slažem. Rekao sam takođe da je debata istovremno počela oko ovog okvirnog plana strategije razvoja Bosne i Hercegovine, tako da smo tražili u startu, sjeća

se to gospodin Genjac da usvojimo jedan dokument u formi rezolucije zahtjeva, pa su usvojila oba doma pozivom u vladi Vijeću ministara da se odredi sa tom strategijom. Čekali smo skoro dvije godine i dobili taj tekst. Drugo u ovom tekstu sada i uz intervencije koje je dao gospodin Špirić mi ne pokušavamo ništa. Prema tome ovdje je pitanje samo dobre volje. Što se tiče naznake za nešto što se za jedne, kao gospodina Džaferovića, sasvim korektno da se podrazumjeva da je to iz ustavnih nadležnosti. Takođe za drugoga kolegu, za gospodina Špirića je potreba da se istakne da je to iz ustavnih nadležnosti. Ja u tome ne vidim konflikt interesa. Ja lično, ja govorim o sebi kao predlagaču. Kada je riječ o entitetima to je ono što takođe se odnosi na radno socijalno zakonodavstvo, ja sam sasvim jasno rekao kakav je moj stav. Ja smatram da ne bi trebalo tu da se navodi da su entiteti, jer se to podrazumjeva. To je moje mišljenje. To sam javno izjavio. Međutim, gospodin Džaferović je kao jedan primjer naveo šta bi to značilo po ustave entiteta, ja mogu da kažem da smatram kada se kaže radno socijalno zakonodavstvo podrazumjeva se da ga stvara i uređuje onaj koji je nadležan i u tom smislu ne vidim razloga da se to posebno naglašava. Ni u Komisiji se to nije naglašavalo, jer je rečeno, sjećam se diskusije. Zna se čija je šta nadležnost. Evo tu je i gospodin Novaković. Vi znate, mi smo razgovarali na taj način vrlo tolerantno, vrlo korektno i došli do teksta.

Ono što ja mogu sada predložiti, pošto su sad stvorene tri mogućnosti. Ja lično mislim da postoji osnovni tekst koji je potpuno diskutovan i usaglašen. Postoje primjedbe koje je iznio gospodin Špirić. Jedina stvar koju bi želio, da sada izađemo iz ove situacije, jeste da se vratimo osnovnom tekstu koji je usvojila Komisija. Zamolio sam predstavnika Komisije, zaista sam pitao ja sjećate se oko tih taksi, šta vam to znači, kako ste to formulisali? Jedina tačka koja može biti je da se ta rečenica inteligentno, ovako kao što je predloženo sažme u smislu racionalnog, odgovornog poštivanja itd. Međutim, sad bi to bilo pisanje za mikrofonski novog teksta. To bi značilo na neki način destrukciju našeg strpljivog rada proteklih mjeseci.

Ja bih vas zamolio da prihvatimo ono što je rekao gospodin Šimić, pošto ja nisam očekivao da će doći do polemike neke, kada sam ja tražio, kada sam prihvatio jedan značajan broj primjedbi, izuzev nekoliko koje su date od strane gospodina Špire. Prva je mogućnost stvarno da se odredimo prema prijedlogu teksta kojeg imamo i da onda naravno se odredimo poslije toga u drugom glasanju prema prijedlozima koje je dao gospodin Špirić. Ono što prihvatimo od gospodina Špirića ugrađeno će biti u tekst, ono što ne prihvatamo neće biti ugrađeno. To je vrlo korektno. Znači da prvo glasamo o tekstu, o rezoluciji i da glasamo o prijedlozima gospodina Špirića. Mislim da vidim da se i on s tim slaže, jer je u startu podržao Rezoluciju. Rekao je da je zakasnio. Time će stvoriti uvjete normalne da izađemo iz ove situacije. Nema tri teksta prijedloga. Ima jedan tekst i molim vas da tako uradimo. A ja vas uvjeravam sve što sam podržao javno kao predlagač, podržaću i prilikom glasanja što se mene tiče.

Predlažem da kada glasamo o tekstu koji sam ja predočio i da poslije toga pristupimo o izjašnjavanju o prijedlozima koje je dao gospodin Špirić koji jasni. Ako bude trebalo da ih on specificira ja se slažem. Ali, molim vas da jednom zaključimo raspravu i da glasamo.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem gospodine Spahiću. Moram konstatirati da ste među ostalim podržali i moj prijedlog na koji ćemo način glasati, jedino kad budemo glasalai o prijedlozima gospodina Špirića, mi ih nemamo napisani, moramo se odlučiti o tomu ili ćemo čekati da se sa stenograma skinu i napišu.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Tražim pauzu od 15 minuta dobićete predlog paralelno...

ILIJA ŠIMIĆ

Trenutak. Munibe, molim vas. Za govornicu ćete izaći kada budete imali šta reći. Ja predlažem glasanje o osnovnom tekstu koji ste dobili za današnju sjednicu, a glasat ćemo i o predlozima.

Ko je zato da podržimo Rezoluciju? Mi upravo glasamo. Izvolite kolega sjesti. Sjedite molim vas.

NIKOLA ŠPIRIĆ

...prvo treba primjedbe, pa onda tekst, da idemo od jedne do druge, ako postoji sastavni dio teksta ...(govori s mjesta)

ILIJA ŠIMIĆ

Nemojte od sjednice praviti neozbiljan skup. Ja se ispričavam na teškoj riječi. Mi smo se unaprijed složili da ove rezolucije nisu poslovnički dovoljno precizirane. I zato smo mi sad u situaciji , ponovit ću ono što sam i ja rekao, što su još mnogi rekli. Popravke su učinjene na dvije sjednice. Popravke gospodin Spahić prihvatio i ugradio u rezoluciju. Popravke su dopuštene i na današnjem zasjedanju. Jedino nije rečeno na koji način su dopuštene, ali je vrlo logično što je gospodin Džaferović rekao i što svi govorimo, jedni drugima vjerujemo i slušamo dok se govori, ali ne možete odmah na tekst nakalemiti na postojeći tekst usmeno izrečeno. Mi dakle, imamo sada, da slobodno kažemo opasnost, da pola sata se bavimo ovim izmjenama Rezolucije. Možemo se i o tome odlučiti. Zato ja ponovo vas molim za malo reda. Pozivam da glasamo o Rezoluciji koja je prošla komisijску raspravu i na dvije sjednice Doma.

Ko je zato da glasamo za postojeću Rezoluciju? Molim lijepo.

7 je za. Hvala lijepo.

Ko je protiv molim?

1 protiv.

Ko je suzdržan?

3 suzdržana.

Prema tome Rezolucija nije prošla. Nije prošao ovaj tekst entitetski nema. Ide na usaglašavanje. Neka ide na usaglašavanje. Po Poslovníku ćemo ići na usaglašavanje i tako ćemo dobiti ili nećemo dobiti Rezoluciju. Ja se nadam da hoćemo, jer nema razloga da je ne dobijemo.

Ad.12. Rezolucija o povjerenju i pomirenju u Bosni i Hercegovini
(predlagač takođe gospodin Ibrahim Spahić)

Zapravo se i s ovom rezolucijom dešavalo doslovno isto kao i sa ovom prethodnom i gospodin Spahić je takođe sve sugestije, dospjele ugradio. Želi li neko govoriti? Gospodin Špirić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, žao mi je što je kraj sjednice, ali stvarno trebamo imati strpljenja. Ja mislim da smo i u prošlu tačku uložili pola sata strpljenja i truda mi bismo došli do rezolucije. Ali, evo poslovnički se moramo ponašati kada su ova dokumenta u pitanju. Dakle nigdje u Poslovniku ne piše da se u toku sjednice ne može intervenisati na dokument koji se zove Rezolucija.

Ja shodno tome predlažem da prvi pasusu, dakle, opet su izmjene, Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u daljem tekstu Dom naroda izražava uvjerenje da Bosna i Hercegovina utemeljena na Ustavu BiH vrijednostima civilnog društva, ja ubacujem Ustavu BiH, a križam savremen, križam uvjerenje da savremena Bosna i Hercegovina. Valjda da Bosna i Hercegovina utemeljena na Ustavu BiH i vrijednostima civilnog društva, demokraciju, razvoj i slobodu jača obnovu itd., sve ovo dalje stoji.

Zatim da tačka 1. - Predlažem da piše: – Dom naroda izražava sve vladine, podržava sve vladine i ne vladine institucije posvećen borbi za ljudska prava da bi se osigurao samodrživi mir, sigurnost, razvoj i suživot u Bosni i Hercegovini, a ne ovdje i tragaju za istinu. Traganje za istinom, vidite to je jedna fizlofska riječ koja neće biti, dakle, ne može neko insistirati da se traga ili da se ne traga. Postoje pravne institucije u Bosni i Hercegovini koje će doći do istine onom kojem nadležnom organu itd. Mislim da je ovaj dio rečenice nepotreban u ovom tekstu po mom viđenju.

Tačka 2. – Predlažem da se briše jer Dom naroda će donjeti sve zakonske akte sa međunarodnim standardima, deklaracijom itd. Ja mislim da je obaveza da se donesu zakoni, mislim da mi u rezoluciji ono što nam je obaveza nema potreba da pocrtavamo.

Tačka 3. – Dom naroda smatra da nema kolektivne krivice, da je nužno svim osumnjičenim za ratne zločine, a ne ranim zločincima. Osumnjičenim za ratne zločine sudi pred domaćim sudom i Međunarodnim tribunalom itd. Znači suđenje osumnjičenim, a ne možemo izricati presudu da je neko zločinac dok sud to ne potvrdi ili ne odbaci. Dakle, predlažem osumnjičenim riječ da se ubaci.

Predlažem u stav 4. zadnju rečenicu da brišemo – Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH pozdravlja donošenje zakona o zaštiti prava manjina u Bosni i Hercegovini. Mislim da je ovo stvarno suvišna rečenica. Ne možemo pozdraviti ono što smo sami uradili, ili naglašavati ono što smo uradili shvatili da nam je obaveza. To nije stav Deklaracije. Dakle, čujte – Dom naroda Parlamentarne skupštine pozdravlja donošenje zakona koje je sam, a sami smo ga donijeli. Koda pozdravljamo nešto što je donešeno van ovoga doma. Dakle ovo je suvišna rečenica.

Tačka 5. – Dom naroda će se vlastitim programom rada putem Komisije za ustavna i pravna pitanja razvijati uvida procesa izgradnje povjerenja itd. - predlažem da se briše, Komisija za ustavna pitanja i njene nadležnosti su tačno definisane Poslovníkom i mislim da nikakvim deklaracijama ne mogu biti proširivane nadležnosti nečega što je starijim aktom definisano. Ja govorim dakle samo da poboljšamo tekst i da do njega dođemo, a ne da ga do teksta ne dođe.

Tačka 6. – Dom naroda će posebno obavjestiti Vijeće ministara da u skladu sa ustavnim nadležnostima, dakle aktivno učestvuju u procesu izgradnje. Predlažem samo - u skladu sa ustavnim nadležnostima, i tekst ostaje isti.

Zatim tačka 7. – Dom naroda smatra osnovom za jačanje povjerenja i pomirenja sloboda, izbor mjesta življenja i pravo na povratak izbjeglica i raseljenih osoba svojim kućama u punoj sigurnosti, predlažem isti tekst, samo da ovdje osnovno ljudsko pravo i izbor mjesta življenja ne stavimo ad akta. Dakle, da ljudi mogu izabrati gdje žele da žive, a neosporno je pravo na povratak u skladu sa ovim načelima koje je gospodin Spahić nabrojao ovdje. Ja to podržavam.

Tačka 8. – Dom naroda u procesima pomirenja izgradnje povjerenja smatra posebno važnom brigu za mlade, a ne obrazovanje za mlade, brigu za mlade. Dakle svi segmenti ponovo koji se tiču mladih. Dakle, brisati ovo obrazovanje, a ubaciti brigu, a ostaje ovo dalje sve isto.

Tačka 10. – Dom naroda ističe važnošću ulogu medija na izgradnji povjerenja. Tu bi stavio tačku i sve bi ostalo brisao. Jer ne možemo mi medijima propisivati kako bi oni trebali da se bore za povjerenje i pomirenje. Nije logično. Neće prihvatiti da je demokratski, jer im ne bi mi trebali odavde kroz ovu rezoluciju čitati lekciju o povjerenju i pomirenju.

To je dakle moj konkretan doprinos da do rezolucije dođemo. Ja vas molim, moj isti stav je prema ovoj, prema prethodnoj rezoluciji. Ja sam da rezoluciju usvojimo i svako poboljšanje koje bude ovog mog, vjerujte da sam u prilici da prihvatim i da glasam za to poboljšanje. Hvala vam lijepo.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vam lijepa. Želi li još neko govoriti? Izvolite. Gospodin Turjačanin.

GORAN TURJAČANIN

Uvažene kolege, delegati, samo jedna mala inicijativa prema predlagraču ove rezolucije.

Odnosi se na tačku 7. u prijedlogu rezolucije o pomirenju i povjerenju u Bosni i Hercegovini koja kaže doslovice – Dom naroda smatra osnovom za jačanje povjerenja i pomirenja povratak izbjeglica, raseljenih osoba svojim kućama u punoj sigurnosti, ekonomskoj perspektivi i obnovi zajedničkog života, uz poštivanje indi... i prava na obrazovanje, kulturu, vjerske itd.itd.

Ja predlažem možda da se malo kvalitetnije ova tačka rezolucije sroči, jer ona kroz ovu tačku dnevnog reda doslovice možda neka prava i ne preiminiše, pa smatram da bi se tu trahotički trebalo možda je samo skratiti na doslovno poštovanje ljudskih prava i sloboda u skladu sa međunarodnim standardima, opštim okvirnim sporazumom i Ustavom BiH.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa. Gospodine Spahiću. Niko se više ne javlja.

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, kao što vidite tekst osnovni je uvažio sve primjedbe koje smo imali do ovog trenutka. Ja moram izraziti zadovoljstvo da se čak i u ovim, evo po osnovi što je gospodin Goran Turjačanin izložio, naš kolega, da pokušamo da u nekim stvarima u kojima smo izdvojili neka prava da ih definiramo tako da se ona odnose na sve. To nije loše. Mogli bi onda nabrajati aneks 7., aneks 8., aneks 3. itd. Ali ne može rezolucija pretendovati da zamjeni i sve ono što je naš život. Prema tome ne mogu ni svi tekstovi promjeniti odjednom sve odnose koje mi imamo itd. Znači to je jedna primjedba koja bi se mogla lako prihvatiti, jer podrazumjeva ono što je već u tekstu izrečeno.

Ali ima, u primjedbama gospodina Špirića sada vidim sljedeću situaciju – Prvo ja sam napravio tekst koji potpuno odgovara onome što smo mi razgovarali u ovom proteklom vremenu. Naravno da neke formulacije se ne moraju, kako bi rekao, baš potrefiti najbolje sa svim učesnicima. Kad bi ponovo sad neko sjeo još bi drugačije napisao tekst. Kad bi ovo sve usvojili kao primjedba, opet bi na sljedećoj sjednici ili negdje drugi put neko mogao reći – čekaj ja bi ovo drugačije formulisao, hajmo se odmah oko toga izjasniti.

Međutim, ja imam prijedlog teksta. Ja bi vas zamolio da se mi izjasnimo o tekstu. Uvažavam sve primjedbe koje je dao gospodin Špirić, a uvjeren sam da te primjedbe kao što ... negdje ne koildiraju sa suštinskim namjerama, intencijama rezolucije, nigdje ništa, kako bi rekao ne dovode u pitanje ovo što je, kad kaže se ratnim zločincima, osumnjičenim ratnim zločincima. Ili kada se kaže Bosna i Hercegovina bez savremena. Ja stvarno to smatram korekcijama. Značajnim ili neznačajnim, ali korekcijama koje su korisne. I u tom smislu, ako se dovedemo ponovo u poziciju da se izjašnjavamo o tome hoće li biti Bosna i Hercegovina, ili savreman Bosna i Hercegovina, hoće li biti zločinci ili osumnjičeni zločinci, a odnosi se na jedan temeljni stav da se individualizira krivica, a ne čini odgovornom kolektiv ili zajednički čin, da se pretvara, kako bi rekao u neku opštu odgovornost. Ako je to sve precizno formulirano jednim jezikom kojim je ovo formulirano ja bi pozvao vas koji ste dali primjedbe da razumijete, da ja mogu sad pojedinačno prihvatiti, ili prihvatiti nešto, nešto odbiti, preformulisati tid., ali da bi učino djelotvornim rad ovog parlamenta da se izjasnimo o rezoluciji i da ja prihvatam, naravno da se nakon toga sve što treba ugradi u taj tekst. Ne mislim nakon izjašnjavanja o rezoluciji, nego ako oćete vi da sad jednu po jednu rješavamo stvar ja sam srpeman. Evo da ove primjedbe koje ima po drugi put gospodin Špirić, ono što je gospodin Šimić prošli put predložio, hoćete pauzu pa da otkucano imamo, pa da razgovaramo. Ali, ako je to opterećenje za ovaj dom, i ako traži neki drugi pristup, ja stvarno bi želio da ne čini se da su ove rezolucije koje trudimo se

da napravimo kao zajednički dokument. To je rezolucija Doma naroda, to nije više rezolucija moja, ona je već u procesu izgradnje nekog odnosa, neke politike, nekog stava. I na kraju krajeva potpisaće je predsjedavajući Doma naroda i pustiti u javnost u ime svih nas. I meni je stalo takođe da to bude tekst svih nas. A nema nikakve koristi da bude tekst protiv kojeg će neko dići glas. Ja se nadam da će povodom prve rezolucije biti usaglašavanje i da ćemo konačno doći do nekog teksta korektnog. Da neće biti da nas obavjeste na sljedećoj sjednici da se nisu složili gospoda iz Kolegijuma, zato što nije ovaj zarez bio tamo, ili ova riječ onamo. Nije riječ stvarno o ničemu drugom nego o izgradnji jedne politike ovog doma koje je preuzeo dvije krupne inicijative i na kojima vjerovatno treba da gradi se politika društva i savremene Bosne i Hercegovine.

Prema tome predlažem da predsjedavajući sugerira izlaz iz ove situacije, jer ja zaista ne bi želi da se određujem sad ovako ad hok o prijedlozima koji su sada dati. Vi predložite rješenje, ja sam saglasan da idemo na glasanje. Ako vi želite da ugradimo ovaj tekst prije nego što dođe do glasanja, to je takođe predsjedavajućem prilika da predloži rješenje, ali ne bih htio da me dovedete u poziciju ni sebe, ni mene da ja reagujem kao što sam reagovao povodom prve rezolucije. Mislio sam da postoji dobra volja. Nije to bila moja nesprennost, nego raspoloženje jedno koje je izgrađeno kroz ova dva tri mjeseca zajedničkog rada. Gospodin Šimić je stvarno, kao što sam uputio kritiku Vijeću ministara, učinio sve da bude prohodan poslovnički ovaj i jedan i drugi dokument prema komisijama, prema svim članovima Doma, svi su imali prilike dati primjedbe i evo na kraju pred samo glasanje imamo nove. Nema ništa protiv. To je poslovnički moguće. Ja bi samo molio gospodina Špirića da sljedeći put ipak pred sjednicu napravi, pregleda te papire što dobije i da na samoj sjednici ne predlaže stvari, da ne optereti nas. Primjedbe su korektne. Dobar dio nekih primjedbi su odlične, ali ako bi ja tako radio...

kao delegat, vjerujte vi meni da vi ne bi mogli doći do riječi, a ne bi to volio. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepo. Gospodin Divković.

IVO DIVKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, drage kolege, ja sam ove primjedbe Nikole Špirića doživio kao dobrim dijelom kao dobronamjerne. Ne vidim zaista razloga da neke primjedbe koje jednostavno preciziraju i poboljšavaju tekst da se ne ugrade.

Prva primjedba da ne stoji savremena Bosna i Hercegovina, može da stoji, da stoji samo Bosna i Hercegovina, jer to je što se kaže ustavni naziv države i tu nema spora.

Ovo osumnjičeni i to, čini mi se da je sasvim korektna primjedba. Ne možemo ljude osuđivati mi, nego jesu osumnjičeni i da se predaju itd.

Meni je možda sporna primjedba gospodina Špirića na tačku 2. gdje Dom naroda – izjašnjavat će se da će donositi zakonom u skladu sa međunarodnim standardima, deklaracijama itd. Ne vidim razloga da ne stoji, jer ćemo mi to raditi pa neka stoji to tu.

Ovo dole – Dom naroda pozdravlja donošenje zakona o zaštiti prava manjina u Bosni i Hercegovini, ovaj, mislim da to ne treba da stoji, da ne objašnjavam zašto, onda bi trebali pozdraviti i donošenje i drugih zakona koje donosimo itd. Jest.

Mislim, gospodina Špirića primjedba na 5. tačku – putem Komisije za ustavna pitanja, ne mora da stoji. Putem onog ko je zato nadležan. Ne vidim ni tu ništa sporno.

I u tački 6. - Dom naroda će posebno obavezati Vijeće ministara da aktivno učestvuje, Špirić kaže u skladu sa Ustavom. I to stoji, jer Vijeće ministara neka radi u skladu sa Ustavom, radi u tom pravcu u skladu sa Ustavom, svojom nadležnosti. Ne vidim ni tu primjedbu.

Jedino je moje na tačku 7. na primjedbu gospodina Špirića, ja bi nešto dodao, a to je kaže: - Dom naroda, ja sad, oprosti Nikola nisam siguran da ću precizirati ono što si naveo, ali Dom naroda smatra osnovom za jačanje povjerenja i pomirenja povratak izbjeglih itd. i ti si dodao sad i mjesta življenja, pravo na mjesto življenja, jel tako.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ne, ja sam dodao – Dom naroda smatra osnovom za jačanje povjerenja i pomirenja slobodan izbor mjesta življenja, povratak izbjeglih i raseljenih i tekst kako slijedi.

IVO DIVČIĆ

Tu poslije prava na izbor mjesta življenja, ja bi dodao samo, ali ne u tuđoj imovini i nastavio taj tekst dalje onako kako to stoji.

I ovo na kraju, brigu za mlade, umjesto obrazovanja, mislim da je to sasvim korektna primjedba, kvalitetno se može prihvatiti. Hvala lijepo.

ILIJA ŠIMIĆ

Recite samo kratko molim vas. Moramo privoditi ovo kraju.

IBRAHIM SPAHIĆ

Predsjedavajući, ja sam sada, moram da kažem obradovan intervencijom našeg gospodina Ive Divkovića, zato što je on izrazio upravo moju volju, kao predlagača. Izrazio je volju jer smo o tom svi zajedno, na tom svi zajedno radili. Ja mislim, ja sam predlagao da prođe, međutim, ja ne mogu da se zapetljavam s vašim usaglašavanjima.

Ja bih želio da vas pozovem da nakon intervencija koje smo dobili od gospodina Ive Divkovića, koje podržavam u cjelosti, jer su one intervencija jednog duha i raspoloženja Doma naroda da se sada s ovim sugestijama, ako i drugi delegati prihvataju ovo što je gospodin Ivo Divković rekao kao komentar vlastiti na prijedlog ovog delega, da ne ispadne da samo ja dajem prihvatam, ili ne prihvatam, da glasamo o

tekstu rezolucije, ali na način koji bi omogućio da se izrazi još svaki delegat prije tog izjašnjenja ima li još šta neko drugi da doda. Kada smo već otvorili ovakav karakter rasprave.

ILIJA ŠIMIĆ

Gospodin Genjac. Molim malo strpljenja.

HALID GENJAC

Ja imam namjeru samo da ohrabrim gospodina Spahića, koji je prošlom rezolucijom malo bilo došao na nesiguran teren. Tako da ga ohrabrim da prihvati ove primjedbe kao predlagač i da se izjašnjavamo o tekstu sa prihvaćenim primjedbama na način kako je gospodin Divković pročitao te primjedbe, s tim što bi u ovoj tački 7. ipak poredao stvari – povratak izbjeglih i raseljenih itd. pa onda po prioritetima. Da to bude na prvom mjestu i mogućnost izbora prava na življenje, naravno ne u tuđoj imovini. Samo redosljed, molim vas da se poštuje.

Još jedna stvar. Dakle, koliko vidim postoji koncezus da je prihvaćeno i od strane predlagača ove primjedbe da smo usaglašeni, možemo o tekstu sa prihvaćenim izmjenama se izjašnjavati. Dakle, samo za buduću praksu, mislim da nema toliko poslovničke nedorečenosti u ovoj oblasti koliko smo mi danas manifestirali. Naime, Poslovnik navodi da se na rezolucije amandman može podnijeti u svako doba sjednice u pismenom obliku i tu je nastao nesporazum. Dakle u pisanoj formi, kada se podnese amandman, može se u svako doba sjednice. Onda se o amandmanima izjašnjava. Oni koji se prihvate postaju sastavni dio teksta, koji se ne prihvate nisu i na kraju se izjašnjava o tekstu. Mislim za buduće. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa. Hoćemo li glasati gospodo. Mislim da.

Ko je za usvajanje rezolucije o povjerenju i pomirenju na način sa primjedbama koje je sistematizirao gospodin Ivo Divković i sa dodatnom primjedbom gospodina Genjca o redosljedu po 7. točki.

Ima li neko protiv?

Ima li suzdržani – jedan suzdržan.

Usvajili smo rezoluciju o pomirenju i povjerenju, a mi smo na posljednjoj točki dnevnog reda, a to su

Ad.13. Odgovori na izaslanička pitanja i nova izaslanička pitanja i inicijative

Ja vas moram izvjestiti da odgovore na dosadašnja pitanja koja nam duuguje Vijeće ministara nismo dobili ni sada. Mi ćemo ih na to podsjetiti, malo i više od toga.

Želi li neko postavljati nova pitanja ili inicijative? Gospodin Ilić, pa gospodin Divković i Rodić, Spahić.

DRAGUTIN ILIĆ

Prije nego što postavim novo pitanje nisam vidio da u zapisniku sa 4. sjednice nema moga prethodnog delegatskog pitanja, pa bih ja molio, pošto smo usvojili zapisnik da samo predsjedavajući ima u vidu, kada budete tražili od Savjeta ministara odgovor, da mi duguju odgovor na prvo pitanje.

A sada moje pitanje za ovu sjednicu bi bilo da nam Savjet ministara ili bolje rečeno Ministarstvo za civilne poslove i komunikacije odgovori šta čini da koordinira aktivnost entitetskih ministarstava zdravlja na rješavanju zdravstvene zaštite povratnika? Mislim da taj problem stoji. Pokušali smo da zajedno dva fonda, odnosno Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske i Zavod za zdravstveno osiguranje Federacije Bosne i Hercegovine definišemo taj problem. Međutim, koliko znam Kanton Sarajevo, zdravstveno osiguranje Kantona Sarajevo nije prihvatilo još uvijek taj sporazum i ja molim da se onda interveniše sa nivoa Ministarstva za civilne poslove da bi taj sporazum bio što prije prihvaćen i da bi omogućili građanima iz oba entiteta da mogu koristiti zdravstvenu zaštitu u jednom i drugo entitetu. A u tom sporazumu smo mi definisali kako ćemo plaćati te usluge za korisnike iz jednog, odnosno iz drugog entiteta.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala. Gospodin Divković

IVO DIVKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući ja imam dva pitanja.

Prvo pitanje je upućeno Vijeću ministara i ono glasi: - Dokle se došlo na uspostavljanju javnih korporacija na nivou BiH koje su dio Dejtonskog sporazuma? Prije svega mislim na korporaciju za prenos električne energije, željezničkog saobraćaja itd. Znači korporacije koje su vrlo jasne definisane u Dejtonskom sporazumu. To je prvo pitanje.

Drugo pitanje je moje tehničko pitanje i upućeno je vama Kolegiju. Ovo je zaista klasično tehničko pitanje, a to je kada će Kolegij, zajedno sa zajedničkim službama rezervirati mjesta na parking prostoru za izaslanike kada dolaze na zasjedanje Parlamenta da se mogu parkirati, obzirom da se parkiramo po ulicama, okolo, jer je parking zauzet. To su dva pitanja.

Treća stvar, želim da naglasim da moje prvo pitanje i jedino do sada postavljeno za ovom govornicom sa prve sjednice ovog parlamenta još nije odgovoreno, a ovo je 5.sjednica Parlamenta. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa, gospodin Rodić.

DRAGUTIN RODIĆ

Ovo je pitanje je upućeno Ministarskom savjetu. Mi smo na prošloj sjednici Doma naroda usvojili, odnosno ratifikovali Ugovor o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske.

Moje pitanje se odnosi, obzirom da se radi o vrlo kompleksnoj oblasti od koje zavisi dobar dio građana Bosne i Hercegovine – kada će biti izvršena razmjena ratifikacionih nota između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine da bi se ovaj ugovor mogao u punom smislu primjenjivati. Hvala.

ILIJ AŠIMIĆ

Hvala lijepa. I gospodin Spahić na kraju.

IBRAHIM SPAHIĆ

Dame i gospodo, nadam se gospodine predsjedavajući da na moje prijedloge, pitanja i inicijative neće biti amandmana, ala Nikole Špirića. Nadam se pošto to nije u Poslovniku predviđeno. Ovo su samo pitanja, vidjet ćemo na sljedećoj sjednici.

Prvo, ja sam prošle godine u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine pokrenuo inicijativu da se formalizuje zahtjev Parlamentarne skupštine BiH o ulasku Bosne i Hercegovine u NATO Parlamentarnu skupštinu. Molim odgovor od Kolegijuma Doma naroda i Predstavničkog doma dokle se stiglo sa procesom uključivanja Parlamentarne skupštine BiH u NATO Parlamentarnu skupštinu.

Prvo da ispitaju šta je sa tom inicijativom. Pismo je otišlo iz Parlamenta BiH. Potpisao ga je gospodin Vladimir Šoljić itd., nije Vladimir Šoljić, nego Skopljak Pero. Izvinjavam se.

Drugo, što se tiče inicijative ona je javno obznanjena u susretu sa najodgovornijim ličnostima NATO Parlamentarne skupštine u Sarajevu i koji su nas posjetili prošle godine.

Drugo pitanje upućeno Ministru za evropske integracije gospodinu Mikeroviću Draganu. Za nekoliko dana Bosna i Hercegovina će biti kopredsjedavajuća Drugog radnog stola o ekonomskoj politici. Tražim da gospodin Mikerević izade ispred, pred naš dom i da sopšti kakav program ima naša zemlje u narednih 6 mjeseci u vezi sa projektom kooperacije na ekonomskom planu Jugoistočne Evrope. Posebno me interesuje kako misli razvijati tu saradnju BiH i koje inicijative ima i saradnju sa susjedima. Takav program nikad nije predočen Bosni i Hercegovini i javnosti njenoj.

Ja sam postavio pitanje Predsjedništvu kad će dati imenovanje koordinatora za Pakt za stabilnost. Ni na to nismo dobili odgovor. Pošto će gospodin Mikerević, ja se nadam biti jedan od onih koji će direktno odgovarati za posao kopredsjedavanja tim važnim forumom, radnim stolom o ekonomskoj politici, ja bi molio da držimo do te inicijative u duhu jučerašnje rasprave i današnje namjere da usvojimo rezoluciju o ekonomskoj i socijalnoj politici u interesu građana. Bilo bi dobro da saznamo to prije početka našeg mandata, a ne na kraju. Dakle prije nego što preuzmemo kopredsjedavanje, da znamo kakav to program imamo.

I treće. Rekao sam danas da ću podnijeti jednu inicijativu. Samo želim da je notiramo. Dakle, za sljedeću sjednicu pripremit ćemo prijedlog i zakona za Vijeće ministara Bosne i Hercegovine koji odgovara interesima i potrebama, u ovom slučaju nema spora savremene Bosne i Hercegovine. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa. Ovo prema gospodinu Mikereviću, to je takođe bila inicijativa.

Ima li još pitanja i inicijativa?

Nema.

Sjednica je završena. Hvala lijepa.

Kraj sjednice u 16,10 sati.